ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA, JIČÍN

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

vytvořený z RVP ZŠS I. díl

„Učíme se krok za krokem“

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2017

1 Identifikační údaje 4
1.1 Název ŠVP 4
1.2 Údaje o škole 4
1.3 Zřizovatel 4
1.4 Platnost dokumentu 4
2 Charakteristika školy 5
2.1 Úplnost a velikost školy 5
2.2 Umístění školy 6
2.3 Charakteristika žáků 6
2.4 Podmínky školy 6
2.5 Spolupráce s dalšími institucemi 7
2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery 8
2.7 Charakteristika pedagogického sboru 8
2.8 Dlouhodobé projekty 8
2.9 Mezinárodní spolupráce 8
3 Charakteristika ŠVP 9
3.1 Zaměření školy 9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 10
3.3 Podmínky vzdělávání a zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.4 Formy a metody práce ve výuce 15
3.4.1 OBECNÉ METODY 15
3.4.2 SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE A PODPŮRNÉ METODY 15
3.5 Začlenění průřezových témat 22
4 Učební plán 25
4.1 Celkové dotace hodin pro 1. stupeň 25
4.2 Celkové dotace hodin pro 2. stupeň 26
4.3 Poznámky k učebnímu plánu 27
5 Učební osnovy 28
5.1 Jazyková komunikace 28
5.1.1 ČTENÍ 29
5.1.2 PSANÍ 62
5.1.3 ŘEČOVÁ VÝCHOVA 74
5.2 Matematika a její aplikace 87
5.2.1 MATEMATIKA 88
5.3 Informační a komunikační technologie 112
5.3.1 INFORMATIKA 113
5.4 Člověk a jeho svět 121
5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 122
5.5 Člověk a společnost 152
5.5.1 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 153

5.6 Člověk a příroda 174
5.6.1 ČLOVĚK A PŘÍRODA 175
5.7 Umění a kultura 203
5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA 204
5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 218
5.8 Člověk a zdraví 230
5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 231
5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA 238
5.9 Člověk a svět práce 263
5.9.1 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 264
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 308
6.1 Pravidla hodnocení 308
6.1.1 Finální (celkové) hodnocení 308
6.1.2 Dílčí (průběžné) hodnocení 309
6.1.3 Hodnocení chování 309
6.2 Kritéria hodnocení 310
6.2.1 Tabulka hodnocení pro žáky 1. stupně (1. – 6. ročník) 311
6.2.2 Tabulka hodnocení pro žáky 2. stupně (7. – 10. ročník) 312

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program základní školy speciální I. díl
MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Učíme se krok za krokem“ č.j. ZŠ 90/17

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Praktická škola, Jičín
ADRESA ŠKOLY: Soudná 12, Jičín, 50601
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Petr Novotný
KONTAKT: tel. 493 532 835
skola@soudna.cz
http://www.soudna.cz

IČ: 71197281
RED-IZO: 650067487

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Královéhradecký kraj
ADRESA ZŘIZOVATELE: Pivovarské náměstí 1245, 50003 Hradec Králové
KONTAKTY: tel. 495 817 111
posta@kr-kralovehradecky.cz
http://www.kr-kralovehradecky.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017
DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 14. 1. 2017
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 10. 4. 2017

....

ředitel školy Razítko školy

Mgr. Petr Novotný

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola zřízena podle §16 odst. 9 školského zákona.

Základní škola a Praktická škola, Jičín je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi malé školy.

Základní škola a Praktická škola, Jičín je školou plně organizovanou, poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v těchto oborech vzdělávání:

79-01-B/01 Základní škola speciální

- I. díl „Učíme se krok za krokem“
- II. díl „Učíme se trochu jinak“

ZŠ 536/16 Přípravný stupeň Základní školy speciální

- „Těšíme se do školy“

79-01-C/01 Základní škola

- „Škola pro žáky, žáci pro život“ (dle RVP ZV příloha LMP) pouze žáci 2. stupně
- „Školák“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

- „Učíme se pro život I“

78-62-C/02 Praktická škola dvouletá

- „Učíme se pro život II“

ZŠ 860/07 Školní družina

- Pojď si s námi hrát a svět poznávat…

Škola je organizací, která zajišťuje pomocí speciálních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výchova a vzdělávání žáků je organizováno tak, aby byly respektovány všechny individuální zvláštnosti žáků, ale také pedagogické, psychologické, hygienické a bezpečnostní požadavky.

Důraz je kladen na požadavky speciálně pedagogické, individuální přístupy k žákům a na jejich maximální začlenění do společnosti.

Na škole pracuje Školská rada v počtu 3 členů.

2.2 Umístění školy

Areál školy najdete v krásném prostředí na okraji města. Škola je obklopena zelení lipového stromořadí, lesoparkem Čeřovka a nedalekým kopcem Zebínem. Prostředí tiché, nerušeno dopravou, přesto dostupnost z centra je možná linkovým autobusem se zastávkou před školou. Celý areál školy i okolní prostředí skýtá výborné podmínky pro výchovu, vzdělávání i mimoškolní aktivity žáků. Dostanete se sem autem – výjezd na Valdice, autobusem – zastávka je přímo před budovou školy nebo příjemnou procházkou krásnou lipovou alejí. Budova školy je zasazena do udržované zahrady a sousedí přímo s nově zrekonstruovaným objektem, kde sídlí Apropo Jičín, o.p.s. které profesionálně pomáhá dětem s postižením i jejich rodinám.

Budova školy je z r. 1923 (postavena jako zemědělská škola). Vlastníkem budovy je Město Jičín.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 0–5 % žáků cizích státních příslušníků.

2.4 Podmínky školy

Budova školy se skládá ze tří traktů. Má velkou školní zahradu, park a školní hřiště.

Celé přízemí hlavního traktu je bezbariérové, se dvěma bezbariérovými vchody do školy (jeden vchod je na čipovou kartu). Přízemí je vyhrazeno žákům PSZŠS, ZŠS a PrŠ. Je zde učebna na individuální výuku, snoezelen a WC.

Výtah v hlavní budově umožňuje přístup žákům do odborných učeben v prvním patře – hudební, počítačové a multimediální učebny, dále do suterénu, kde se nachází školní jídelna a šatny.

V prvním patře se nachází učebny pro ZŠP a ZŠ, trampolining, sborovna, ředitelna, kabinet výchovného poradce, počítačová učebna a učebna multimediální.

Všechny učebny celé školy jsou vybaveny osvětlením podle norem EU, protiskluzovým povrchem, nastavitelnými lavicemi, možností zatemnění, interaktivními tabulemi, tabulemi a nástěnkami.

Celá budova je vytápěna plynovým ústředním vytápěním, které zaručuje úspornost a automatickou regulaci vzhledem k venkovní teplotě. V hlavní budově školy je nainstalováno bezpečnostní zařízení. Chodby jsou opatřeny pastelovými nátěry, výtvarnými pracemi žáků, které rozzářily celou školu a nasměrovaly ji do veselého rodinného tónu.

Ve druhém traktu se nachází tělocvična, učebna PrŠ, dřevo a kovodílna, pracovna pro pěstitelské práce, pracovna dívek, prostory pro školní družinu, kabinety, cvičná kuchyň, společenská místnost, cvičný pokoj, kabinet pro provozní zaměstnance.

Ve třetím traktu jsou učebny ZŠS, ZŠ se dvěma kabinety a jednou individuální učebnou a prostory Apropo Jičín, o.p.s.

Škola je velmi dobře vybavena staršími i novými učebními pomůckami pro potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální pomůcky, moderní speciální přístroje, zvedací zařízení pro tělesně postižené, schodolez, speciální vozíky, speciální nábytek). Využívána je didaktická i počítačová technika včetně výukového softwaru, multimediální učebna, stimulační programy – trampolining, snoezelen a bazální stimulace. Žákovská i učitelská knihovna obsahuje dostatečné množství příslušné beletrie, encyklopedie, odborně i populárně naučných titulů. Do suterénu je situována výdejna školních jídel a šatny.

V posledních letech došlo k revitalizaci školní zahrady vysázením okrasných dřevin, keřů a travin. K uskladnění zahradního nářadí slouží nový zahradní domek a v plánu je výstavba zelené učebny a pochozího chodníku. Venkovní hřiště je vybaveno doskočištěm s umělým povrchem, v části sloužící školní družině bylo instalováno zařízení Tomových parků.

Prostředí školy je soustavně utvářeno tak, aby bylo pro žáky zajímavé, podnětné, čisté, upravené. Aby odráželo ducha společenství žáků, kteří školu navštěvují. Proto je stále zlepšován estetický vzhled školy, její vnitřní prostory a její okolí a vybavení je doplňováno tak, aby byla dobře zajišťována názornost, efektivita výuky a motivační faktor. Důležitým faktorem plánovaných rekonstrukcí a inovací je i ekonomický provoz školy.

Ředitelství školy má zpracovanou dlouhodobou koncepci materiálně technického rozvoje školy. Kontrolní činnost vedení školy je v této oblasti plánovitá a je zaměřena jak na stav budovy, jejího technického vybavení, tak na využití pomůcek a celkového zařízení školy včetně rozsáhlé školní zahrady.

2.5 Spolupráce s dalšími institucemi

neziskové organizace:	Apropo Jičín, o.p.s.
	Lebeda Jičín o.p.s.
obec/město:	vlastník budovy MÚ Jičín
	OSPOD MÚ Jičín
školské poradenské zařízení:	SPC Trutnov
	SPC Janské Lázně
	PPP Jičín
	SPC pro vady řeči Jičín
	SPC pro děti s vadami sluchu a řeči Hradec Králové
	SPC pro zrakově postižené děti Hradec Králové

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá nejen v rámci rodičovských schůzek, ale je často nutná při řešení problémů, se kterými se škola zabývá v rámci výchovného působení i vzdělávacích aktivit žáků školy. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo jsou zváni k projednávání přestupků svých dětí proti školnímu řádu, z důvodu zdravotních změn, na společnou účast při sportovních a kulturních akcích, exkurzích, výletech, na jednání výchovné komise, při ukončení návštěvy školy či naopak při vřazení svého dítěte do školy.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

Personální podmínky ve škole jsou příznivé. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Ve škole kromě pedagogů se speciálně pedagogickou způsobilostí pracují rovněž asistenti pedagoga. Ti pomáhají pedagogům ve třídách zabezpečit speciální vzdělávací potřeby žáků a podílejí se na vysoké kvalitě výuky.

2.8 Dlouhodobé projekty

Dlouhodobý projekt "Jaro, léto, podzim, zima - to je celý rok" je zakomponován do ŠVP a je realizován ve všech ročnících.

2.9 Mezinárodní spolupráce

Obvyklý počet studijních výjezdů ve školním roce je 0.
Mezinárodní spolupráce je dlouhodobě navázána se Špeciálnou základnou školou, P. Mudroňa v Martině, Slovenská republika. Funguje pravidelná korespondence, výměna výtvarných prací žáků, konzultace, aj.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy:
všeobecné

Motivační název Školního vzdělávacího programu „**Učíme se krok za krokem**“ vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu základní školy speciální, I. díl. Cílem vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s vyššími stupni přiznaných opatření (dále jen žáci nebo žák) je pomoci utvářet a postupně rozvíjet jejich klíčové kompetence a poskytovat jim spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu, na další vzdělávání a praktické jednání. Zohledňujeme rozdílnost schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám přicházejí.

V **1. - 3. ročníku, tj. v 1. období prvního stupně,** se zaměřujeme na rozvíjení rozumových schopností žáků, na vytváření dovedností a návyků nezbytných pro osvojení základů čtení, psaní a matematiky a na rozvíjení pracovních dovedností žáků a jejich motoriky. Žáci jsou soustavně vedeni k aktivnímu vnímání, ke koncentraci pozornosti a ke zdokonalování analyticko-syntetické činnosti v oblasti vnímání a myšlení. Značná pozornost je věnována tělesné výchově žáků a rozvíjení jejich tvořivých schopností a hudebního projevu. Výchovná a vzdělávací činnost se uskutečňuje zpočátku ve formě didaktických her, nejlépe v přirozeném prostředí na vycházkách, na hřišti a při manipulaci se skutečnými předměty.

Ve **4. - 5. ročníku, tj. v 2. období prvního stupně,** dále rozvíjíme kognitivní schopnosti žáků, jejich kladné osobnostní vlastnosti a vztahy, prohlubujeme a upevňujeme jejich dovednosti a návyky získané v 1. období prvního stupně a po všech stránkách pečujeme o jejich psychický a fyzický rozvoj.

V **7. – 10. ročníku, tj. na 2. stupni,** dále systematicky a cílevědomě rozvíjíme rozumové schopnosti žáků, jejich emocionální i volní vlastnosti i jejich pohybové dovednosti, jako předpoklad dalšího rozvoje. Důraz klademe na osvojování takových vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní, aby se co nejlépe orientovali v okolním prostředí, zapojili se do každodenního praktického života a stali se, pokud možno, samostatnými a co nejméně závislými na péči svého okolí. Žáci by měli být vybaveni takovými dovednostmi a návyky společenského chování, aby komunikace s veřejností byla bezkonfliktní a napomáhala jejich inkluzi do intaktní společnosti.

Výchovná a vzdělávací činnost se uskutečňuje metodou skupinového nebo individuálního přístupu k žákům. Probíhá převážně formou didaktických her. U žáků se podněcuje vnímání a rozvíjí jednotlivé schopnosti také pomocí variabilních stimulačních programů a netradičních výukových

technik (snoezelen, trampolining, solná jeskyně, aj.). Tomu odpovídá prostorové a materiální vybavení tříd. Za podpory speciálně pedagogických metod navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly. Žáci si osvojují kompetence také prostřednictvím pobytu venku a poznávacích vycházek do okolí školy, výukových projektů. Účastní se všech akcí, výletů a soutěží školy. Navštěvují kulturní a společenské akce. Sociální inkluze probíhá v rámci možností jednotlivých žáků.

Dlouhodobý projekt „Jaro, léto, podzim, zima – to je celý rok“ je zakomponován do ŠVP a prolíná se do všech deseti ročníku. Je realizován společně s žáky Základní školy speciální nebo s žáky Praktické školy jednoleté i dvouleté.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle vzdělávání:

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení
- podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě
- učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných
- vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	– žáky vedeme k ovládání základů čtení, psaní a počítání a využívání je k jejich vzdělávání – žáky vedeme k používání učebnic, učebních materiálů a učebních pomůcek – žáky vedeme k dodržování návykových stereotypů učení, ke snažení se o koncentraci na učení – žáky vedeme k chápání pochvaly jako motivace k dalšímu učení, k zájmu o získávání nových poznatků – žáky vedeme k používání termínů, znaků a symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života – žáky vedeme k ovládání elementárních způsobů práce s počítačem – žáky vedeme k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k řešení problémů	– žáky vedeme k překonávání problémů přiměřeně k jeho možnostem – žáky vedeme k řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností – žáky vedeme k vnímání problémové situace a její řešení s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností – žáky učíme k tomu, že se nenechají při řešení problémů odradit nezdarem – žáky vedeme k tomu, aby věděli, na koho se mohou obrátit o pomoc při řešení problémů
Kompetence komunikativní	– žáky vedeme přiměřeně k jejich schopnostem ke komunikaci s druhými lidmi – žáky vedeme k porozumění sdělení a reagování na ně podle jejich možností – žáky vedeme k vyjadřování jejich pocitů, prožitků a nálady vhodným způsobem – žáky učíme chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály – žáky vedeme k zvládání jednoduché formy písemné komunikace – žáky vedeme k vyjadřování jejich názorů a postojů, k obhajování jejich názoru vhodnou formou – žáky vedeme k využívání pro komunikaci běžných informačních a komunikačních prostředků – žáky vedeme k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
Kompetence sociální a personální	– žáky učíme základní představy o vztazích mezi lidmi – žáky vedeme k orientaci v prostředí, ve kterém žije – žáky vedeme k podílení se na jednoduchých sociálních aktivitách – žáky učíme uplatňovat základní návyky společenského chování – žáky učíme navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi – žáky vedeme k rozpoznávání nevhodného a rizikového chování, seznamujeme je s jeho možnými důsledky – žáky učíme uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby – žáky učíme prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
Kompetence občanské	– žáky vedeme k využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti – žáky vedeme k tomu, aby měli povědomí o základních právech a povinnostech občanů – žáky vedeme k dodržování základních norem a pravidel soužití – žáky učíme chránit si své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí – žáky učíme chovat se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence pracovní	– žáky učíme osvojovat si hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu podle svých možností – žáky učíme zvládat základní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech – žáky učíme pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly – žáky vedeme k soustředění se na pracovní výkon a k schopnosti vytrvat při jeho plnění – žáky učíme respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce – žáky učíme přijímat posouzení výsledků jejich práce – žáky učíme dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

3.3 Podmínky vzdělávání a zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je zařízením pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytuje vzdělání žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žákům s podpůrnými opatřeními až pátého stupně.

K vzdělávání škola vytváří podmínky, které zajišťují komplexní péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální učební a didaktické pomůcky, nastavitelný a speciální nábytek, rehabilitace, snoezelen, chirofonetika, bazální stimulace, trampolining a logopedická péče). Kombinuje speciálně pedagogické postupy, alternativní metody výuky a modifikované metody vzdělávání, které jsou používány ve vzdělávání běžné populace. Školní prostředí je podnětné a rozvíjí zejména rozumové, orientační a sociální dovednosti žáků i schopnosti sebeobsluhy. Výuku zajišťují kvalifikovaní speciální pedagogové a pedagogičtí asistenti, kteří se průběžně účastní metodických seminářů a dalšího vzdělávání. Snížený počet žáků ve třídách umožňuje individuální přístup, výuku dle individuálních vzdělávacích plánů (IVP), které vycházejí z potřeb a možností každého žáka (spolupráce s PPP a SPC). Obsahem IVP jsou již konkrétní speciálně pedagogické metodiky a postupy (individuální logopedická péče, alternativní komunikace, stimulační programy, kompenzační pomůcky, aj.). Své dovednosti mohou žáci rozvíjet v zájmových útvarech, které škola v daném školním roce nabízí dle zájmu a potřeb žáků.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky se

zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy. IVP vychází z posouzení dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáka v dané oblasti, stanoví jednotlivé cíle, jichž má být dosaženo, konkretizuje výchovně vzdělávací opatření včetně služeb souvisejících se vzdělávacím procesem a způsob hodnocení plánu. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na metodickém portále www.rvp.cz.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Obecné podmínky uplatňované ve vzdělávání žáků:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit při vzdělávání využití všech podpůrných opatření
- uplatňovat princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit výuku kvalifikovaným pedagogem
- zohlednit druh, stupeň a závažnost postižení při hodnocení výsledků vzdělávání
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případné úpravy školního prostředí
- spolupracovat se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a s odborníky z jiných resortů při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- spolupracovat se školami, které vzdělávají žáky se stejným typem postižení (konzultace, návštěvy, výměna zkušeností, aj.)
- pokud zdravotní postižení žáka objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru ŠVP ZŠS nebo jeho části – můžeme nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část obsahem příbuzným, jiným, který by lépe vyhovoval vzdělávacím možnostem
- formulovat výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáka z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a přizpůsobit jim také výběr učiva
- uplatňovat alternativní formy komunikace
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě
- vytvářet vhodné vzdělávací podmínky a tím podporovat zájmy žáků

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje s odbornými zařízeními PPP Jičín, SPC při OA pro tělesně postižené Janské Lázně, SPC Trutnov, SPC pro děti s vadami sluchu a řeči Hradec Králové, SPC pro zrakově postižené děti Hradec Králové, SPC pro vady řeči Jičín.

V oblasti sociální spolupracuje škola s odborem OSPOD MÚ Jičín.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:
Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence a ředitelem školy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen komunikací se zákonnými zástupci nezletilých žáků, zletilými žáky a pracovníky školských poradenských zařízení.

S žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pracují speciální pedagogové s různou specializací.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti:

a) **organizace výuky:**

Střídání forem a činností během výuky – u mladších žáků využívání skupinové výuky – postupný přechod k systému kooperativní výuky – v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

b) **metod výuky:**

Respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků – metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi – důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu – respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

c) **úpravy obsahu vzdělávání:**

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nabízí naše škola po doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením, bazální stimulace. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

d) **hodnocení:**

Učitel hodnotí převážně zájem a celkový přístup (reakce na podněty, psychické zvláštnosti, jistá míra samostatnosti, spolupráce, aj.). Hodnotí se převážně celková adaptace žáka na školní prostředí: režim dne (výuka, nezávislost na rodičích, schopnost adaptovat se na změny v činnostech během výuky), reakce na kolektiv žáků a dospělých a komplexní přístup žáka k výuce (snaha, zájem,

spolupráce, jistá míra vědomostí, dovedností a návyků). Žáci dostávají převážně **širší slovní hodnocení**, a to v prvním i ve druhém pololetí daného školního roku. Slovně se hodnotí chování, vzdělávací předměty (včetně AAK, stimulačních programů) a případné zájmové útvary. Slovní hodnocení odráží plnění ŠVP nebo individuálního vzdělávacího plánu každého žáka na daný školní rok.

3.4 Formy a metody práce ve výuce

Komplexní péčí je zajišťováno osvojování základních vědomostí a dovedností. Při výuce spolupracujeme se zákonnými zástupci, psychology, pracovníky SPC a odborníky, kteří se podílejí na péči o konkrétního žáka. Využíváme téměř všechny obecně didaktické metody, které jsou upravené učitelem. Obecné metody jsou doplňovány speciálně pedagogickými metodami.

3.4.1 OBECNÉ METODY

SLOVNÍ METODY – vyprávění, popis, vysvětlování
Metoda je často spojená s názornou ukázkou – využití při prožitkovém učení, manipulační hře.

PŘEDVÁDĚNÍ
Využíváme ho při řešení běžných situací, pro ilustraci pracovního postupu, při nácviku sebeobsluhy.

Osvojování vědomostí a dovedností probíhá po menších krocích a časových úsecích, vzhledem ke zvýšené únavnosti žáků. Velmi důležité je neustálé opakování osvojeného učiva, které je nutné pro návaznost s učivem novým. Tento způsob přináší žákům uspokojení v podobě malých, ale viditelných úspěchů a je vhodnou motivací pro další práci. Za každou snahu ze strany žáka přichází pochvala.

3.4.2 SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE A PODPŮRNÉ METODY

Při výuce jsou nezbytné speciálně pedagogické a podpůrné metody. Důraz je kladen na zásadu individuálního přístupu a respektování individuálních zvláštností každého žáka a vycházení z pozitivních prvků jeho osobnosti. Žáci vyžadují odlišné metody práce a speciálně upravené pracovní podmínky odpovídající jejich potřebám. Rozvoj psychiky je u žáků neoddělitelně spjat s rozvojem tělesných funkcí, zejména motoriky. Poskytování komplexní speciálně pedagogické péče (psychopedické, somatopedické, a péče o žáky s PAS) – rozvíjení celé osobnosti žáka, důsledné uplatňování individuálního přístupu. Nezbytností je týmové vyučování, kdy při výuce a výchově spolupracují učitelé a asistenti pedagoga.

STIMULAČNÍ A PODPŮRNÉ METODY

Stimulační programy využívají žáci jako součásti různých výukových předmětů a prolínají během celého dne. Vede a organizuje je pedagog. Výběr konkrétních stimulačních programů se eliminuje dle individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Význam stimulačních programů je v poskytování variabilních, elementárních podnětů, které vyvolávají specifické reakce žáků. Navozují zážitky, vzpomínky, které žák diferencuje.

I. Koncept bazální stimulace

Podstatou bazální stimulace je interakce žáka s prostředím, které mu poskytuje základní (bazální) podněty na úrovni orálních, akustických, vestibulárních, vibračních a taktilně haptických. Jejich celistvým působením se žák učí vnímat sebe sama a okolí. Bazální stimulace je koncept, který je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Koncept bazální stimulace je strukturován na základě vědeckých pedagogických poznatků pro výuku dle individuálních vzdělávacích plánů. Koncept umožňuje žákům se změnami v oblasti vnímání, hybnosti a komunikace strukturovat výuku dle jejich percepčních, mentálních, somatických, lokomočních a komunikačních schopností tak, aby akceptovala zdravotní stav žáka, který vyžaduje zohlednění při vzdělávání. Prostřednictvím konceptu ve vzdělávacím procesu, podporujeme u žáků oblast kognitivní, percepční, motorickou a komunikační, rozvoj hybnosti, fyzické nezávislosti, orientace a společenské integrace. Obsahem je poskytování podpory vnímání a komunikace na základě stimulace somatické (doteky, hlazení, aj.), vibrační (chvění) a vestibulární (poloha těla v prostoru). Později se přidávají nástavbové podněty čichu, zraku, sluchu a chuti do komplexního vnímání a emočního prožívání.

V IVP může být obsažena např. v předmětech – řečová výchova, tělesná výchova.

II. Orofaciální stimulace

Orofaciální stimulace – jsou různé techniky, které podporují a napomáhají k zlepšování svalového tonusu v obličeji a funkčnosti celé orofaciální oblasti (mimické svaly a svalstvo dutiny ústní) při dýchání, sání, polykání, předřečovém a řečovém vývoji. Orofaciální stimulace se zaměřuje mimo jiné na oblast hlavy a obličejových partií. Cílem je specifickým cvičením, vibracemi, tahem, lechtáním a tlakem navodit svalovou hybnost a aktivizovat svalové skupiny, které jedinec do té doby vědomě neovládal. Cvičením se stimuluje správné sání, polykání a rozvíjí se řeč. U žáků výrazně napomáhá probouzet jednotlivé reflexy.

V IVP může být obsažena např. v předmětech – řečová výchova, člověk a svět práce, v tematickém okruhu sebeobsluhy.

III. Muzikoterapie, arteterapie

Muzikoterapie je expresivně terapeutická metoda. U žáků jde o prožívání melodie, harmonie, rytmu, zvukové barvy, dynamiky, tempa, druhu taktu – čili základních prvků hudebního umění. Je využívaná i oblast relaxace, odreagování pohybem za doprovodu hudby, odbourání psychického napětí apod. Žáci se seznamují s různými hudebními žánry a učí se prostřednictvím hudby relaxovat, aktivizovat, pohybovat dle svých specifických možností. Arteterapie se opírá o výtvarné projevy žáků jako o hlavní prostředek. Nejde při ní o dokonalé, konečné dílo, ale o proces tvorby. Při výuce

jsou používány prvky arteterapie jako je využití různého materiálu k vyjádření žáka, jeho představ, fantazie, schopností, nálad a pocitů, zážitků a zkušeností, prostřednictvím výtvarných technik. Používá se např. keramická hlína, prstové barvy, přírodní materiál (koláž, frotáž, muzikomalba, kašírování, aj.) a různé náčiní k malbě a otiskům.

V IVP mohou být obsaženy např. v předmětech – hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova.

IV. Snoezelen

Hlavním principem stimulace snoezelenem je vytvoření prostředí, kde dochází k co nejširší nabídce smyslových podnětů – senzomotorické stimulaci. Žák leží, či sedí na variabilním povrchu, poslouchá relaxační hudbu, přijímá světelné podněty, které jsou v kontrastu s tmou výrazné. Má možnost spontánních pohybových reakcí, rozvoje hmatových schopností a vestibulární stimulace. Otáčí se za světlem, manipuluje s pomůckami, poslouchá hudbu. Působení podnětů na žáka tvoří komplex, který ho pozitivně naladí. Mezi projekcemi je dobré ponechat na okamžik tmu, pozvolna měnit stimulaci. Důležité je, nevolit příliš mnoho různých podnětů najednou. U žáků jsou patrné pozitivní reakce typu odreagování napětí, probouzení zájmu, reakce na podněty, adaptace na prostředí, organizace a vyvolávání vzpomínek a podpora interakce s okolím. Odbourávání některých rizikových projevů, napomáhání k relaxaci, komunikaci a zlepšení koncentrace pozornosti, odbourávání impulzivity a podpory smyslového vnímání, navození emoční stability apod. Při stimulaci snoezelenem je nutné dodržovat specifika strukturalizace prostředí, které podněcuje smysly. Je nezbytná správná znalost žáka, jeho anamnézy, diagnózy. Primární je klidná, tichá atmosféra a respektování individuality každého žáka. Využití metod stimulace ve snoezelenu je různé, od individuálního přístupu (pedagog, žák) nebo v malé skupině (pedagog 2-3 žáci), apod.

V IVP může být obsažen např. v předmětech – řečová výchova, tělesná výchova, hudební výchova.

V. Míčkování

Jedná se o reflexní metodu, při které dochází k pozitivnímu ovlivňování činnosti vnitřních orgánů, poklesu napětí příčně pruhovaných i hladkých svalů. Využívá komprese akupresurních bodů, kde komprese je vystřídána relaxací. Při výuce využíváme metodu klasického míčkování nebo míčkování ježkovitými míčky. Tento způsob stimulace neprovádíme jako izolovanou metodu, ale je součástí dalších výukových strategií a cílů. Technika se uplatňuje dvěma způsoby:

a) klasické míčkování

- prováděno malými molitanovými míčky různých velikostí, kterými se masíruje určitá část těla
- uvolňuje krční, hrudní, břišní a pánevní svaly, dále svaly v okolí páteře a pletence ramenního a zároveň se uvolňuje bránice
- vedení míčku: *koulení* – míček se odvaluje pomocí prstů, dlaní a zápěstí; *vytírání* – míček je tažen prsty po kůži, aniž se otáčí

b) míčkování ježovitým míčkem (relaxační masáže)

- prováděno dvěma ježovitými míčky o stejném průměru
- začíná se v lehu na břiše od dolních končetin (paty a prsty u nohou), krouživými pohyby pod tlakem se přejíždí každá oblast, pracujeme s oběma míčky současně, postupujeme od pat, přes kotníky, lýtka, zadní stranu stehen, hýždě, záda, horní končetiny ramena a krční páteř
- pohyby jsou krouživé směrem vzhůru (tzv. „proti chlupu“)
- pokračováním masáže je pohyb míčků v poloze na zádech

→ začínáme od přední strany nohou – lýtka a stehna, postupujeme přes krouživé pohyby v břišní oblasti, jemně přes hrudník, přední stranu horních končetin a klíční kost

- masáž končí „vytažením“ vlasů, masáží pokožky hlavy a chvilkou relaxace
- u žáků dochází k pravidelnosti dýchání, ke zklidnění, zlepšení termoregulace, aj.

V IVP může být míčkování obsaženo např. v předmětu – tělesná výchova.

VI. Solná jeskyně

Cílem je celkové zklidnění, zlepšení obranyschopnosti organismu, jeho dechové kapacity a kvality dýchání. Žáci solnou jeskyni navštěvují pravidelně od podzimu do jara. Pobyt začínají relaxací na lehátkách a dechovým cvičením. Následuje volný pohyb po jeskyni, hry a poslech hudby. V jeskyni probíhají i jiné stimulační programy, které tuto terapii doplňují. Záleží na pedagogovi, jak 45 minut organizuje. Poté se žáci mohou po jeskyni volně pohybovat a společně si hrát se solí. Při terapii hraje buď relaxační, nebo stimulační hudba. Panuje zde specifické mikroklima, které je charakteristické výjimečnou bakteriologickou čistotou vzduchu, který je nasycen minerály a mikroelementy. Kromě záporné ionizace, blahodárně působící na člověka, je vzduch v jeskyni obohacen částicemi jódu, draslíku, vápníku, hořčíku, selenu, brómu a mnohými dalšími prvky. Účinek je doplněn systémem chronoterapie (světelné terapie), která má kladný vliv na celkovou dobrou kondici organizmu. Použití teplých barevných odstínů (žluté, oranžové a červené) působí povzbudivě a naplňuje energií. Studené barvy (fialová, světle modrá, indigo) uklidňují smysly a zlepšují náladu.

V IVP může být solná jeskyně obsažena např. v předmětech – hudební výchova, tělesná výchova, řečová výchova, člověk a svět práce, čtení.

VII. Trampolining

Trampolining je moderní přístup v pojetí vnímání vlastní tělesnosti s úzkou vazbou na psychiku. Jde zejména o rozvoj nervosvalové koordinace, prostorové orientace, senzomotorických dovedností, rytmizace, sociálního vnímání a prožívání. Pohupující se plachta trampolíny má významný antistresový účinek. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti. Pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychických procesů žáků. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových

dovedností, spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit, ale zároveň korekce zdravotních oslabení. Trampolining rozvíjí hybnost, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření odpovídá jejich fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem. Cílem je celkové zlepšení zdravotního stavu žáků. Na trampolínách lze cvičit, hrát si, relaxovat, učit se, provádět speciální cvičení nebo masáže různého charakteru. Trampolining není izolovanou podpůrnou metodou, ale významně obohacuje naše současné výukové strategie u žáků základní školy speciální. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou jednotlivým žákům aplikovány také formou individuálního cvičení: na rotopedu, elektrickém běžícím pásu, motrenu a s rehabilitačními míči.

V IVP může být obsažen trampolining např. v předmětech – tělesná výchova, hudební výchova, řečová výchova, čtení.

VIII. Hiporelaxace

Hiporelaxace používá ke svým léčebným účinkům koně. Využíváme vlivu nespecifických prvků – taktilní kožní stimulace a tepla, které ovlivňují svalovou činnost a tlumí spasticitu, procvičuje se zkrácené svalstvo a vazivo. Rytmický krok koně umožňuje odblokování svalstva trupu, dochází k přirozené rotaci trupu a součinnému pohybu horních končetin. Pomáhá žákům zlepšit jejich fyzický a psychický stav, přináší jim uklidnění a duševní pohodu.

V IVP může být hiporelaxace obsažena např. v předmětech – tělesná výchova, člověk a jeho svět/člověk a příroda.

Výběr stimulačních programů a podpůrných metod obsažených v ŠVP primárně vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také ze specializace pedagoga. Pedagog může zvolit i jiný stimulační program či podpůrnou metodu, než je zde v nabídce (viz konkrétní IVP).

ALTERNATIVNÍ A AUGMENTATIVNÍ SYSTÉMY KOMUNIKACE

Augmentativní = rozšiřující: mají podporovat již existující, ale pro běžné dorozumívání nedostatečné komunikační schopnosti, usnadňují porozumění řeči i vlastní vyjadřování

Alternativní = náhradní: užívají se jako náhrada mluvené řeči

Pro alternativní a augmentativní formy komunikace se využívá zkratka AAK (dále jen AAK). Výběr komunikačního systému je vysoce individuální a řídí se mnoha specifiky jako je např. diagnóza a prognóza žáka, prostředí, ve kterém se nachází, míra motivace, faktory, které ho ovlivňují aj.

Cílem je umožnit žákům se závažnými poruchami komunikace dorozumívat se a reagovat na podněty ve svém okolí, a to v takovém rozsahu, aby se mohli aktivněji účastnit života ve společnosti.

Existují AAK systémy, kde není třeba pomůcek – mimika, gesta, kinezika, držení těla, manuální znaky, Lormova abeceda.

I. Trojrozměrné předměty

Trojrozměrné předměty jsou reálné, zmenšené předměty vyjadřující určitou činnost, předmět apod. Například lžíce vyjadřuje jídlo, polštářek odpočinek atd. Jedná se o jednodušší způsob komunikace pomocí reálných předmětů.

Žák takto může mít sestaven celý režim dne. Postupně se začíná od dvou předmětů a po fixaci se pokračuje k vyššímu počtu. Předměty bývají seřazeny na viditelném místě dle harmonogramu dne. Jako sytém uchycení se používá horizontální či vertikální pás se suchým zipem.

II. Piktogramy

Piktogram je černobílé vyobrazení reality na obrázcích, které jsou jednoduché a srozumitelné. Jednoduše se řadí a lze z nich sestavit rozvrh hodin, program aktivit, věty, přání a potřeby.

III. Fotogramy

Tento systém je téměř totožný s piktogramy, následuje zpravidla po automatizaci systému trojrozměrných předmětů. Jedná se o barevné či černobílé realistické vyobrazení předmětů, činností, osob, situací, prostředí apod.

Lze z nich vytvořit větu, potřebu, či je využít ke zpřehlednění aktivit během dne.

IV. Makaton

Tento systém je augmentativní. Doplňuje mluvenou řeč a skládá se ze symbolů a znaků, které mluvenou řeč doplňují. Znaky vycházejí ze znakového jazyka neslyšících. Symboly se využívají zároveň se znaky a pomáhají tak rozvíjet i čtenářské dovednosti. Znaky se vyjadřují manuálně a symboly jsou znázorněny obrázky.

V. Sociální a globální čtení

Tyto metody jsou augmentativní doplňkovou metodou při čtení. Sociální čtení je chápáno jako poznávání, reakce na zrakové podněty, symboly, které žák často vidí, získává poznatky o okolním světě a využívá je. Např. chodí s rodiči na nákup, zná obal od mléka, aniž by uměl číst, zapamatuje si to a ví, že je to mléko. Globální čtení je doplňkový systém v oblasti rozumové výchovy. Stimuluje opět zrakové vnímání, pozornost, komunikační dovednosti. Žák obrázek pojmenuje, je tam napsáno slovo, které si postupně zapamatuje a později je schopen ho „přečíst“ bez obrázku.

VI. Znak do řeči

Tato metoda je augmentativní, ale může sloužit i jako metoda alternativní komunikace. Systém je založený na znacích, které se vyjadřují mimikou a tělem. Znak doplňuje jen nejdůležitější slovo ve větě. Není to znaková řeč neslyšících. Znak zde není dominantní, řeč jen doplňuje. Využívá se motorika, zraková percepce a tento systém vyžaduje, že je žák schopen nápodoby. Znak vizualizuje řeč. Např. slovo auto – znakem je ukázání volantu, jak se řídí. Pro žáky je jednodušší znakovat než používat orální řeč.

VII. Facilitovaná komunikace

Tento alternativní komunikační systém představuje metodu, kdy učitel (facilitátor) poskytuje žákovi podporu prstů, zápěstí, lokte a ramene a žák skrze učitele píše. Vyjadřuje se na klávesnici PC, abecední tabulky, aj. Postupem času učitel žákovi ruku pouští a je pouze v těsné blízkosti. Základem je nejdříve vyjádření souhlasu a nesouhlasu, poté se navazují další schopnosti.

VIII. Voks

Systém je založen rovněž na obrázkovém komunikačním systému, který je výměnný. Žáci na obrázky neukazují, ale partnerovi je přinášejí. V prvních lekcích obrázek vyměňují za oblíbený pamlsek nebo věc. Komunikace je pro žáka motivující, dostává to, co skutečně chce, potřebuje. Žák je iniciátorem komunikace a přichází s obrázkem znázorňujícím předměty, činnosti, pocity, osoby, situace. Později se prostřednictvím obrázků, učí skládat věty. Žák prostřednictvím karet komunikuje, což je další krok. Vždy je nutné systematicky a důsledně v komunikaci pokračovat všude, kde se žák pohybuje. Měl by nosit brašnu s těmito obrázky. Výhodou je snadné osvojení a motivace žáků. Učí se jak a proč komunikovat. Zjišťují svou nezávislost a lepší samostatnost.

IX. Koncept bazální stimulace

Koncept bazální stimulace (popsaný viz výše) lze u žáků s nejvyšší mírou přiznaných podpůrných opatření volit rovněž jako AAK na bázi dotyků a bazálních podnětů.

Výběr AAK obsažených v ŠVP primárně vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pedagog může zvolit jiný komunikační systém, než je zde v nabídce (viz konkrétní IVP).

3.5 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)										
Název tematického okruhu	**1. stupeň**						**2. stupeň**			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	10.r.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ										
Rozvoj schopností poznávání	Čt, Ps, Řv, M, ČaJS, Hv, Vv, Tv, ČaSP	Čt, Ps, Řv, M, ČaJS, Hv, Tv, ČaSP	Čt, Ps, Řv, M, ČaJS, Hv, Vv, Tv, ČaSP	Čt, Řv, M, ČaJS, Hv, Vv	Čt, Řv, M, Inf, ČaJS, Hv	Čt, Řv, M, Inf, ČaJS, Hv	Čt, Ps, M, Inf, ČaS, ČaP, Hv, ČaSP	Ps, M, Inf, ČaS, ČaP, ČaSP	Ps, M, ČaS, ČaP, ČaSP	Ps, M, Inf, ČaS, ČaP, ČaSP
Sebepoznání a sebepojetí	Ps, ČaJS, Hv, Tv, ČaSP	Ps, ČaJS, Tv, ČaSP	Ps, ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Vv, Tv, ČaSP	ČaJS, Vv, Tv, ČaSP	Řv, ČaS, Hv, Tv	Řv, ČaS, Tv	Řv, Inf, ČaS, Vz, Tv	Řv, ČaS, Vz, Tv
Seberegulace a sebeorganizace	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Tv, ČaSP	M	ČaJS	M, ČaJS, Hv	M, ČaS, Vv, Tv, ČaSP	Čt, M, ČaS, Vv, Tv, ČaSP	Čt, M, Inf ČaS, Vz, Tv, ČaSP	Čt, M, ČaS, Vz, Tv, ČaSP
Psychohygiena	ČaJS, Tv	ČaJS, Tv	ČaJS, Tv	Čt, ČaJS, Tv	Čt, Inf, ČaJS, Tv	Čt, ČaJS, Hv, Tv	Čt, ČaS, Tv	Čas, Vv, Tv	Čas, Vz, Tv	Čas, Hv, Vz, Tv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ										
Poznávací schopnosti	Řv, ČaJS, Tv	Řv, ČaJS, Hv, Tv	Řv, ČaJS, Tv	Vv						Inf
Mezilidské vztahy	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	Řv, ČaJS, Hv, ČaSP	Řv, ČaJS, Hv, ČaSP	Řv, ČaJS, ČaSP	ČaS, Hv	ČaS	ČaS, Vz	ČaS, Vz
Komunikace	Čt, Řv, ČaJS	Čt, Řv, ČaJS, Vv	Čt, Řv, ČaJS	Čt, Řv, ČaJS, Hv, ČaSP	Čt, Řv, ČaJS, ČaSP	Čt, Řv, ČaJS, ČaSP	Čt, Ps, Řv, Inf, ČaS, ČaSP	Ps, Řv, Inf, ČaS, Hv, ČaSP	Ps, Řv, ČaS, Hv, ČaSP	Ps, Řv, ČaS, Vz, ČaSP
Spolupráce a soutěživost	M, ČaSP	M, ČaSP	M, Vv, ČaSP	Ps, Řv, M, Tv	Ps, Řv, M, Tv	Ps, Řv, M, Tv	M	Čt, M, Hv, Tv	Čt, M, Vv, Tv	Čt, M, Hv, Tv

MORÁLNÍ ROZVOJ										
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				ČaSP	ČaSP	ČaSP				Vv
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČaJS	ČaJS	ČaJS	Ps, M, ČaJS, ČaSP	Ps, ČaJS, ČaSP	Ps, Inf, ČaJS, ČaSP	M, ČaSP	M, ČaSP	M, ČaSP	M, Vv, ČaSP

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MkV)										
Název tematického okruhu	**1. stupeň**						**2. stupeň**			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	10.r.
Kulturní rozdíly				ČaSP	Hv, ČaSP	Hv, ČaSP	Řv, ČaS, ČaP	Řv, ČaS, ČaP	Řv, ČaS, ČaP, Vv	Řv, ČaS, ČaP
Lidské vztahy	ČaSP	ČaSP	ČaSP	ČaSJ, ČaSP	ČaSJ, ČaSP	ČaSJ, ČaSP	Řv, ČaS, ČaP, ČaSP	Čt, Řv, ČaS, ČaP, ČaSP	Čt, Řv, ČaS, ČaP, Hv, ČaSP	Čt, Řv, Inf, ČaS, ČaP, Hv, ČaSP
Etnický původ	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS, ČaSP	M, ČaSP	ČaSP	Řv	Řv, Vv	Řv, Hv	Řv, Hv

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)										
Název tematického okruhu	**1. stupeň**						**2. stupeň**			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	10.r.
Ekosystémy	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaS, ČaP, ČaSP	ČaS, ČaP, ČaSP	ČaS, ČaP, ČaSP	ČaS, ČaP, ČaSP

Základní podmínky života	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaP, ČaSP	Inf, ČaP, Vv, ČaSP	ČaP, ČaSP	ČaP, ČaSP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	M, ČaJS	ČaS, ČaP, Vv, ČaSP	ČaS, ČaP, ČaSP	ČaS, ČaP, Vv, ČaSP	Inf, ČaS, ČaP, ČaSP
Vztah člověka k prostředí	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, Tv, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaP, Tv, ČaSP	ČaP, Tv, ČaSP	ČaP, Vz, Tv, ČaSP	

ZKRATKY POUŽITÉ V TABULCE ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Zkratka	Vyučovací předmět
Čt	Čtení
Ps	Psaní
Řv	Řečová výchova
M	Matematika
Inf	Informatika
ČaJS	Člověk a jeho svět
ČaP	Člověk a příroda
ČaS	Člověk a společnost
Hv	Hudební výchova
Vv	Výtvarná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Tv	Tělesná výchova
ČaSP	Člověk a svět práce

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace hodin pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předměty + DČD*	Celkem za oblast	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.	6.			
Jazyková komunikace	Čtení	2+1	2+1	3	3	3	3	16 + 2	18	2
	Psaní	1+1	1+1	2	2	2	2	10 + 2	12	2
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	1	1	1	3	3	3	12	12	
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	2	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	3	3	3	16	16	
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	12	18	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	6		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	18 + 6	24	6
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	3	3	4	4	4	21	21	
Celkem hodin		**20**	**20**	**21**	**24**	**25**	**25**	**125 + 10**	**135**	**10**

* DČD – disponibilní časová dotace

4.2 Celkové dotace hodin pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty + DČD*	Celkem za oblast	Z toho DČD
		7.	8.	9.	10.			
Jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	12	12	
	Psaní	2	2	2	1+1	7 + 1	8	1
	Řečová výchova	1+1	1+1	1+1	1+1	4 + 4	8	4
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3	12	12	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	4	
Člověk a společnost	Člověk a společnost	2	2	2	2	8	8	
Člověk a příroda	Člověk a příroda	3	3	3	3	12	12	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1+1	4 + 1	9	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	2	2	
	Tělesná výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	12 + 4	16	4
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	5+1	6	6	22 + 1	23	1
Celkem hodin		**27**	**28**	**29**	**30**	**103 + 11**	**114**	**11**

* DČD – disponibilní časová dotace

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Celková povinná časová dotace je v rámcovém učebním plánu (RUP) stanovena pro vzdělávání žáků v základní škole speciální na 1. stupni na **135 hodin**, pro vzdělávání na 2. stupni **114 hodin.**

Celková povinná časová dotace uvedena v RUP představuje maximální povinnou týdenní dotaci na daném stupni základního vzdělávání.

V učebním plánu ŠVP byly všechny podmínky dodrženy.

Vzdělávací oblasti jsou vyučovány:

- *Jazyková komunikace* – prostřednictvím 3 předmětů: **Čtení, Psaní, Řečová výchova** po celou dobu školní docházky
- *Matematika a její aplikace* – předmětem **Matematika** po celou dobu školní docházky
- *Informační a komunikační technologie* – předmětem **Informatika** od 5. do 10. ročníku, probíhá v počítačové učebně
- *Člověk a jeho svět* – předmětem **Člověk a jeho svět** pouze na 1. stupni, tj. 1. – 6. ročník
- *Člověk a společnost* – předmětem **Člověk a společnost** pouze na 2. stupni, tj. 7. – 10. ročník
- *Člověk a příroda* – předmětem **Člověk a příroda** pouze na 2. stupni, tj. 7. – 10. ročník
- *Umění a kultura* – prostřednictvím 2 předmětů: **Hudební výchova, Výtvarná výchova** po celou dobu školní docházky
- *Člověk a zdraví* – prostřednictvím 2 předmětů: **Výchova ke zdraví** pouze v 9. a 10. ročníku a **Tělesná výchova** po celou dobu školní docházky
  - výuka probíhá v tělocvičně i mimo budovu školy (školní hřiště, hřiště v lesoparku Čeřovka, v lipové aleji)
  - tělesná výchova není po dobu školní docházky diferencována podle pohlaví
- *Člověk a svět práce* – předmětem **Člověk a svět práce** po celou dobu školní docházky
  - k dispozici je školní dílna, cvičná kuchyně, cvičný byt a školní pozemek
  - výuka není diferencována po dobu školní docházky podle pohlaví

Pro výuku všech vyučovacích předmětů je k dispozici počítačová a multimediální učebna.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyková komunikace

Vzdělávací oblast má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Čtení**, **Psaní** a **Řečová výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopností reprodukovat snadný krátký text
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

5.1.1 ČTENÍ

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
2+1	2+1	3	3	3	3	3	3	3	3	**16+2**	**12**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**ČTENÍ**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Obsahem vzdělávacího předmětu je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Žáci jsou vzděláváni podle svých schopností metodou analyticko – syntetickou nebo metodou globálního čtení. V 1. i 2. ročníku je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem

Název předmětu	ČTENÍ
	• ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce

Název předmětu	ČTENÍ
	• přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td colspan="2">• nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek
• dechová cvičení
• rytmizace
• říkadla</td><td rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td colspan="2">• samohláska a A, e E, i I, o O, u U
• souhlásky m M, l L
• vyvozování hlásek pomocí obrázků, říkanek
• samohlásky a, i jako spojky mezi slovy
• čtení otevřených slabik
• spojování slabik do slov</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td colspan="2">• řazení obrázků podle pokynů
• slovní vyjádření obrázků vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td colspan="2">• řazení obrázků za sebe, pod sebe
• dosazování obrázků do textu
• přiřazování obrázků do textu</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td colspan="2">• procvičování pozornosti
• koncentrační cvičení</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek
• dechová cvičení
• rytmizace
• říkadla</td><td rowspan="5" colspan="2">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• Hlásky O, o, S, s, B, b, U, u, A, a
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• čtení otevřených slabik SO, SU, SA</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků podle pokynů
• slovní vyjádření obrázků vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• řazení obrázků za sebe, vedle sebe zleva doprava
• dosazování obrázků do textu
• přiřazování obrázků do textu
• práce s tabulkou - začátek, prostředek, konec řádku
• orientace na tabulce
• řazení písmen podle pokynů</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• procvičování pozornosti
• koncentrační cvičení</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek
• dechová cvičení
• rytmizace
• říkadla</td><td rowspan="5" colspan="2">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Okruhy:
Rodina, Zvířata, Dopravní prostředky, Činnosti, Potraviny
(15-20 slov)</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• diferenciační cvičení
• přiřazování obrázků ke skutečným předmětům
• tvoření dvojic stejných obrázků
• vybírání daného obrázku na slovní pokyn</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků podle pokynů
• slovní vyjádření obrázků vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• řazení obrázků za sebe, pod sebe
• dosazování obrázků do textu
• přiřazování obrázků do textu</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• procvičování pozornosti
• koncentrační cvičení</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td colspan="2">• nácvik výslovnosti hláskových skupin
• vytleskávání
• dechová cvičení
• říkanky</td><td rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td colspan="2">• opakování samohlásek
• kombinované čtení
– slova ze známých písmen + obrázek
• slova do vět
• intonace u různých druhů vět
• souhlásky v V, t T</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td colspan="2">• řazení obrázků podle děje
• interpretace slyšeného textu doplněného obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td colspan="2">• cvičení pravolevé orientace
• diferenciační cvičení pro rozvoj sluchového a zrakového vnímání</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td colspan="2">• poslech krátkých říkanek, pohádek
• práce s obrázky ke slyšenému textu</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek
• vytleskávání
• dechová cvičení
• říkadla</td><td rowspan="5" colspan="2">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• hlásky L, l, M, m, E, e
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• čtení otevřených slabik SO, SU, SA, LO, LU, LA, MO, MU, MA</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků podle děje
• interpretace slyšeného textu doplněného obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• řazení obrázků za sebe, vedle sebe zleva doprava
• práce s tabulkou - začátek, prostředek, konec řádku
• orientace na tabulce
• řazení písmen podle pokynů
• diferenciační cvičení pro rozvoj sluchového a zrakového vnímání</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• poslech krátkých říkanek, pohádek
• práce s obrázky ke slyšenému textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• nácvik výslovnosti hláskových skupin
• vytleskávání
• dechová cvičení
• říkanky</td><td colspan="2" rowspan="5">Okruhy:
Rozšíření okruhů z 1. ročníku
o dalších 5 – 10 slov

Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• vyhledávání obrázku na slovní pokyn
• pojmenování obrázku
• skládání části k celku (půlky obrázků)
• přiřazování slov k obrázkům podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků podle děje
• interpretace slyšeného textu doplněného obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• cvičení pravolevé orientace
• diferenciační cvičení pro rozvoj sluchového a zrakového vnímání</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• poslech krátkých říkanek, pohádek
• práce s obrázky ke slyšenému textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• dechová a hlasová cvičení
• fonematické vnímání
• fonematická analýza
• básničky</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• opakování slov se známými písmeny
• samohlásky y Y
• souhlásky s S, j J</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků do řádku
• vyjádření obsahu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• řazení slov podle vzoru
• orientace podle pokynů</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• poslech pohádek, povídek
• reprodukce čteného textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• dechová a hlasová cvičení
• fonematické vnímání
• fonematická analýza
• básničky</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• hlásky I, i, P, p, N, n, T, t
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• syntéza SO, SU, SA, LO, LU, LA, MO, MU, MA, SE, LE, ME, SI, LI, MI
• čtení třípísmenkových složenin – sos, ses, sas, sus, sis ...</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků do řádku
• vyjádření obsahu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• orientace na tabulce podle pokynů
• řazení písmen a hláskových skupin na tabulku podle pokynů</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• poslech pohádek a povídek
• reprodukce čteného textu</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</td><td>• dechová a hlasová cvičení
• fonematické vnímání
• fonematická analýza
• básničky</td><td colspan="2" rowspan="5">Okruhy:
Rodina, Zvířata, Dopravní prostředky, Činnosti, Potraviny, Části těla, Oblečení
(45 slov)

Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</td><td>• přiřazování slov k obrázkům podle vzoru
• fixace slov do paměti
• skládání slov z písmen (předem vybraná)</td></tr>
<tr><td>• tvořit věty podle obrázků</td><td>• řazení obrázků do řádku
• vyjádření obsahu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se na stránce i řádku</td><td>• řazení slov podle vzoru
• orientace podle pokynů</td></tr>
<tr><td>• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</td><td>• poslech pohádek, povídek
• reprodukce čteného textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• třídění písmen
• vyhledávání písmen podle vzoru
• opakování samohlásek a známých souhlásek
• souhlásky p P, n N, š Š, d D</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• vizuální třídění slov
• hláskování</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• procvičování slovní zásoby
• procvičování dějové linie</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• poslech pohádek, povídek
• opakováni daných vět – správný slovosled</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• práce se slovy
• orientace ve větě
• věty s obrázky
• intonace tázacích a rozkazovacích vět</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• poslech
• učení a recitace s dopomocí</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• třídění písmen
• vyhledávání písmen
• opakování samohlásek a známých souhlásek
• fonematická analýza
• hlásky K, k, V, v, D, d
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• čtení třípísmenkových složenin z osvojených písmen bez tlačených hlásek</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• vizuální třídění slov
• hláskování</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• procvičování slovní zásoby
• procvičování dějové linie</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• poslech pohádek, povídek
• opakováni daných vět – správný slovosled</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• práce se slovy
• orientace ve větě
• věty s obrázky
• intonace tázacích a rozkazovacích vět</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• poslech
• učení a recitace s dopomocí</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• třídění písmen
• vyhledávání písmen podle vzoru
• tiskací písmena – samohlásky, písmena z vlastního jména</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• vizuální třídění slov
• hláskování</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• procvičování slovní zásoby
• procvičování dějové linie</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• poslech pohádek, povídek
• opakováni daných vět – správný slovosled</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• práce se slovy
• orientace ve větě
• věty s obrázky
• intonace tázacích a rozkazovacích vět
• A, I jako spojky mezi obrázky</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• poslech
• učení a recitace s dopomocí</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• přiřazování různých druhů písmen
• vyhledávání podle pokynů
• souhlásky z Z, k K, b B, c C
• dvojhlásky ou, au</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• vyhledávání stejných slov
• popisování jejich významu</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• práce s obrázkovým textem
• poslech a následné opakování
• orientace mezi obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• určování pořadí slov (sluchová analýza)
• vyhledávání slov ve větě – podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• zpětná reprodukce přečteného textu
• vyhledávání klíčových slov
• čtení tříslabičných slov
• víceslovná větná spojení</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• samostatná recitace krátkého textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• přiřazování různých druhů písmen
• vyhledávání podle pokynů
• opakování samohlásek a známých souhlásek
• fonematická analýza
• tlačené hlásky B, b, P, p, T, t, K, k, D, d
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• čtení třípísmenkových složenin z osvojených písmen s tlačenými hláskami</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• vyhledávání stejných slov
• popisování jejich významu</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• práce s obrázkovým textem
• poslech a následné opakování
• orientace mezi obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• určování pořadí slov (sluchová analýza)
• vyhledávání slov ve větě – podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• zpětná reprodukce přečteného textu
• vyhledávání klíčových slov
• čtení tříslabičných slov</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• samostatná recitace krátkého textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• přiřazování různých druhů písmen
• vyhledávání podle pokynů
• písmena z probíraných slov</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• cvičení fonematického sluchu
• vyhledávání stejných slov
• popisování jejich významu</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• práce s obrázkovým textem
• poslech a následné opakování
• orientace mezi obrázky</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• určování pořadí slov (sluchová analýza)
• vyhledávání slov ve větě – podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• zpětná reprodukce přečteného textu
• vyhledávání klíčových slov
• spojování 2–3 slov z probíraných témat do věty</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• práce s tematickými říkankami
• samostatná recitace krátkého textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• samostatná práce s písmeny
• tvoření skupin stejných písmen
• souhlásky r R, č Č, h H, ž Ž</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• používání slov do větných spojení
• rozlišování významu ve větách</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• adekvátní jednání na základě doprovodných otázek
• popis obrázku vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• vyhledávání slov ve větě
• určování pořadí slov
• sestavování věty ze slov</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• zpětná reprodukce přečteného textu
• orientace v textu podle návodných otázek
• plynulé čtení (dechová cvičení)
• čtení krátkého souvislého textu
• práce s jednoduchou povídkou, pohádkou</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• nácvik intonace
• dramatizace</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• samostatná práce s písmeny
• hlásky J, j, Y, y
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• čtení čtyřpísmenných slov a slovních spojení z osvojených písmen
• čtení slov s dlouhou samohláskou</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• používání slov do větných spojení
• rozlišování významu ve větách</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• adekvátní jednání na základě doprovodných otázek
• popis obrázku vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• vyhledávání slov ve větě
• určování pořadí slov
• sestavování věty ze slov
• nácvik intonace vět</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• zpětná reprodukce přečteného textu
• orientace v textu podle návodných otázek
• plynulé čtení (dechová cvičení)
• čtení krátkého souvislého textu
• práce s jednoduchou povídkou, pohádkou</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• nácvik intonace
• dramatizace</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální metoda</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</td><td>• samostatná práce s písmeny
• tvoření skupin stejných písmen
• písmena ze slov probíraných okruhů</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• rozlišit stejně znějící slova různého významu</td><td>• používání slov do větných spojení
• rozlišování významu ve větách</td></tr>
<tr><td>• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</td><td>• adekvátní jednání na základě doprovodných otázek
• popis obrázku vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve větě</td><td>• vyhledávání slov ve větě
• určování pořadí slov
• sestavování věty ze slov</td></tr>
<tr><td>• číst s porozuměním jednoduché věty</td><td>• orientace v textu podle návodných otázek
• plynulé čtení (dechová cvičení)
• tvoření vět s pomocí MÁ, TO, JE</td></tr>
<tr><td>• přednášet krátké říkanky a básničky</td><td>• nácvik intonace
• dramatizace</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td colspan="2">• třídění písmen
• přiřazování
• opakování a upevňování učiva</td><td rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td colspan="2">• čtení slov
• spojování slov do vět</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td colspan="2">• orientace na řádku
• orientace na stránce</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td colspan="2">• paměťová cvičení (nabalování slov, …)
• cvičení vnímání
• zraková cvičení</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td colspan="2">• soustředěný poslech
• cvičení trpělivosti
• rytmizace</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td colspan="2">• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td colspan="2">• popis obrázků
• popis postupu práce podle návodných otázek</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• hlásky R,r, Z, z
• vyvozování hlásek pomocí dramatizace, obrázků, říkanek
• dvojhlásky AU, OU</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• čtení slov a slovních spojení z osvojených písmen
• spojování slov do vět
• nácvik intonace vět</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• orientace na řádku
• orientace na stránce</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• paměťová cvičení (nabalování slov, …)
• cvičení vnímání
• zraková cvičení</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• soustředěný poslech
• cvičení trpělivosti
• rytmizace</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• popis obrázků
• popis postupu práce podle návodných otázek</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• čtení písmen (hůlkových) svého jména
• čtení písmen (psacích) svého jména</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• čtení slov
• spojování slov do vět</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• orientace na řádku
• orientace na stránce</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• paměťová cvičení (nabalování slov, …)
• cvičení vnímání
• zraková cvičení</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• soustředěný poslech
• cvičení trpělivosti
• rytmizace</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• popis obrázků
• popis postupu práce podle návodných otázek</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td colspan="2">• hledání písmen podle pokynu
• doplňování písmen do slov podle vzoru
• souhlásky f F, g G, ř Ř, ch Ch</td><td rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td colspan="2">• intonační rozlišení druhů vět
• práce s časopisy, dětskými knihami</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td colspan="2">• čtení slabik a slov, která žáci sami píší
• čtení krátkých textů s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td colspan="2">• paměťová cvičení
• reprodukce textu podle obrázků</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td colspan="2">• rytmizace
• dramatizace slyšeného textu</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td colspan="2">• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td colspan="2">• orientace v textu
• sociální čtení</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• hledání písmen podle pokynu
• doplňování písmen do slov podle vzoru
• souhlásky H, h, C, c, Č, č, Š, š, Ž, ž</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• intonační rozlišení druhů vět
• práce s časopisy, dětskými knihami</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení slabik a slov, která žáci sami píší
• čtení krátkých textů s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• paměťová cvičení
• reprodukce textu podle obrázků
• skládání slov do tabulky</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• rytmizace
• dramatizace slyšeného textu</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• orientace v textu
• sociální čtení</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• čtení písmen (hůlkových) v závislosti na čtených slovech
• čtení písmen (psacích) v závislosti na dosažené úrovni psaní</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• intonační rozlišení druhů vět
• práce s časopisy, dětskými knihami</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení slabik a slov, která žáci sami píší
• čtení krátkých textů s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• paměťová cvičení
• reprodukce textu podle obrázků</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• rytmizace
• dramatizace slyšeného textu</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• cílená práce s dětskou literaturou, s časopisy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• orientace v textu
• sociální čtení</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td colspan="2">• doplňování písmen do slov podle pokynu
• orientace v psaném textu
• čtení slabik a slov s di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</td><td rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td colspan="2">• využívání rébusů, křížovek, doplňovaček
• použití velkých písmen u vlastních jmen a na začátku věty
• vnímání interpunkčních znamének</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td colspan="2">• čtení leporel a dětských knih
• čtení obsahově přiměřených snadných textů</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td colspan="2">• reprodukce textu podle návodných otázek
• vyprávění – použití vlastních slov</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td colspan="2">• čtení říkanek, básniček – s pomocí
• učení básniček zpaměti</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td colspan="2">• práce s časopisy pro mládež
• využívání metody tichého čtení</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td colspan="2">• systematická průprava k vědomému používání v praxi – čtení návodů k různým činnostem, k použití výrobků, čtení kuchařských knih</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• doplňování písmen do slov podle pokynu
• orientace v psaném textu
• souhlásky Ř, ř, G, g, F, f, CH, ch</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• využívání rébusů, křížovek, doplňovaček
• použití velkých písmen u vlastních jmen a na začátku věty
• vnímání interpunkčních znamének</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení leporel a dětských knih
• čtení obsahově přiměřených snadných textů</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• reprodukce textu podle návodných otázek
• vyprávění – použití vlastních slov</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• čtení říkanek, básniček – s pomocí
• učení básniček zpaměti</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• práce s časopisy pro mládež
• využívání metody tichého čtení</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• systematická průprava k vědomému používání v praxi – čtení návodů k různým činnostem, k použití výrobků, čtení kuchařských knih</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• čtení písmen (hůlkových) slov probíraných okruhů
• čtení písmen (psacích) v závislosti na úrovni psaní</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• využívání rébusů, křížovek, doplňovaček
• vnímání interpunkčních znamének</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení leporel a dětských knih (psaných hůlkovými písmeny)
• čtení obsahově přiměřených snadných textů (psaných hůlkovými písmeny)</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• reprodukce textu podle návodných otázek
• vyprávění – použití vlastních slov</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• paměťová cvičení
• rytmizace</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• práce s časopisy pro mládež
• využívání metody tichého čtení</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• systematická průprava k vědomému používání v praxi – čtení návodů k různým činnostem, k použití výrobků, čtení kuchařských knih</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: analyticko-syntetická metoda</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td colspan="2">• samostatné doplňování písmen do slov
• samostatné doplňování slov do textu</td><td rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td colspan="2">• dramatizace textu
• sdělení přečteného textu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td colspan="2">• čtení časopisů
• čtení denního tisku
• čtení názvů ulic ve městě
• čtení mapy, plánu města, kalendáře apod.</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td colspan="2">• reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td colspan="2">• rytmizace
• přednes se správnou intonací</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td colspan="2">• využívání čtení v praxi
• práce s literaturou přiměřeného věku</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td colspan="2">• práce na PC
• čtení obrázkových knih encyklopedické povahy (zejména nápisů a textů k obrázkům)</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: metoda sfumáto</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• samostatné doplňování písmen do slov
• samostatné doplňování slov do textu
• souhlásky Ď, ď, Ť, ť, Ň, ň
• čtení slabik a slov s di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• dramatizace textu
• sdělení přečteného textu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení časopisů
• čtení denního tisku
• čtení názvů ulic ve městě
• čtení mapy, plánu města, kalendáře apod.</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• rytmizace
• přednes se správnou intonací</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• využívání čtení v praxi
• práce s literaturou přiměřeného věku</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• práce na PC
• čtení obrázkových knih encyklopedické povahy (zejména nápisů a textů k obrázkům)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČTENÍ: globální čtení</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• číst všechna tiskací i psací písmena</td><td>• sociální čtení
• využití čtení v praxi
• čtení písmen (psacích) v závislosti na dosažené úrovni psaní</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně

Vycházky

Exkurze</td></tr>
<tr><td>• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</td><td>• dramatizace textu
• sdělení přečteného textu vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• orientovat se ve čteném textu</td><td>• čtení časopisů, čtení denního tisku – s dopomocí</td></tr>
<tr><td>• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</td><td>• reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• přednášet říkanky a básničky</td><td>• přednes se správnou intonací</td></tr>
<tr><td>• získat pozitivní vztah k literatuře</td><td>• využívání čtení v praxi
• práce s literaturou přiměřeného věku</td></tr>
<tr><td>• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</td><td>• práce na PC
• vycházky
• exkurze</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</td></tr>
</table>

5.1.2 PSANÍ

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
1+1	1+1	2	2	2	2	2	2	2	1+1	**10+2**	**7+1**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**PSANÍ**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využití získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Pro výuku psaní jsme zvolili dvě možnosti podle schopností žáků. Žáci se učí buď písmo psací (metoda psací) nebo písmo hůlkové (metoda hůlková). Na 1. stupni v 1. období je učivo v obou metodách shodné. V 1., 2. a 10. ročníku je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci:

Název předmětu	PSANÍ
	• komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**PSANÍ: metoda psací/hůlková**	**1. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• dodržovat správné držení psacího náčiní	• masáž rukou • cvičení dlaní, prstů • uvolňovací cviky • kroužení oběma směry • čmárání do písku	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• vyvodit písmena podle obrázků	• říkanky • obrázkové knížky • obrázková pexesa	
• odlišovat délku samohlásek	• rytmizace říkanek	
• psát velká hůlková písmena	• obtahování předepsaných tvarů • psaní podle šablony (písmena tvarově nenáročná, písmena z vlastního jména)	
• psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	• vyhledávání a spojování stejných písmen • obtahování písmen	
• zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• nácvik správného sezení (vzdálenost hlavy od podložky, vzdálenost židle od lavice)	
• napsat hůlkovým písmem své jméno	• obtahování písmen • vyhledávání písmen svého jména z určitého souboru	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dodržovat správné držení psacího náčiní</td><td>• procvičování jemné motoriky – tvorba špetky
• správný úchop s pomocí
• psaní různým psacím náčiním
• vodorovné a svislé čáry
• horní a dolní oblouk</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• vyvodit písmena podle obrázků</td><td>• práce s písmeny – měkká písmena, písmenová mozaika
• přikládání písmen k obrázkům podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• odlišovat délku samohlásek</td><td>• rytmizace slov
• vytleskávání</td></tr>
<tr><td>• psát velká hůlková písmena</td><td>• obtahování tvarů
• spojování bodů do tvarů písmen
• vybraná písmena v návaznosti na čtení</td></tr>
<tr><td>• psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</td><td>• vyhledávání písmen tvořících stejné slabiky (podle vzoru)
• obtahování písmen tvořících slabiky</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</td><td>• správný úhel sezení
• správné osvětlení</td></tr>
<tr><td>• napsat hůlkovým písmem své jméno</td><td>• sestavování jména z vybraných písmen
• spojování bodů do tvarů písmen</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dodržovat správné držení psacího náčiní</td><td colspan="2">• uvolňovací cvičení
• spojené oblouky
• vlnovky
• spirály
• vědomě prováděný správný úchop</td><td rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• vyvodit písmena podle obrázků</td><td colspan="2">• obrázkové knížky psané hůlkovým písmem
• AB čtení (globální čtení)</td></tr>
<tr><td>• odlišovat délku samohlásek</td><td colspan="2">• sluchová analýza</td></tr>
<tr><td>• psát velká hůlková písmena</td><td colspan="2">• psaní písmen s naznačeným počátečním bodem
• spojování bodů do tvarů písmen
• všechna písmena v návaznosti na čtení</td></tr>
<tr><td>• psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</td><td colspan="2">• psaní písmen a slabik s naznačenými počátečními body</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</td><td colspan="2">• zautomatizované správné sezení při psaní</td></tr>
<tr><td>• napsat hůlkovým písmem své jméno</td><td colspan="2">• psaní písmen s naznačenými počátečními body
• psaní písmen podle předlohy
• psaní písmen se slovní dopomocí</td><td></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• psát písmena, která umí číst</td><td>• vybírání písmen
• třídění
• modelování
• obtahování
• psaní písmen – e, i, u, l, m</td><td rowspan="4">U čtenářů pracujících analyticko – syntetickou metodou</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</td><td>• skládání slabik podle vzoru
• psaní podle šablony
• slabiky se souhláskou – m</td></tr>
<tr><td>• ovládat psaní hůlkového písma</td><td>• vyhledávání daných písmen ve skupině, v textu
• opisování tvarově jednodušších písmen</td></tr>
<tr><td>• psát písmena a slabiky podle diktátu</td><td>• psaní se slovním doprovodem
• vyhledávání písmen ve skupině</td></tr>
<tr><td>• opsat číslice</td><td>• vyhledávání číslic
• obtahování číslic
• modelování</td><td>Podle oboru, ve kterém žák pracuje</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• psát písmena, která umí číst</td><td>• třídění
• přiřazování
• psaní s dopomocí (slovní, počáteční body)
• nácvik písmen – M, v, O, A, a, o</td><td rowspan="4">U čtenářů pracujících analyticko – syntetickou metodou</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</td><td>• skládání slabik podle vzoru
• psaní podle šablony
• slabiky se souhláskou – l</td></tr>
<tr><td>• ovládat psaní hůlkového písma</td><td>• psaní písmen s kulatými tvary s dopomocí (slovní, s pomocnými body)</td></tr>
<tr><td>• psát písmena a slabiky podle diktátu</td><td>• spojování písmen do slabik
• opisování a přepisování písmen a slabik podle předlohy</td></tr>
<tr><td>• opsat číslice</td><td>• psaní číslic s dopomocí
• psaní číslic podle předlohy</td><td>Podle oboru, ve kterém žák pracuje</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• psát písmena, která umí číst</td><td>• opisování tvarově jednodušších písmen v návaznosti na čtení
• nácvik písmen – t, n, s, y, j, V, p, š, d, z, ž</td><td rowspan="3">U čtenářů pracujících analyticko – syntetickou metodou</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</td><td>• skládání písmen do slov
• opis slabik a známých i neznámých slov
• opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením</td></tr>
<tr><td>• ovládat psaní hůlkového písma</td><td>• opisování podle předlohy
• samostatné psaní na pokyn</td></tr>
<tr><td>• psát písmena a slabiky podle diktátu</td><td>• spojování písmen do slabik podle diktátu</td></tr>
<tr><td>• opsat číslice</td><td>• doplňování číslic do číselné řady
• psaní číslic podle diktátu</td><td>Podle oboru, ve kterém žák pracuje</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na čitelný písemný projev</td><td>• psaní tvarů písmen – b, c, č, h, r, ou, au, C, Č, I, N, Z, Ž
• procvičování správných tvarů jednodušších písmen i písmen s kulatými tvary</td><td rowspan="8">V závislosti na čtení</td><td rowspan="9">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</td><td>• obrázkový diktát
• psaní se slovním doprovodem
• řazení písmen do slov
• psaní slabik a slov s novými písmeny</td></tr>
<tr><td>• opsat slova a jednoduché věty</td><td>• skládání slov do vět
• doplňování slov do vět
• psaní slovních spojení</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</td><td>• popis obrázku holou větou
• slohová cvičení – popis, charakteristika, …</td></tr>
<tr><td>• přepsat krátký jednoduchý text</td><td>• vyhledávání klíčových slov
• přepisování v určitém pořadí</td></tr>
<tr><td>• podepsat se psacím písmem</td><td>• psaní písmen svého jména ve správném pořadí</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</td><td>• doplňování slov do textu
• úprava textu</td></tr>
<tr><td>• psaní číslic i podle nápovědy</td><td>• vyhledávání číslic
• samostatné psaní známých číslic</td><td>Podle svého početního oboru</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na čitelný písemný projev</td><td>• psaní různým psacím náčiním
• psaní na různý povrch
• psaní tvarů písmen – k, f, g, ch, ř, U, E, J, H, K, P, B, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, Ch</td><td rowspan="7">V závislosti na čtení</td><td rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</td><td>• opis a přepis slov
• psaní se slovním doprovodem
• psaní slabik a slov s novými písmeny</td></tr>
<tr><td>• opsat slova a jednoduché věty</td><td>• opisování vět vedle sebe
• rozlišování druhů vět</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</td><td>• opis různých seznamů
• psaní podle předlohy</td></tr>
<tr><td>• přepsat krátký jednoduchý text</td><td>• samostatné tvoření vět ze slov
• doplňování chybějících slov v daném textu</td></tr>
<tr><td>• podepsat se psacím písmem</td><td>• nácvik psaní příjmení (opis)
• skládání písmen podle vzoru</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</td><td>• opisování jednoduchých sdělení
• doplňování slov do textu</td></tr>
<tr><td>• psaní číslic i podle nápovědy</td><td>• doplňování číslic do číselné řady
• psaní číslic podle předlohy</td><td>Podle svého početního oboru</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na čitelný písemný projev</td><td>• dodržování správných tvarů, výšky písmen
• dodržování správného držení těla a psacího náčiní
• procvičování tvarů velkých psacích písmen</td><td rowspan="8">V závislosti na čtení</td><td rowspan="9">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</td><td>• diktát písmen
• diktát známých slov</td></tr>
<tr><td>• opsat slova a jednoduché věty</td><td>• práce s interpunkčními znaménky
• doplňování znamének za větou</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</td><td>• opisování nápisů, receptů
• opis jednoduchých sdělení</td></tr>
<tr><td>• přepsat krátký jednoduchý text</td><td>• úprava textu
• přepis nápisů, receptů</td></tr>
<tr><td>• podepsat se psacím písmem</td><td>• doplňování písmen ve jméně
• logické rovnání písmen ve jméně</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</td><td>• nácvik psaní adresy: pamětné procvičování, psaní klíčových dat na pokyn</td></tr>
<tr><td>• psaní číslic i podle nápovědy</td><td>• psaní číslic podle slovního návodu</td><td>Podle svého početního oboru</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">PSANÍ: metoda psací/hůlková</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dbát na čitelný písemný projev</td><td>• rozlišování délky samohlásek
• dodržování mezer mezi slovy
• individuální docvičování písmen
• docvičování obtížných spojů</td><td rowspan="8">V závislosti na čtení</td><td rowspan="9">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</td><td>• slovní diktát
• dodržování správné délky samohlásek
• oddělování slov v diktovaném textu</td></tr>
<tr><td>• opsat slova a jednoduché věty</td><td>• opis a přepis slov, vět
• vyhledávání daných vět v textu – čtení s porozuměním</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</td><td>• vyplňování formulářů, tiskopisů
• psaní vzkazů</td></tr>
<tr><td>• přepsat krátký jednoduchý text</td><td>• samostatný přepis textu
• zpětná reprodukce napsaného textu</td></tr>
<tr><td>• podepsat se psacím písmem</td><td>• psaní jména do tiskopisů
• podepsání pohlednic, dopisů</td></tr>
<tr><td>• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</td><td>• psaní přání k určitým tématům
• slohová cvičení – sestavování příběhů</td></tr>
<tr><td>• psaní číslic i podle nápovědy</td><td>• diktát číslic</td><td>Podle svého početního oboru</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
</table>

5.1.3 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
2	2	2	2	2	2	1+1	1+1	1+1	1+1	**12**	**4+4**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**ŘEČOVÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vzdělávací předmět se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální inkluze a jejich dalšího vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Součástí vzdělávacího předmětu je doplňující obor Dramatická výchova, která pomáhá v rozvoji komunikace a sociálních vztahů. Je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí. Formou hry dochází k prožívání reálných citů, vztahů a postojů. Ve všech ročnících 2. stupně je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení:

Název předmětu	ŘEČOVÁ VÝCHOVA
	• překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností

Název předmětu	ŘEČOVÁ VÝCHOVA
	• **pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly** • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</td><td>• rytmizace, vytleskávání
• poslech říkanek, básniček
• edukace a reedukace řeči</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• odpovídat na otázky slovem, větou</td><td>• dechová a hlasová cvičení
• alternativní a augmentativní způsoby komunikace</td></tr>
<tr><td>• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</td><td>• poslech přečteného textu
• koncentrační cvičení</td></tr>
<tr><td>• popsat jednoduché obrázky</td><td>• řazení obrázků podle pokynů
• popis obrázků vlastními slovy</td></tr>
<tr><td>• reprodukovat krátký text podle otázek</td><td>• práce s obrázkovým textem
• poslech a následná reprodukce vlastními slovy</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</td><td colspan="2">• práce s tematickými říkankami
• poslech a následné opakování</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• odpovídat na otázky slovem, větou</td><td colspan="2">• sluchová cvičení
• chápání obsahu otázky</td></tr>
<tr><td>• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</td><td colspan="2">• nácvik správného dýchání
• poslech a následné vyprávění slyšeného textu</td></tr>
<tr><td>• popsat jednoduché obrázky</td><td colspan="2">• řazení obrázků podle děje
• interpretace slyšeného textu doplněného obrázky</td></tr>
<tr><td>• reprodukovat krátký text podle otázek</td><td colspan="2">• práce se slovy
• výběr správné odpovědi na danou otázku</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</td><td colspan="2">• reprodukce podle návodných otázek
• nácvik intonace
• dramatizace</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• odpovídat na otázky slovem, větou</td><td colspan="2">• artikulační cvičení
• rozšiřování odpovědi (slovo – věta) – slovní zásoba</td></tr>
<tr><td>• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</td><td colspan="2">• rozvoj fonematického sluchu
• relaxační cvičení</td></tr>
<tr><td>• popsat jednoduché obrázky</td><td colspan="2">• vyjádření obsahu vlastními slovy
• tvoření obsahově stejných vět</td></tr>
<tr><td>• reprodukovat krátký text podle otázek</td><td colspan="2">• procvičování dějové linie
• přesná reprodukce slyšeného textu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině</td></tr>
</table>

Název předmětu	**ŘEČOVÁ VÝCHOVA**	**4. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• práce s obrázkovým textem • řazení podle dějové linie • popis děje podle návodných otázek	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Beseda v knihovně
• vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• koncentrační cvičení • postřehová cvičení • znalost pojmů – pohádka, povídka, film, divadlo	
• vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků	• hlasová a artikulační cvičení • procvičování slovní zásoby	
• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• hmatová a zraková cvičení • cvičení postřehu	
• domluvit se v běžných situacích	• nácvik modelových situací • orientace v běžných životních situacích	
• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• orientace v sociálních situacích • základní komunikační pravidla	
• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• reprodukce příběhu vlastními slovy • rozšiřování slovní zásoby	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace *v různých situacích (omluva, pozdrav, žádost)*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy</td><td>• sestavování příběhu podle daných bodů
• popis příběhu vlastními slovy</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda v knihovně</td></tr>
<tr><td>• vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek</td><td>• znalost pojmů: líbí - nelíbí, veselé - smutné, …
• vyprávění děje podle obrázkového materiálu</td></tr>
<tr><td>• vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků</td><td>• společné vymýšlení děje
• postřehová cvičení
• vyprávění podle návodných otázek</td></tr>
<tr><td>• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek</td><td>• práce se slovy – hledání vhodného výrazu
• stavba věty</td></tr>
<tr><td>• domluvit se v běžných situacích</td><td>• rozbor modelových situací
• základní fráze používané v běžných situacích</td></tr>
<tr><td>• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování</td><td>• konverzační cvičení
• nácvik modelových situací</td></tr>
<tr><td>• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká</td><td>• nácvik správného dýchání, intonace
• rytmizace</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, žádost)</td></tr>
</table>

Název předmětu	**ŘEČOVÁ VÝCHOVA**	**6. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• poslech textu • reprodukce textu podle daných bodů	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Beseda v knihovně
• vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• postřehová cvičení • odpovědi na otázky • vyprávění děje podle otázek	
• vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků	• doslovné opakování vět • vyprávění vlastními slovy • paměťová cvičení	
• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• tvoření vět • cvičení na rozvoj logického myšlení	
• domluvit se v běžných situacích	• chování a řešení problémů v běžných situacích • používání verbální i neverbální komunikace	
• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• používání adekvátních slovních forem • praktický nácvik (obchody, dopravní prostředky, …)	
• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• používání prvků dramatizace ve vyprávění • používání gest, mimiky	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti *pro sdělování verbální i neverbální (cvičení v neverbálním sdělování)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace *v různých situacích (omluva, pozdrav, žádost)*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</td><td>• edukace a reedukace řeči
• hry se slovy</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda</td></tr>
<tr><td>• používat věty se správnými gramatickými strukturami</td><td>• rozdíly mezi hovorovým a spisovným jazykem
• práce s textem</td></tr>
<tr><td>• dbát na kulturu mluveného projevu</td><td>• procvičování základních technik mluveného projevu
• rozvoj fonematického sluchu</td></tr>
<tr><td>• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</td><td>• konverzační cvičení
• vymýšlení modelových situací</td></tr>
<tr><td>• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</td><td>• práce s obrázky: rozlišování, přiřazování, …
• postřehová cvičení</td></tr>
<tr><td>• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</td><td>• orientace v časové a dějové posloupnosti
• používání správných výrazových prostředků</td></tr>
<tr><td>• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</td><td>• pochopení rozdílu: televize – divadlo-film
• cvičení koncentrace</td></tr>
<tr><td>• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</td><td>• prvky dramatizace
• vhodná volba vyjadřovacích prostředků</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mně</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</td><td>• intonování
• procvičování mimických svalů</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda</td></tr>
<tr><td>• používat věty se správnými gramatickými strukturami</td><td>• vyhledávání chyb v psaném textu
• vyhledávání chyb ve slyšeném projevu</td></tr>
<tr><td>• dbát na kulturu mluveného projevu</td><td>• artikulační cvičení
• koncentrační cvičení</td></tr>
<tr><td>• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</td><td>• adekvátní jednání na danou situaci
• přiměřené – nepřiměřené reakce</td></tr>
<tr><td>• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</td><td>• rozvoj slovní zásoby
• rozvoj představivosti</td></tr>
<tr><td>• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</td><td>• věty jednoduché, souvětí
• vázání vět
• intonace</td></tr>
<tr><td>• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</td><td>• postřehová a paměťová cvičení
• hry na rozvoj smyslového vnímání</td></tr>
<tr><td>• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</td><td>• chápání rozdílu: pohádka – povídka
• paměťová a postřehová cvičení</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mně</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ŘEČOVÁ VÝCHOVA</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Jazyková komunikace</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</td><td>• říkanky, jazykolamy
• slovní hry</td><td colspan="2" rowspan="8">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Beseda</td></tr>
<tr><td>• používat věty se správnými gramatickými strukturami</td><td>• vymýšlení vět
• stavba vět, slovosled</td></tr>
<tr><td>• dbát na kulturu mluveného projevu</td><td>• rozlišování: slušnost – vulgarita, šeptání – křičení</td></tr>
<tr><td>• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</td><td>• druhy komunikace: mezi vrstevníky, s dospělými, s nadřízenými</td></tr>
<tr><td>• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</td><td>• časová posloupnost
• prostorová orientace</td></tr>
<tr><td>• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</td><td>• emoční zabarvování děje
• souvislé vyjadřování</td></tr>
<tr><td>• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</td><td>• orientace v časové a dějové linii
• používání správných gramatických struktur</td></tr>
<tr><td>• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</td><td>• vnímání logické a časové posloupnosti
• mimojazykové prostředky řeči</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mně</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur</td></tr>
</table>

Název předmětu	**ŘEČOVÁ VÝCHOVA**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Jazyková komunikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• čtení z listu • přednes	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Beseda
• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• tvorba otázek a odpovědí • vedený rozhovor	
• dbát na kulturu mluveného projevu	• používání správné mluvy v běžných rozhorech • dialekty, nářečí	
• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	• používání verbální – neverbální komunikace • praktický nácvik	
• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• druhy vět • plošná orientace • rozvoj logického myšlení	
• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• vyprávění podle návodných otázek • samostatné vyprávění	
• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• využívání získaných zkušeností při společných návštěvách kina, divadla, … • základy společenského chování	
• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• dramatizace známého, jednoduchého textu • dramatizace neznámého textu podle předlohy	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *druzí jako zdroj informací o mně*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti *pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)*		
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti*		
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti*		
MkV: Etnický původ – *rovnocennost všech etnických skupin a kultur*		

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využívají v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy a symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru.

Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

5.2.1 MATEMATIKA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	**12**	**12**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**MATEMATIKA**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Matematika je rozdělen na tematické okruhy: • Řazení a třídění předmětů • Čísla a početní operace • Závislosti, vztahy a práce s daty • Základy geometrie Řazení a třídění předmětů se zařazuje na 1. stupni základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjejí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy. Čísla a početní operace je zařazen na 1. i na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami.

Název předmětu	MATEMATIKA
	Závislosti, vztahy a práce s daty je zařazen na 1. i na 2. stupni. Žáci se učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu. Základy geometrie je zařazen na 1. i na 2. stupni. Žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi

Název předmětu	MATEMATIKA
	• podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**1. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• orientovat se v pojmech (všechno – nic, malý – velký)	• porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (všechno – nic, malý – velký, všichni – nikdo) • manipulace s předměty (malý – velký)	
• orientovat se v prostoru (nad – pod)	• umísťování a určování předmětů (nad – pod)	
• řadit předměty zleva doprava	• řazení předmětů na ploše	
• třídit předměty podle velikosti	• třídění dvou předmětů podle velikosti	
• třídit předměty podle barev	• třídění předmětů podle barev (2-3 barvy)	
• třídit předměty podle tvaru	• třídění výrazně odlišných předmětů (2-3 prvky)	
• třídit předměty podle obsahu	• třídění výrazně odlišných předmětů (2-3 prvky)	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• číst, psát a používat číslice v oboru do 3	• pojem čísla 1, 2, 3 a číslice 1, 2, 3 • psaní číslice 1, 2, 3 • rozlišení množství a číslice 1, 2, 3 • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 3	
• orientovat se v číselné řadě do 3	• číselná řada do 3 (vzestupně i sestupně)	**Ekologická soutěž**
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 3	• sčítání a odčítání do 3 s názorem	
• znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• rozlišení +, -, =	
• umět rozklad čísel v oboru do 3	• zápis příkladů sčítání a odčítání do 3	
• psát číslice 1–3 i podle diktátu	• psaní číslic 1–3 podle diktátu	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• používat výrazy (pod – nad)	• úlohy na orientaci v prostoru (pod – nad)	

• modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• napodobování polohy 2-3 předmětů na ploše • úlohy na orientaci v prostoru	**Školní výlet**
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 3	• číselná řada do 3	
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• třídění mincí 1 Kč, 2 Kč	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník)	• třídění (čtverec, kruh, trojúhelník)	
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• hledání geometrických tvarů (čtverec, kruh, trojúhelník) v nejbližším okolí i pomocí hmatu	
• porovnat délky různých předmětů	• třídění (špejlí, tyček) krátký – dlouhý	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**2. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• orientovat se v pojmech (hodně – málo, dlouhý – krátký)	• porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (hodně – málo, dlouhý – krátký) • manipulace s předměty (dlouhý – krátký)	
• orientovat se v prostoru • (před, za, vedle)	• umísťování a určování předmětů a osob (před, za, vedle)	
• řadit předměty zleva doprava	• řazení předmětů zleva doprava do dvou řádků • jmenování předmětů zleva doprava	
• třídit předměty podle velikosti	• třídění 3-4 předmětů podle velikosti	
• třídit předměty podle barev	• třídění předmětů podle barev (5-6 barev)	
• třídit předměty podle tvaru	• třídění malých předmětů (3-4 prvky)	
• třídit předměty podle obsahu	• třídění malých předmětů (3-4 prvky)	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Ekologická soutěž**
• číst, psát a používat číslice v oboru do 5 a číslice 0	• pojem čísla 4, 5 a 0 a číslice 4, 5 a 0 • psaní číslice 4, 5 a 0 • rozlišení množství a číslice 4, 5 a 0 • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 5	
• orientovat se v číselné řadě do 5	• číselná řada 0–5 (vzestupně i sestupně)	
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 4	• sčítání a odčítání do 4 s názorem	
• znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• rozlišení +, -, = • zápis příkladů sčítání a odčítání do 4	
• umět rozklad čísel v oboru do 4	• rozklad čísla v oboru do 4	
• psát číslice 0–5 i podle diktátu	• psaní číslic 0–5 podle diktátu	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		

• používat výrazy (před – za)	• úlohy na orientaci v prostoru (před – za)	**Školní výlet**
• modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• napodobování polohy předmětů v prostoru • úlohy na orientaci v prostoru • nápodoba poloh a pohybů předvedených učitelem	
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 5	• třídění mincí 1Kč, 2Kč, 5Kč • pojem mince 1Kč, 2Kč, 5Kč	
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• číselná řada do 5	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)	• třídění (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)	**Den dětí**
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• hledání geometrických tvarů (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) na obrázcích – vizuálně	
• porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší	• porovnání 2 předmětů • (kratší – delší)	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**3. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• orientovat se v pojmech (stejně – více – méně, široký – úzký)	• porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, široký – úzký) • manipulace s předměty a řazení předmětů (stejně – více – méně, široký – úzký)	
• orientovat se v prostoru (na začátku, na konci, nahoře – dole)	• umísťování a určování předmětů a osob (na začátku, na konci, nahoře – dole)	
• řadit předměty zleva doprava	• řazení předmětů zleva doprava do více řádků • užívání pojmů vpravo – vlevo – uprostřed	
• třídit předměty podle velikosti	• třídění předmětů malý – větší – největší	
• třídit předměty podle barev	• třídění a rozlišení odstínů barev	
• třídit předměty podle tvaru	• třídění menších předmětů podobného tvaru (4-5 tvarů)	
• třídit předměty podle obsahu	• třídění menších předmětů (4-5 prvků)	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Ekologická soutěž**
• číst, psát a používat číslice v oboru do 10, numerace do 10	• pojem čísla 6–10 a číslice 6–10 • psaní číslice 6–10 • rozlišení množství a číslice 6–10 • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 10	
• orientovat se v číselné řadě 1–10	• číselná řada 1–10 (vzestupně i sestupně)	
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• sčítání a odčítání do 5 s názorem	
• znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• rozlišení +, -, =	

• umět rozklad čísel v oboru do 5	• rozklad čísla v oboru do 5	**Školní výlet** **Den dětí**
• psát číslice 1–10 i podle diktátu	• psaní číslic 1–10 podle diktátu	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• používat výrazy • (nahoře – dole, vpředu – vzadu)	• úlohy na orientaci v prostoru • (nahoře – dole, vpředu – vzadu)	
• modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• stavění kostek podle předlohy • úlohy na orientaci v prostoru	
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• číselná řada do 10	
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• třídění mincí 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč • pojem mince 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)	• třídění (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) i podle barev a velikosti	
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• rozlišení (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) na předmětech, obrázcích – hmatem i vizuálně, hmatem bez zrakové kontroly	
• porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší	• porovnání více předmětů (kratší – delší)	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**4. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		
• orientovat se v pojmech (větší – menší)	• porovnávání čísel v oboru do 10 (větší – menší) • označování většího čísla	
• rozlišovat vlevo – vpravo – uprostřed	• rozlišení pravá – levá (ruka)	
• orientovat se na ploše	• řazení předmětů podle předlohy	
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• určování počtu, porovnávání v oboru do 10 • kvantitativní vztahy	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění podle velikosti (3 prvky)	
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• číselná řada v oboru do 10	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 10 i na číselné ose	• čtení, psaní, porovnávání čísel v oboru do 10 • orientace na číselné ose v oboru do 10 (vzestupně i sestupně) • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 10	
• umět rozklad čísel do 10	• zápis a rozklad čísel do 10	
• sčítat a odčítat s názorem v oboru do 10	• sčítání a odčítání do 10 s názorem • početní operace s nulou	**Ekologická soutěž**
• zapsat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu	• zápis jednoduchých příkladů v oboru do 10 • diktát čísel do 10	
• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	• řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života ústně s názorem (bez zápisu)	
• umět používat kalkulátor	• seznámení s kalkulátorem • vyťukání čísel do 10 a znamének +, -, =	

<table>
<tr><td colspan="2">ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</td><td rowspan="6">Školní výlet</td></tr>
<tr><td>• používat výrazy (vpravo – vlevo)</td><td>• úlohy na orientaci na stránce (vpravo – vlevo)</td></tr>
<tr><td>• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den</td><td>• seznamování s pojmy (dny v týdnu)</td></tr>
<tr><td>• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 10</td><td>• práce s jednoduchými tabulkami v oboru do 10</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi</td><td>• praktické činnosti s mincemi 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč</td></tr>
<tr><td colspan="2">ZÁKLADY GEOMETRIE</td></tr>
<tr><td>• kreslit křivé a přímé čáry</td><td>• kreslení (od ruky) přímé a křivé čáry</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
</table>

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**5. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Ekologická soutěž**
• orientovat se v pojmech (kratší – delší, větší – menší)	• porovnávání prvků (kratší – delší) • porovnávání čísel v oboru do 20 • používání znaků >, <, = • porovnávání prvků (drahý – levný)	
• rozlišovat vlevo – vpravo – uprostřed	• rozlišení stran (vpravo – vlevo – uprostřed)	
• orientovat se na ploše	• orientace na stránce (nahoře – dole) • umísťování předmětů podle diktátu (polož nahoru, dolů)	
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• určování počtu, porovnávání v oboru do 20 • kvantitativní vztahy	
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění podle velikosti (5 prvků)	
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• číselná řada v oboru do 20	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 20 i na číselné ose	• čtení, psaní, porovnávání čísel v oboru do 20 • orientace na číselné ose v oboru do 20 (vzestupně i sestupně) • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 20	
• umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• zápis a rozklad čísel do 20 v desítkové soustavě	
• sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	• sčítání a odčítání do 20 i s názorem bez přechodu přes desítku • početní operace s nulou	
• zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• zápis jednoduchých příkladů v oboru do 20 • diktát čísel do 20	

• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života písemně s názorem (doplnění do příkladu a odpovědi)	**Školní výlet**
• umět používat kalkulátor	• vyťukání čísel do 20 • výpočet příkladů (+, -) do 20 i s přechodem desítky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• používat výrazy (vpravo – vlevo)	• úlohy na orientaci v prostoru (ve třídě)	
• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• praktické využití dnů v týdnu • seznámení s kalendářním rokem – měsíce	
• určit čas s přesností na celé hodiny	• měření času s přesností na celé hodiny • čtení času s přesností na celé hodiny	
• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 20	• práce s jednoduchými tabulkami v oboru do 20	
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• praktické činnosti s mincemi 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč • pojem mincí 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznání rozdílu (čára – přímka)	
• používat pravítko při rýsování přímek	• seznámení s pravítkem • spontánní používání pravítka	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
MkV: Etnický původ – *různé způsoby života*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**6. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Ekologická soutěž**
• orientovat se v pojmech (širší – užší)	• porovnávání prvků (širší – užší) • porovnávání čísel v oboru do 100 • používání znaků >, <, = • porovnávání prvků (dražší – levnější)	
• rozlišovat vlevo – vpravo – uprostřed	• praktické využití (vpravo–vlevo – uprostřed)	
• orientovat se na ploše	• orientace v sešitě, v knize • umísťování předmětů podle diktátu (polož vlevo nahoru, vpravo dolů, …)	
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• určování počtu, porovnávání v oboru do 100 • kvantitativní vztahy	
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění podle velikosti (až 10 prvků)	
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• číselná řada v oboru do 100	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• obor přirozených čísel do 100 • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 100	
• sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 s přechodem přes desítku	• sčítání a odčítání do 20 i s názorem s přechodem přes desítku	
• psát čísla do 100	• psaní čísel v oboru do 100	
• zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	• sčítání a odčítání desítek do 100 • početní operace s nulou	
• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života ústně i písemně i s názorem	
• umět používat kalkulátor	• vyťukání čísel do 100 • sčítání a odčítání desítek do 100	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		**Školní výlet**
• používat výrazy (vpravo – vlevo)	• orientace v prostoru a v různých situacích	
• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• praktické využití a úkoly na orientaci v čase (měsíce, dny v týdnu)	
• určit čas s přesností na celé hodiny	• měření času s přesností na celé hodiny • jednotka času – hodina • práce s cvičnými hodinami	
• znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• seznámení s jedn.hmotnosti (kg) a délky (m) • měření na metry • vážení na kilogramy • praktické úlohy s využitím metrů, kilogramů	
• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 100	• práce s jednoduchými tabulkami v oboru do 100	
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• praktické činnosti se všemi mincemi 1, 2, 5, 10, 20 a 50 Kč a bankovkami 50 a 100 Kč	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• vytvoření čáry a přímky	
• používat pravítko při rýsování přímek	• používání pravítka při rýsování přímek	
• změřit délku předmětu	• měření pomocí různých délkových měřidel • porovnávání délky předmětů	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *odpady a hospodaření s odpady (druhotné suroviny)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při obtížích*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**7. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• psát, číst a používat čísla v oboru do 100	• orientace v tabulce do 100 • vyhledávání čísel do 100 • diktát čísel do 100 • rozklad čísla na desítky a jednotky • čtení čísel a ukazování množství na počítadle • porovnávání čísel do 100 (desítky)	
• orientovat se na číselné ose	• doplňování číselné řady • určování čísla hned před, hned za • určování čísla o 1, o 2 větší, menší zpaměti	
• sčítat a odčítat dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítání typu 30+4, 23+2 (zpaměti) • odčítání typu 24-1, 36-6 (zpaměti) • písemné sčítání, odčítání desítek • psaní dvojciferných čísel (desítek) správně pod sebe	
• používat násoskové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• násobky čísla 10 • násobky čísla 2	
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešení jednoduchých slovních úloh příkladů typu 30+4, 23+2, 24-1, 36-6 • využití násobků 10, 2 (2 Kč, 10 Kč) ve slovních úlohách	
• pracovat s kalkulátorem	• kontrola sčítání a odčítání všech typů známých příkladů do 100 na kalkulátoru	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• měření na metry • měření na centimetry	

	• řešení slovních úloh s využitím metrů a kilogramů • praktické využití a úlohy na orientaci v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok)	**Školní výlet**
• zvládat početní úkony s penězi	• manipulace se všemi mincemi a bankovkami 50Kč, 100Kč • používání cvičných peněz	
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• manipulace se cvičnými hodinami • určování času na hodiny • ukazování času na cvičných hodinách s přesností na hodiny	
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňování číselné řady do tabulky • doplňování příkladů podle zadání slovní úlohy do jednoduché tabulky • zapsaní příkladů násobení 10, 2 podle obrázků do jednoduché tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• používání ořezané tužky č.3 a pravítka	
• používat základní geometrické pojmy	• rozlišení: čára, přímka, bod	
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• rýsování a pojmenování přímky	
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rýsování a označení přímky	
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• třídění základních geometrických těles – krychle, koule, válec	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		

OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**8. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• psát, číst a používat čísla v oboru do 100	• orientace v tabulce do 100 • doplňování čísel do prázdné tabulky do 100 • diktát čísel do 100 • přiřazování čísel k prvkům a naopak do 100 • porovnávání čísel do 100, používání znaků >, <, =	
• orientovat se na číselné ose	• doplňování číselné řady • určování čísla o 3 větší zpaměti • rovnání čísel od nejmenšího k největšímu	
• sčítat a odčítat dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítání typu 48+40 písemně i zpaměti • odčítání typu 57-20 písemně i zpaměti	
• používat násoskové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• násobky čísla 5	
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešení jednoduchých slovních úloh příkladů • typu 48+40, 57-20 • využití násobků 5 (5Kč) ve slovních úlohách	
• pracovat s kalkulátorem	• kontrola sčítání a odčítání všech typů známých příkladů do 100 na kalkulátoru	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• měření na litry • seznámení s látkami odměřovanými na litry • vážení na kg, g • použití konkrétních předmětů (např. potravin) na osvojení jednotky gram • vztah den – hodina	

• zvládat početní úkony s penězi	• manipulace se všemi mincemi a bankovkami 50Kč, 100Kč • používání cvičných peněz	**Školní výlet**
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• manipulace se cvičnými hodinami • určování času na půlhodiny • ukazování času na cvičných hodinách s přesností na půlhodiny	
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňování čísel do prázdné tabulky • vyhledávání údajů v tabulce (váha potravin) • zapsaní příkladů násobení 5 podle obrázků do jednoduché tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• používání ořezané tužky č.3 a pravítka a libovolného trojúhelníka	
• používat základní geometrické pojmy	• rozlišení: přímka – polopřímka	
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• rýsování a pojmenování přímka – polopřímka	
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rýsování a označení přímky	
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznání základních geometrických těles – krychle, koule, válec	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Školní výlet**
• psát, číst a používat čísla v oboru do 100	• orientace v tabulce do 100 • vyhledávání čísel do 100 s daným úkolem • diktát čísel do 100 • porovnávání čísel do 100, používání znaků >, <, =, určování dražší, levnější	
• orientovat se na číselné ose	• doplňování číselné řady vzestupně i především sestupně • určování čísla o 4 větší zpaměti • rovnání čísel od největšího k nejmenšímu	
• sčítat a odčítat dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítání typu 45+23 písemně • odčítání typu 46-21 písemně • přepis a vypočítání příkladů typu 56+41, 93+6, 48-15, 26-3 do písemné podoby	
• používat násob. řady 2, 5, 10 s tabulkou	• násobky čísel 2, 5, 10 s pomocí tabulky	
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešení jednoduchých slovních úloh příkladů typu 45+23, 46-21 • využití násobků 2, 5, 10 (2Kč, 5Kč, 10Kč) ve slovních úlohách	
• pracovat s kalkulátorem	• kontrola sčítání a odčítání všech typů známých příkladů do 100 na kalkulátoru	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• měření na litry • seznámení s látkami odměřovanými na litry • vážení na kg, g • použití konkrétních předmětů (např. potravin) na osvojení jednotky gram	

	• vztah den – hodina	**Divadlo** **Kino**
• zvládat početní úkony s penězi	• manipulace se všemi mincemi a bankovkami 50Kč, 100Kč • používání cvičných peněz	
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• manipulace se cvičnými hodinami • určování času na půlhodiny • ukazování času na cvičných hodinách s přesností na půlhodiny	
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňování čísel do prázdné tabulky • vyhledávání údajů v tabulce (váha potravin) • zapsaní příkladů násobení 5 podle obrázků do jednoduché tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• používání ořezané tužky č.3, pravítka a pravoúhlého trojúhelníka	
• používat základní geometrické pojmy	• rozlišení: přímka – úsečka	
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• rýsování a pojmenování přímka, polopřímka, úsečka	
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• měření, porovnávání délky úsečky na cm	
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznání a pojmenování základních geometrických těles – krychle, koule, válec	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		

Název předmětu	**MATEMATIKA**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Školní výlet**
• numerace do 1000 po 100	• počítání po 100 do 1000 • porovnávání stovek • určování dražší, levnější po 100 do 1000	
• orientovat se na číselné ose	• čtení číselné řady po 100 do 1000 • doplňování číselné řady stovek do 1000 • určování stovky hned před, hned za • řazení stovek podle velikosti • psaní stovek podle diktátu	
• sčítat a odčítat stovky do 1000	• sčítání typu 300+200 zpaměti • odčítání typu 600-300 zpaměti	
• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• násobky čísel 2, 5, 10 i bez pomocí tabulky	
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešení jednoduchých slovních úloh příkladů typu 300+200, 600-300 • využití násobků 2, 5, 10 (2Kč, 5Kč, 10Kč) ve slovních úlohách	
• pracovat s kalkulátorem	• kontrola sčítání a odčítání stovek do 1000 na kalkulátoru • kontrola násobení 2, 5, 10 na kalkulátoru	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• měření: jednotky – m, cm, km, mm • vážení: jednotky – g, kg, t • odměřování: jednotky – l, hl • jednotky času: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok	

• zvládat početní úkony s penězi	• manipulace s penězi – vrácení peněz do 100 • bankovky do 1000 (100Kč, 200Kč, 500Kč, 1000Kč)	**Divadlo**
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• digitální čas s přesností na minuty • určování času na hodinách s přesností na půlhodiny	
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• čtení tabulek v praxi (např. ukazatele) • jednoduché tabulky ze života třídy (např. sběr víček, hodnocení, …)	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
• umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• používání ořezané tužky č.3, pravítka, pravoúhlého trojúhelníka a kružítka	
• používat základní geometrické pojmy	• rozlišení: kruh – kružnice, čtverec – obdélník – trojúhelník	
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• rýsování a pojm. přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice	**Kino**
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rýsování, označení a rozlišení přímka – úsečka	
• měřit a porovnávat délku úsečky	• měření, porovnávání délky úsečky na cm a mm	
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznání a pojmenování základních geometrických těles – krychle, koule, válec v praxi	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		

5.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy.

Vzdělávací oblast prolíná především 2. stupněm, ale i částečně 1. stupněm základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

5.3.1 INFORMATIKA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
				1	1	1	1	1	1	**2**	**4**
				povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**INFORMATIKA**
Vzdělávací oblast	Informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Žáci získávají základní poznatky z oblasti výpočetní techniky, osvojují si základní znalosti a dovednosti práce s počítačem, aby s ním dokázali pracovat na elementární uživatelské úrovni. Vzdělávací předmět pomáhá žákům rozvíjet jejich komunikační dovednosti. Učí je zvládat základní obsluhu počítače, pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynů vyučujícího. Vede žáky k bezpečné a zdravotně nezávadné práci na počítači. Výuka probíhá na počítačích instalovaných v počítačové učebně.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem

Název předmětu	INFORMATIKA
	• rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • **d**održuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší</td><td colspan="2">• seznámení s klávesnicí, monitorem, myší
• základní obsluha počítače – zapnutí, vypnutí PC s pomocí učitele
• práce s myší – ovládání levého tlačítka – jednoklik</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu</td><td colspan="2">• seznámení s herními a výukovými zábavnými programy
• práce s programy podle pokynů a s pomocí učitele
• spuštění programu učitelem a práce podle pokynů s pomocí</td></tr>
<tr><td>• zvládat psaní známých písmen na klávesnici</td><td colspan="2">• psaní v textovém editoru
• orientace na klávesnici
• psaní známých malých písmen na klávesnici
• psaní číslic na numerické klávesnici
• využití mezerníku podle pokynu učitele</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• seznámení se zásadami bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využitím výpočetní techniky</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – hledání pomoci při potížích</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší</td><td colspan="2">• pojmenování částí PC – klávesnice, monitor, myš
• základní obsluha počítače – zapnutí, vypnutí PC samostatně
• práce s myší – ovládání levého tlačítka – dvojklik event. jednoklik + ENTER</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu</td><td colspan="2">• praktické využití zábavných programů
• práce s programy podle pokynů s malou pomocí učitele
• samostatné spuštění programu pomocí ikony na ploše a myší</td></tr>
<tr><td>• zvládat psaní známých písmen na klávesnici</td><td colspan="2">• psaní v textovém editoru
• zlepšení orientace na klávesnici
• psaní známých písmen i velkých s použitím klávesy SHIFT
• psaní velkých písmen s háčky a čárkami
• použití vybraných interpunkčních znamének</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• dodržování zásad bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využitím výpočetní techniky</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</td><td colspan="2">• zvládnutí základních funkcí textového a grafického editoru s trvalou pomocí učitele
• psaní jednoduchých slov</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</td><td colspan="2">• zvládnutí výukových a herních programů s trvalou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• vyhledávat informace na internetu podle pokynů</td><td colspan="2">• zvládnutí vyhledávání informací pomocí internetu s trvalou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• seznámení s pravidly zacházení s výpočetní technikou
• seznámení s přídavným zařízením počítače</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</td><td colspan="2">• seznámení se základními způsoby elektronické komunikace – mobilní telefon, e-mail
• zvládnutí přijetí hovoru</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</td><td colspan="2">• zvládnutí základních funkcí textového a grafického editoru s částečnou pomocí učitele
• psaní krátkých vět
• seznámení se symboly alternativní komunikace na počítači, pokud je to nutné</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</td><td colspan="2">• zvládnutí výukových a herních programů s částečnou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• vyhledávat informace na internetu podle pokynů</td><td colspan="2">• zvládnutí vyhledávání informací pomocí internetu s částečnou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• pochopení pravidel zacházení s výpočetní technikou
• seznámení s účelem přídavných zařízeních počítače
• použití tiskárny s pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</td><td colspan="2">• využití základních způsobů elektronické komunikace
• zvládnutí přijetí hovoru
• telefonování s pomocí učitele</td><td></td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – komunikace v různých situacích (informování)</td></tr>
<tr><td colspan="4">EV: Základní podmínky života – energie (využívání energie)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</td><td colspan="2">• zvládnutí základních funkcí textového a grafického editoru téměř samostatně
• psaní krátkých vět – využití interpunkčních znamének
• pochopení symbolů alternativní komunikace na počítači, pokud je to nutné</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</td><td colspan="2">• zvládnutí výukových a herních programů téměř samostatně</td></tr>
<tr><td>• vyhledávat informace na internetu podle pokynů</td><td colspan="2">• zvládnutí vyhledávání informací pomocí internetu téměř samostatně</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• dodržování pravidel zacházení s výpočetní technikou
• použití tiskárny s částečnou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</td><td colspan="2">• téměř samostatné využití základních způsobů elektronické komunikace</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">INFORMATIKA</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Informační a komunikační technologie</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</td><td colspan="2">• zvládnutí základních funkcí textového a grafického editoru samostatně
• psaní krátkého textu – základní úprava textu, typ písma, velikost písma
• používání symbolů alternativní komunikace na počítači, pokud je to nutné</td><td rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výukové zábavné programy</td></tr>
<tr><td>• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</td><td colspan="2">• zvládnutí výukových a herních programů samostatně</td></tr>
<tr><td>• vyhledávat informace na internetu podle pokynů</td><td colspan="2">• zvládnutí vyhledávání informací pomocí internetu samostatně</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</td><td colspan="2">• zcela samostatné dodržování pravidel zacházení s výpočetní technikou
• obsluha tiskárny s malou pomocí učitele</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</td><td colspan="2">• samostatné využití základních způsobů elektronické komunikace
• telefonování samostatně
• psaní SMS s částečnou pomocí
• seznámení s možností použití e-mailu</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur</td></tr>
<tr><td colspan="4">EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady</td></tr>
</table>

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují.

Vzdělávací oblast prolíná 1. stupněm základního vzdělávání. Je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování zásad zdravého životního stylu a ke správnému jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
2	2	3	3	3	3					**16**	**0**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný						

Název předmětu	**ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují. Člověk a jeho svět prolíná 1. stupněm základního vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací předmět Člověk a jeho svět je členěn na tematické okruhy: • Místo, kde žijeme • Lidé kolem nás • Lidé a čas • Rozmanitost přírody • Člověk a jeho zdraví Místo, kde žijeme učí žáky poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi. Lidé kolem nás učí žáky základním způsobům společenského chování a jednání. Při praktických činnostech se učí vzájemně spolupracovat se svými spolužáky. Učí se, jak reagovat při setkání s neznámými lidmi a v krizových situacích. Lidé a čas učí žáky orientovat se v čase a určovat ho, rozlišovat děj v minulosti a budoucnosti. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, poznávání významných historických památek v místě bydliště. Rozmanitost přírody seznamuje žáky se změnami v přírodě průběhu roku. Žáci se učí při praktických činnostech sledovat, k jakým změnám v přírodě dochází během ročních období. Vytvářejí si vztah k přírodě a učí se poznávat důležitost ochrany životního prostředí.

Název předmětu	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
	V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sami sebe prostřednictvím svého těla. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a zvládat sebeobslužné činnosti podle svých možností. Poznávají, co jejich zdraví prospívá, co ho poškozuje, a učí se o ně pečovat.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije

Název předmětu	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
	• podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • **d**održuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČLOVĚK A JEHO SVĚT</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Člověk a jeho svět</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td colspan="2">MÍSTO, KDE ŽIJEME</td><td rowspan="5">Vycházky</td></tr>
<tr><td>• znát název své obce a adresu bydliště</td><td colspan="2">• pojmenování své obce, domova
• název města naší školy</td></tr>
<tr><td>• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</td><td colspan="2">• orientace ve svém bydlišti – v domě, budově
• orientace ve škole s doprovodem – třída, WC, sousední třída, šatna, tělocvična, jídelna
• orientace v areálu školy s doprovodem – před a za budovou
• orientace v nejbližším okolí školy s doprovodem</td></tr>
<tr><td>• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)</td><td colspan="2">• poznání a pojmenování: domov – náš byt (pokoj, kuchyň, WC, koupelna)
• poznání a pojmenování: zařízení bytu (stůl, židle, postel, skříň)
• poznání a pojmenování: třída (židle, lavice, skříň, police, koberec, umyvadlo, tabule)
• poznání a pojmenování: vyjmenování školních pomůcek (kniha, penál, tužka, papír)</td></tr>
<tr><td>• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</td><td colspan="2">• cesta do školy s doprovodem do šatny a do třídy
• bezpečnost v okolí školy – přechod s doprovodem přes méně frekventovanou vozovku, přechod vozovky po přechodu pro chodce
• jízda školním autobusem a přecházení vozovky před školou s doprovodem</td></tr>
</table>

LIDÉ KOLEM NÁS		**Školní výlet** **Fotoalbum rodiny**
• znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• máma, táta, bratr, sestra, babička, dědeček • role členů rodiny (matky, otce)	
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• jména osob ze třídy	
• mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• pozdravení, poprošení, poděkování s připomínkou učitele	
• poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• poznání činností v rodině, ve škole	
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• seznámení se zásadami chování při setkání s neznámými lidmi	
LIDÉ A ČAS		
• zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• pojmy (ráno, poledne, večer) s pomocí piktogramů (obrázků) • rozlišení den – noc	
• znát rozvržení svých denních činností	• rozvržení denních činností na základě obrázků (ráno-poledne-večer)	
• znát dny v týdnu	• seznámení s názvy dnů v týdnu • mechanické seznámení s pojmy (pondělí až neděle) bez praktického využití a pochopení	
• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• mechanické seznámení s pojmy jaro, léto, podzim, zima	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
• popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozorování přírody v ročních obdobích • poznání základního rozdílu v přírodě (teplo – zima)	
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• poznání nejběžnějších druhů domácích zvířat alespoň citoslovečně (Jak dělá kočka? ...)	

• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• poznání, event. pojmenování základních druhů ovoce a zeleniny celoročně dostupné na konkrétních příkladech • vyhledávání na obrázcích • poznávání ovoce a zeleniny pomáhající vyvozovat barvu, eventuálně hlásku (žlutý jako citrón, A jako angrešt)	**Exkurze**
• popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	• rozlišení teplo – zima • rozeznat deštivé a slunečné počasí • pochopení pojmu sníh	
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• pobyt v přírodě v doprovodu dospělé osoby • dodržování základních zásad bezpečnosti (dbát pokynů dospělé osoby) • neodhazování odpadků	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• dodržování osobní hygieny: mytí rukou a obličeje, použití mýdla a ručníku, česání vlasů, použití kapesníku (na upozornění a s pomocí dospělé osoby) • použití WC s dopomocí • vnímání dodržování osobní hygieny doma s dopomocí (ráno, večer)	
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• vnímání a pojmenování částí těla: hlava, ruce, nohy, prsty	
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• na dotaz ukázat bolestivé místo na svém těle	
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• seznámení se zásadami bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		

OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve třídě*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*
MkV: Etnický původ – *různé způsoby života*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda obce a její ochrana)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda obce a její ochrana)*
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A JEHO SVĚT**	**2. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
MÍSTO, KDE ŽIJEME		**Vycházky** **Cvičení v přírodě**
• znát název své obce a adresu bydliště	• pojmenování obce, domova – ulice, části obce • název města naší školy – část obce	
• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• orientace ve svém bydlišti – před domem, na chodníku, v okolí sousedních domů • orientace ve škole samostatně – třídy ve stejném patře, učebna ŠD • orientace v areálu školy samostatně – před a za budovou • orientace v okolí školy s doprovodem - lipová alej, cesta k Zebínu, …	
• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	• poznání a pojmenování: domov – náš byt (předsíň, ložnice, chodba, schodiště) • poznání a pojmenování: zařízení bytu – vybavení bytu (televize, rádio, …) • poznání a pojmenování: celé vybavení třídy • poznání a pojmenování: vyjmenování školních pomůcek – charakteristické pro jednotlivé předměty (třídění)	
• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• cesta do školy s doprovodem do šatny, eventuálně před budovu školy • bezpečnost v okolí školy – chůze po chodníku vpravo ve dvojicích v zástupu	

	• jízda školním autobusem samostatně – přecházení vozovky po přechodu s dospělou osobou	**Školní výlet** **Fotoalbum rodiny**
LIDÉ KOLEM NÁS		
• znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• máma + táta = rodič bratr + sestra = sourozenci dědeček, babička • jména sourozenců • stáří členů rodiny: starý, mladý • role členů rodiny (matky, otce, dědy, babičky)	
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• jména osob ze třídy, školní družiny	
• mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• pozdravení, poprošení, poděkování s drobnou připomínkou učitele	
• poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• poznání činností v rodině, ve škole, v okolí školy	
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• vnímání zásad chování při setkání s neznámými lidmi	
LIDÉ A ČAS		
• zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• rozlišení (ráno, poledne, večer) na základě činností v danou dobu • rozlišení den – noc	
• znát rozvržení svých denních činností	• rozvržení denních činností na základě obrázků (ráno – dopoledne – poledne – odpoledne – večer)	
• znát dny v týdnu	• mechanické naučení pojmů (pondělí až neděle) • pochopení dnů v týdnů s pomocí charakteristických činností	

• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• pozorování změn v přírodě na základě konkrétního vnímání • rozlišení ročních období na základě konkrétního vnímání změn v přírodě	**Exkurze** **Pobyt v přírodě**
ROZMANITOST PŘÍRODY		
• popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• znaky ročních období v konkrétních situacích • popsání základních znaků ročních období (např. zima – sníh)	
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• poznání, eventuálně pojmenování nejběžnějších druhů domácích zvířat • poznání, kde žijí nejběžnější domácí zvířata	
• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• poznání základních druhů ovoce a zeleniny na obrázcích • pojmenování ovoce a zeleniny pomáhající vyvozovat barvu, eventuálně hlásku (zelený jako okurka, M jako malina)	
• popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	• rozlišení počasí teplé – chladné (v létě, v zimě) a přiřazení vhodného oblečení • přiřazení vhodného základního oblečení a doplňků do deštivého a slunečného počasí • vhodného oblečení v zimě (čepice, rukavice)	
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• chůze po vyznačených cestách • neničení a poškozování přírody (trhání rostlin) • neodhazování odpadků • klidné chování v přírodě (nerušení zvěře)	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• dodržování osobní hygieny: mytí rukou a obličeje, použití mýdla a ručníku, česání vlasů, použití kapesníku (s malým upozorněním a s pomocí dospělé osoby)	

	• použití WC s malou dopomocí • vnímání osobní hygieny doma s malou pomocí (ráno, večer)	**Foto - výstavka**
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• vnímání a pojmenování částí těla: hlava, ruce, nohy, krk, břicho, záda • vnímání svých prstů – seznámení s názvy	
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• samostatně ukáže bolestivé místo na těle	
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• vnímání zásad bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve třídě*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*		
MkV: Etnický původ – *různé způsoby života*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda obce a její ochrana)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A JEHO SVĚT**	**3. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
MÍSTO, KDE ŽIJEME		**Vycházky** **Cvičení v přírodě**
• znát název své obce a adresu bydliště	• adresa svého bydliště (ústně) • adresa školy (ústně)	
• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• orientace v obci – náves, náměstí, významná budova v nejbližším okolí domu • orientace ve škole samostatně – třídy v jiném patře, či budově, ředitelna, sborovna • orientace v okolí školy s doprovodem – lipová alej, Zebín, Libosad, sportovní areál a stadion	
• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	• poznání a pojmenování: domov – v okolí domu, dvůr, garáž, zahrada • poznání a pojmenování: zařízení bytu – pojmenování všech částí nábytku a vybavení bytu • poznání a pojmenování školních pomůcek a vybavení třídy • poznání a vyjmenování zařízení v tělocvičně (žíněnka, lavička, obruče, míče, …)	
• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• cesta do školy samostatně lipovou alejí • přechod přes dvě méně frekventované ulice • bezpečnost v okolí školy – zásady bezpečnosti při přecházení vozovky, chůze po chodníku, chůze po stezce pro chodce • jízda školním autobusem samostatně	

	– přecházení vozovky před školou po přechodu se starším spolužákem, eventuálně samostatně	**Školní výlet**
LIDÉ KOLEM NÁS		
• znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	• rodiče (otec, matka), sourozenci, strýc, teta • jména rodičů, prarodičů • stáří členů rodiny: starší, mladší • role členů rodiny (rodičů, prarodičů, sourozenců) • příbuzenské vztahy	
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• jména osob ze třídy, školní družiny a nejbližší třídy	
• mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• pozdravení, poprošení, poděkování bez připomínky učitele	
• poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• poznání činností v rodině, ve škole, v okolí školy, v přírodě	
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• uplatňování zásad chování při setkání s neznámými lidmi	
LIDÉ A ČAS		**Fotoalbum rodiny**
• zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	• pochopení pojmů (ráno, poledne, večer) – vlastní vyjádření o činnostech v tuto dobu	
• znát rozvržení svých denních činností	• rozvržení denních činností po celý den s pomocí obrázků i bez nich	
• znát dny v týdnu	• pochopení pojmů (pondělí až neděle) s praktickou pomůckou • pondělí až neděle = týden • rozdíl mezi dny pracovními a víkendem	
• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• rozlišení ročních období na základě obrázků a charakteristických znaků	

ROZMANITOST PŘÍRODY		**Exkurze** **Pobyt v přírodě**
• popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsání ročních období podle proměn v přírodě na základě konkrétního vnímání i s použitím obrázků	
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• poznání, eventuálně pojmenování nejběžnějších druhů domácích zvířat • tzv. zvířecí rodiny – rodiče a mládě (s obrázky) • poznání a pojmenování, kde žijí nejběžnější domácí zvířata • péče o domácí zvířata	
• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• poznání a pojmenování základních druhů ovoce a zeleniny pěstované v ČR • poznání a pojmenování základních druhů exotického ovoce	
• popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	• seznámení a pochopení pojmů vítr, bouřka • tvorba kalendáře počasí pomocí didaktické pomůcky • volba vhodného oblečení v daném počasí • ochrana před mrazem a sluncem	
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• zásady bezpečnosti – nechodit na neznámá a nebezpečná místa • rozpoznání nebezpečných míst (např. řeka, rybník, rokle, skály, .) • neodhazování odpadků • rozpoznání přírody poničené na konkrétním příkladu (nedovolené skládky)	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	• dodržování osobní hygieny: mytí rukou a obličeje, použití mýdla a ručníku, česání vlasů, použití kapesníku (téměř samostatně a bez pomoci dospělé osoby) • použití WC téměř samostatně	

	• vnímání osobní hygieny doma téměř samostatně (ráno, večer)	**Foto – výstavka**
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• vnímání a pojmenování částí těla: hlava, ruce, nohy, krk, břicho, záda, rameno, loket, zápěstí, koleno, kotník • vnímání svých prstů – pojmenování a poznání: palec, malíček, ukazováček	
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• dokáže pojmenovat bolestivé místo na těle	
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• dodržování zásad bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve třídě*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*		
MkV: Etnický původ – *různé způsoby života*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *cvičení pozorování*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda obce a její ochrana)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A JEHO SVĚT**	**4. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
MÍSTO, KDE ŽIJEME		**Vycházky** **Cvičení v přírodě**
• popsat cestu do školy podle otázek	• popsání cesty do školy podle otázek (Jak, s kým jdeš do školy? Co zajímavého cestou vidíš?)	
• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• poznání a pojmenování míst - v okolí školy (lipová alej, Čeřovka, Zebín, rybník Kníže) - ve městě naší školy (náměstí, zámek, park, obchody, Valdická brána, kostely) - v bydlišti (náměstí, nejdůležitější kulturní budova – zámek, kostel, obchody, rybník)	
• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• odpovědi na otázky učitele	
• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• rozlišení daných situací na obrázcích (vhodné – nevhodné chování dětí) • základy dopravní výchovy • zásady bezpečnosti her – výběr vhodného bezpečného místa ke hře	
LIDÉ KOLEM NÁS		
• dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	• základní pravidla společenského chování doma, ve škole (pozdrav, prosba, poděkování) samostatně, automaticky	
• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• pochopení odlišnosti u spolužáků • tolerance a pomoc slabšímu v rámci třídy	
• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• pojmenování pracovních činností ve škole, v rodině, v okolí školy, v přírodě	

• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• rozpoznání nevhodného chování ve třídě • rozpoznání protiprávního jednání a jeho postih (krádež)	**Školní výlet** **Fotoalbum rodiny**
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• osobní bezpečí a chování v krizové situaci v rámci třídy	
• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• řešení situace hromadného ohrožení • chování při vyhlášení poplachu	
LIDÉ A ČAS		
• poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• seznámení s celými hodinami	
• rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• rozlišení pojmů (včera – dnes – zítra)	
• znát roční období a měsíce	• mechanické seznámení s měsíci k danému ročnímu období	
• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• seznámení s životem v dávných dobách na obrázcích • rozlišení obrázků z doby dnešní a pravěku	
• seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• seznámení – čtení pověstí o městě • seznámení s historickými budovami města (zámek, brána) • tradiční lidové svátky	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• základní rozlišení (strom – keř) • pojmenování dřevin pojmem „strom, keř“	
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• poznání nejběžnějších volně žijících zvířat na obrázcích (např. zajíc, ježek, srna, myš, ...) • poznat na obrázcích volně žijící ptáky) alespoň 3druhy např. kos, sýkora, čáp) • péče o ptáky (krmítko)	

• rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• základní rozlišení listnatých a jehličnatých stromů (listy – jehlice) v konkrétní situaci – v lese • využití jehličnatých stromů (tradice – Vánoce)	**Exkurze**
• vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	• ochrana přírody – co do přírody patří a nepatří	
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• chování v přírodě – láska k přírodě, neničení přírody • péče o životní prostředí – seznámení s tříděním odpadu (papír, plasty, sklo)	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• uplatňování hygienických návyků samostatně – ve škole mytí rukou, doma osobní hygiena ráno, večer • uplatňování sebeobslužných dovedností téměř samostatně (s malou dopomocí) • seznámení se zásadami zdravé výživy	**Pobyt v přírodě**
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• pojmenování bolestivého místa na svém těle • o bolesti informuje na dotaz, eventuálně samostatně	
• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• vyhledání pomoci dospělých v rámci rodiny a třídy	
• zvládnout ošetření drobného poranění	• seznámení s ošetřením drobného poranění: říznutí, škrábnutí, odřenina • seznámení s pojm : obvaz, náplast	
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• s pomocí vnímání a uplatňování zásad chůze po chodníku, po stezce pro chodce a cyklisty • s pomocí vnímání a uplatňování zásad přecházení vozovky po přechodu pro chodce • seznámení s chůzí po silnici • chůze po silnici v zástupu pouze s doprovodem	

	• seznámení a vnímání základních dopravních značek	**Foto – výstavka**
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• chování při mimořádných událostech – seznámení s ochranou sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním • preventivní chování – seznámení se zneužíváním nebezpečných látek	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina*		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životní prostředí v obci)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*		
MkV: Lidské vztahy – udržovat *tolerantní vztahy s jinými lidmi*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *vztahy a naše skupina*		
MkV: Etnický původ – *odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích (řešení konfliktů)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problematických situacích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody a kulturních památek*		
EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*		
EV: Základní podmínky života – *ochrana biologických druhů*		
EV: Ekosystémy – les *(les v našem prostředí, význam lesa)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*		

EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *odpady a hospodaření s odpady*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl, prostředí a zdraví*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu spolehlivost, respektování*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo, moje vztahy k druhým lidem*

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČLOVĚK A JEHO SVĚT</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Člověk a jeho svět</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td colspan="2">MÍSTO, KDE ŽIJEME</td><td rowspan="10">Vycházky

Cvičení v přírodě</td></tr>
<tr><td>• popsat cestu do školy podle otázek</td><td colspan="2">• popsání cesty do školy podle otázek zaměřených na důležité budovy a zajímavosti při cestě a na bezpečnost při přecházení vozovky</td></tr>
<tr><td>• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště</td><td colspan="2">• poznání a pojmenování míst - v okolí školy (Libosad, Lodžie, sportovní areál, stadion), ve městě naší školy (zimní stadion, autobus. nádraží, kino, divadlo, knihovna, nemocnice, pošta, lékárna, supermarkety), v bydlišti (hřbitov, kulturní a sportovní zařízení, zdravotní zařízení, pošta, autobusová zastávka či nádraží)</td></tr>
<tr><td>• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest</td><td colspan="2">• odpovědi na otázky učitele a částečné samostatné vypravování zážitků</td></tr>
<tr><td>• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách</td><td colspan="2">• výběr správných a nesprávných situací podle obrázků i v praktických situacích
• seznámení s následky při nebezpečných hrách a na nevhodných místech v přírodě</td></tr>
<tr><td colspan="2">LIDÉ KOLEM NÁS</td></tr>
<tr><td>• dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády</td><td colspan="2">• základní pravidla společenského chování doma, ve škole i mezi kamarády mimo školu (pozdrav, prosba, poděkování)</td></tr>
<tr><td>• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků</td><td colspan="2">• základní pravidla mezilidských vztahů (pomoc, rada) v rámci ostatních tříd</td></tr>
<tr><td>• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti</td><td colspan="2">• pojmenování pracovních činností souvisejících s běžným životem</td></tr>
</table>

• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• rozpoznání nevhodného chování ve škole • rozpoznání protiprávního jednání a jeho postih (šikana)	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Školní výlet**
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• osobní bezpečí a chování v krizové situaci v rámci školy	
• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• řešení situace hromadného ohrožení • chování při požáru • seznámení s důležitými telefonními čísly (150 – hasiči)	
LIDÉ A ČAS		
• poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• čtení celých hodin na cvičných hodinách	
• rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• rozlišení děje, který byl – je – bude s využitím pojmů včera – dnes – zítra	
• znát roční období a měsíce	• vyjmenování měsíců k danému ročnímu období • kalendář	
• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• rozlišení způsobu života dnes a v pravěku na obrázcích	
• seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• seznámení – čtení pověstí o okolí městě • seznámení s historickými budovami v okolí města (Lodžie) • tradiční lidové svátky	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• seznámení s ovocnými keři a jejich plody (např. rybíz, malina, šípek, angrešt) • seznámení s pojmem – okrasný keř	
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• život nejběžnějších volně žijících zvířat (v lese, na poli) • poznání dalších druhů volně žijících zvířat na obrázcích (např. liška, medvěd, jelen, …)	

	• poznání dalších druhů ptáků na obrázcích (např. holub, vlaštovka) • péče o zvěř a ptáky v zimě	**Cvičné hodiny** **Ekologická soutěž**
• rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• rozlišení listnatých a jehličnatých stromů na obrázku • rozlišení listnatých a jehličnatých okrasných keřů • seznámení s ovocnými stromy a jejich plody (jabloň, třešeň, švestka, hrušeň, …) • sezónní práce na zahradě	
• vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	• ochrana přírody – co znečisťuje přírodu (kouř), co znečisťuje vodu	
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• chování v přírodě – rozlišení chování v přírodě: správné a nesprávné v konkrétních situacích a na obrázcích • péče o životní prostředí – praktické činnosti třídění odpadu (papír, plasty, sklo), rozlišení kontejnerů	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• osobní hygiena: samostatné uplatňování hygienických návyků po celý den • uplatňování sebeobslužných dovedností samostatně • vnímání zásad zdravé výživy	
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• sdělení obtíží samostatně, popsání svých zdravotních potíží • o bolesti informuje samostatně	
• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• vyhledání pomoci dospělých v rámci rodiny, příbuzných, třídy, ŠD a nejbližší třídy	
• zvládnout ošetření drobného poranění	• vnímání ošetření drobného poranění na sobě i jiných: říznutí, škrábnutí, odřenina, poranění kloubu	

	• porozumění pojmům: obvaz, náplast, ledování, trojcípý šátek	**Kalendář přírody**
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• téměř samostatné uplatňování zásad chůze po chodníku, po stezce pro chodce a cyklisty • téměř samostatné uplatňování zásad přecházení vozovky po přechodu pro chodce • vnímání chůze po silnici • chůze po silnici v zástupu s doprovodem • vnímání a pochopení základních dopravních značek	
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• chování při mimořádných událostech – vnímání ochrany sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním • preventivní chování –vnímání zneužívání nebezpečných látek	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina*		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životní prostředí v obci)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*		
MkV: Lidské vztahy – udržovat *tolerantní vztahy s jinými lidmi*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		
MkV: Lidské vztahy – *uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)*		

EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody a kulturních památek*
EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*
EV: Základní podmínky života – *ochrana biologických druhů*
EV: Ekosystémy – les *(les v našem prostředí, význam lesa)*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *odpady a hospodaření s odpady*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl, prostředí a zdraví*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu spolehlivost, respektování*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo, moje vztahy k druhým lidem*

Název předmětu	**ČLOVĚK A JEHO SVĚT**	**6. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
MÍSTO, KDE ŽIJEME		**Vycházky** **Cvičení v přírodě**
• popsat cestu do školy podle otázek	• popsání cesty do školy podle otázek zaměřených na konkrétní místa, zajímavé budovy, dopravní značení	
• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• poznání a pojmenování míst - v okolí školy (vlaková zastávka, Šibeňák, vlakové nádraží), ve městě naší školy (městský úřad, jiné školy, poliklinika, továrny a různé podniky, soud, banky, dopravní hřiště, restaurace), v bydlišti (obecní úřad, výrobní podnik či zemědělské družstvo, restaurace, vlaková zastávka či nádraží, regionální zvláštnosti, charakteristické znaky krajiny)	
• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• samostatné vypravování a sdělování poznatků a zážitků z výletu a cest • pochopení charakteristických znaků krajiny v ročních obdobích	
• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• výběr vhodného místa na hru v okolí školy, při výletě, v přírodě • dodržování zásad bezpečnosti při hrách a uvědomění si důsledků nedodržení těchto zásad	
LIDÉ KOLEM NÁS		
• dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	• základní pravidla společenského chování k dospělým, ke spolužákům a ke kamarádům v rodině, ve škole	
• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• tolerance, pomoc, kladný vztah k osobám se zdravotním postižením ve škole	

• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• pojmenování pracovních činností souvisejících s životem v ČR	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima** **Školní výlet**
• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• rozpoznání nevhodného chování na akcích mimo školu • rozpoznání protiprávního jednání a jeho postih (zneužívání, týrání)	
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• osobní bezpečí a chování v krizové situaci v rámci školy a mimo školu • poznání nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy jejich prevence	
• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• řešení situace hromadného ohrožení • chování při dopravní nehodě • seznámení s důležitými telefonními čísly (150 – hasiči, 158 – policie, 155 – záchranná služba)	
LIDÉ A ČAS		
• poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	• určování času na celé hodiny • praktická cvičení na cvičných hodinách • čtení času z hodin	
• rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	• pojmenování dnů s využitím pojmů včera – dnes – zítra	
• znát roční období a měsíce	• přiřazování měsíců do daného ročního období • kalendářní rok, školní rok	
• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	• vyhledávání charakteristických rysů způsobu života dnes a v pravěku v dětských knihách • pojmy současnost, minulost v našem životě, rozdíly ve způsobu života	
• seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• seznámení – čtení pověstí o regionu • seznámení s hrady a zámky v regionu • tradiční lidové svátky	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• rozlišení keřů: listnaté – jehličnaté	

	• rozlišení keřů: okrasné – ovocné • poznání plodů z ovocných keřů	**Cvičné hodiny** **Ekologická soutěž**
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• pojmenování nejběžnějších volně žijících zvířat v lese a na poli • mláďata volně žijících zvířat na jaře • přezimování volně žijících zvířat (zimní spánek) • péče o ptactvo v zimě • odlet a návrat ptactva z teplých krajin	
• rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• listnaté a jehličnaté stromy v ročních obdobích • seznámení se základními jehličnatými stromy (smrk, borovice) • seznámení se základními listnatými stromy (lípa, bříza) • používání pojmů ovocných stromů, tvoření dvojice: jablko – jabloň • sezónní práce na zahradě a na poli	
• vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	• ochrana přírody – nezákonné skládky, znečistění řeky, pozorování v přírodě	
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• chování v přírodě – odstranění plastových odpadků z přírody • péče o životní prostředí – třídění dalšího odpadu (elektrospotřebiče, baterie)	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
• uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• samostatné, automatické uplatňování hygienických návyků osobní hygieny po celý den • uplatňování sebeobslužných dovedností samostatně, automaticky • uplatňování zásad zdravé výživy	
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• samostatné vyhledání dospělé osoby, sdělení obtíží a popsání svých zdravotních potíží	

	• o bolesti informuje samostatně a dovede vyhledat pomoc	**Kalendář přírody** **Výstava – muzeum**
• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• vyhledání pomoci dospělých v rámci rodiny, příbuzných, sousedů a v rámci celé školy	
• zvládnout ošetření drobného poranění	• uplatnění ošetření drobného poranění na sobě i jiných: říznutí, škrábnutí, odřenina, poranění kloubu • uplatnění zdravotních potřeb: obvaz, náplast, ledování, trojcípý šátek	
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• zcela samostatné uplatňování zásad chůze po chodníku, po stezce pro chodce a cyklisty • zcela samostatné uplatňování zásad přecházení vozovky po přechodu pro chodce • uplatňování zásad chůze po silnici v zástupu zatím s doprovodem • pochopení významu a pojmenování základních dopravních značek	
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• chování při mimořádných událostech – přiměřené reagování při ochraně sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním • preventivní chování –pochopení zneužívání nebezpečných látek	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina*		
EV: Ekosystémy – *lidské sídlo-město-vesnice*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životní prostředí v obci)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje vztahy k druhým lidem*		
MkV: Lidské vztahy – udržovat *tolerantní vztahy s jinými lidmi*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*		

OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*
MkV: Lidské vztahy – *uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: psychohygiena – *hledání pomoci při obtížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody a kulturních památek*
EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*
EV: Základní podmínky života – *ochrana biologických druhů*
EV: Ekosystémy – les *(les v našem prostředí, význam lesa)*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *ochrana přírody*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *odpady a hospodaření s odpady*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl, prostředí a zdraví*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu spolehlivost, respektování*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo, moje vztahy k druhým lidem*

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Vzdělávací oblast prolíná 2. stupněm základního vzdělávání. U žáků formuje sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání postupné změny způsobu života lidí
- poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- vyjádření vlastních myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- pochopení práv a povinností občanů, k rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

5.5.1 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
						2	2	2	2	**0**	**8**
						povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Žáci se učí základním poznatkům o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamují se s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Člověk a společnost prolíná 2. stupněm základního vzdělávání. Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací předmět Člověk a jeho svět je členěn na tematické okruhy: • Historie našeho národa • Člověk ve společnosti • Poznatky o společnosti • Péče o občana
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Název předmětu	ČLOVĚK A SPOLEČNOST
	• vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • **d**održuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností

Název předmětu	ČLOVĚK A SPOLEČNOST
	• pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**ČLOVĚK A SPOLEČNOST**	**7. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA		**Vycházky** **Exkurze**
• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• rozeznání lidských obydlí dříve (v pravěku) a nyní s využitím obrázků	
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• poznání památných objektů v obci a v naší krajině • seznámení s pověstmi a pohádkami našeho okolí	
• vědět význačných osobnostech našich dějin	• staré pověsti české (praotec Čech, Přemysl, Libuše)	
• mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• založení Prahy (s využitím pověsti)	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
• mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• rodina (rodiče, prarodiče, sourozenci) • struktura rodiny	
• respektovat pravidla společenského soužití	• učitelé a žáci – vztahy ve třídě a ve škole • domov – vztah k místu, kde žijeme • seznámení s památkami a úcta k nim	
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• orientace v místě bydliště – významné závody, památky, pohoří, řeky, veřejná zařízení a úřady: obecní a městské úřady, pošta, nádraží • chování a komunikace na poště (poslání dopisu) • adresa školy, adresa žákova bydliště • obchody, doprava, pravidla silničního provozu pro chodce, dopravní značky, semafory	

• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• pomoc starým a nemocným lidem na veřejnosti • úcta k rodičům, prarodičům • rozpoznání nesprávného chování ke starým a nemocným lidem	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• seznámení s nebezpečím rasismu a projevy vandalismu • upozorňování na projevy vandalismu	
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznámení s minoritními skupinami ve společnosti (v rámci školy a nejbližšího okolí) • základní pravidla společenského chování	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
• znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• poznání naší státní vlajky • vybarvení vlajky s pomocí • seznámení s pojmem prezident republiky • jméno prezidenta • seznámení s existencí jiných jazyků	
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• seznámení se základními lidskými právy • seznámení s právy dítěte a jejich ochrana • seznámení s pojmy – týrané dítě	
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• seznámení s právy a povinnostmi občana • seznámení s funkcí policie a soudů	
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámení s pojmem Evropa • pochopení pojmů naše vlast	
PÉČE O OBČANA		
• dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• orientace v místě, kde je škola • seznámení s názvy ulic, náměstí, adresa školy • adresa žáka – samostatná znalost (ústní i písemná) • lidská práce – různé profese	

	• práce na poli, na stavbě, v továrně • seznámení s jednoduchými stroji a přístroji (v domácnosti) • seznámení s významem peněz, jejich funkce • použití peněz • seznámení s hospodařením s penězi	**Dopravní hřiště**
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• člověk a volný čas • seznámení s volnočasovými aktivitami • vedení k aktivnímu využití volného času • využití volného času o prázdninách	
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámení s pojmy – pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace • pochopení významu – odměna za práci	
• využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• seznámení s možnostmi zdravotní a sociální péče, se systémem zdravotní péče • seznámení se zdravotním a sociálním pojištěním	
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• seznámení s dopravními prostředky (bezmotorové, motorové) • dělení dopravních prostředků podle druhu místa pohybu (po silnici, na vodě, ve vzduchu) • provoz na silnici – bezpečné chování chodců a cyklistů • cestování autobusem – chování v dopravním prostředku	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany)*		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik*		

MkV: Lidské vztahy – *důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích (informování, vyjednávání, žádost)*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*
MkV: Lidské vztahy – *právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující pomoc*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnost*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *doprava a životní prostředí (význam vlivu na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SPOLEČNOST**	**8. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA		**Vycházky**
• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• seznámení se způsoby obživy v pravěku a nyní • povinnosti mužů a žen v pravěku	
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• příchod starých Slovanů • Velkomoravská říše • České země v období knížat a králů	
• vědět význačných osobnostech našich dějin	• Cyril a Metoděj • Sv. Václav • Karel IV.	
• mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• příchod Cyrila a Metoděje • zabití knížete Václava • významné stavby Karla IV. (Karlův most, katedrála sv. Víta)	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
• mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• rodina (rodiče, prarodiče, sourozenci, strýc, teta, bratranec, sestřenice) • rodinné vztahy (Kdo je komu synem, otcem, … , znát věk, jména v rodině)	
• respektovat pravidla společenského soužití	• vztahy ve škole ke spolužákům a dospělým • vztah k zařízení školy, ochrana školního majetku • chování ve škole	
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• orientace v místě bydliště –veřejná zařízení a úřady: zdravotní středisko, lékárna, policejní a požární stanice • chování a komunikace na vlakovém nádraží • seznámení s piktogramy na nádraží	

	• doprava (druhy dopravy), dopravní prostředky – chování v nich • pravidla silničního provozu pro chodce • dopravní značky pro chodce a pro cyklisty • zvuková a světelná znamení, která nás informují o pohybu vozidel	**Exkurze**
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• pomoc starým a nemocným lidem na veřejnosti, doma, v okolí domu • projevování úcty k rodičům, příbuzným, známým • pochopení pojmů „povinnost“, „dobrý skutek“ • rozpoznání piktogramů (symboly označující nemocné a postižené občany	
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• rozeznání nebezpečí rasismu a projevy vandalismu • upevňování základních pravidel slušného chování na veřejnosti • úcta k veřejnému vlastnictví	
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• tolerování názorů a zájmů minoritních skupin ve společnosti • úcta k člověku • mezilidské vztahy ve společnosti	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
• znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• seznámení s pojmy: republika, prezident, demokratický stát, vláda, parlament, volby, předseda vlády • seznámení s dalšími státními symboly – znak, hymna	
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• seznámení se základními lidskými právy a vyjádření vlastního názoru • seznámení s právy dítěte a jejich ochrana a vyjádření vlastního názoru	

	• seznámení s pojmy – šikana, zneužívané dítě	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• seznámení se s právními dokumenty občana • seznámení se s druhy a postihy protiprávního jednání • seznámení se s trestní činností mládeže	
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámení s jinými evropskými zeměmi (naše sousední země)	
PÉČE O OBČANA		
• dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• orientace v místě, kde je škola • znalost názvů hlavních ulic, náměstí • adresa školy – ústně • zcela samostatná znalost adresy žáka (písemně) • různé profese – zaměstnání rodičů • úcta k lidské práci a jejím produktům • seznámení a uplatnění jednoduchých přístrojů v domácnosti • pochopení významu a funkce peněz • vlastní hospodaření s penězi s pomocí	
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• seznámení s různými druhy sportu • pochopení významu aktivního sportování a pasivního sportování • sledování sportovních utkání a sportovních přenosů • využití volného času o dovolené • seznámení s nevhodným využitím volného času	
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• pochopení pojmů – pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace • seznámení s pojmy – nezaměstnanost, pracovní úřad	

• využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• pochopení významu zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče • pochopení potřeby zdrav. a soc. pojištění	**Dopravní hřiště**
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• seznámení s dopravními prostředky v různé dopravě (silniční, železniční, letecká, vodní) • provoz na křižovatce – znalost dopravních značek pro chodce a cyklisty, zvuková a světelná znamení, která nás informují o pohybu na vozovce • cestování vlakem • pravidla silničního provozu pro chodce	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany)*		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik*		
MkV: Lidské vztahy – *důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích (informování, vyjednávání, žádost)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		
MkV: Lidské vztahy – *právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující pomoc, dobré vztahy, respekt*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*		
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnost*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *doprava a životní prostředí (význam vlivu na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SPOLEČNOST**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA		**Vycházky** **Školní výlet**
• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• pochopení způsobu života v pravěku a nyní (obživa, bydlení, oděvy, zbraně)	
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• České země v době Karla IV. • Husitství • Době temna • Národní obrození	
• vědět význačných osobnostech našich dějin	• Karel IV. • Jan Hus, Jan Žižka • Jan Ámos Komenský • Božena Němcová, Karel Havlíček Borovský	
• mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• stavby Karla IV. (Karlštejn), založení Karlovy univerzity • upálení Mistra Jana Husa	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
• mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• znát základní údaje o rodičích a sourozencích (jméno, příjmení, narození, bydliště, eventuálně povolání) • základní povinnosti členů rodiny v rodině a vzájemná pomoc v rodině • vztahy lidí v rodině, role otce, matky • vztahy dětí k rodičům a sourozencům	
• respektovat pravidla společenského soužití	• práva a povinnosti žáků • chování na veřejnosti, ve městě, v ulicích, v dopravě (samostatná cesta autobusem do školy)	

	• vztah, ochrana a úcta k pamětihodnostem města a okolí	**Exkurze**
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• nákup v samoobsluze (potraviny – cena, kvalita) • nákup v drogérii (mýdlo, zubní pasta, šampón) • nákup oblečení, obuvi – požádání o pomoc při nákupu • služby – seznámení s domem služeb, s různými druhy služeb, orientace na informační tabuli, seznámení s provozní dobou • seznámení se základními telefonními čísly pomoci a oprav • dodržování základních pravidel slušného chování	
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• pomoc kamarádovi, příteli – pochopit přátelství • mezilidské vztahy • ohleduplnost ke starým, nemocným a postiženým lidem	
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vlastní názor k odsouzení rasismu a vandalismu • úcta ke kulturním a přírodním památkám • ochrana veřejného vlastnictví	
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• pochopení rovnocennosti a rovnoprávnosti národnostních menšin • mezilidská komunikace • rovnoprávné postavení mužů a žen	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
• znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• rozpoznání našich státních symbolů (vlajka, znak)	

	• vybarvení státní vlajky samostatně • seznámení s pojmem hranice s našimi sousedními státy • pochopení významu hlavní město	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• pochopení základních lidských práv • pochopení práv dítěte a jejich ochrana • seznámení s pojmy – diskriminace • pochopení pojmu zneužívané dítě, šikana	
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• pochopení práv a povinnosti občana • pochopení rizik a důsledků protiprávního jednání • pochopení trestní činnosti mládeže	
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámení s významem evropské integrace	
PÉČE O OBČANA		
• dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• orientace v místě, kde je škola • znalost umístění nejbližší poštovní schránky • odeslání pohlednice, dopisu • telefonování • požádání o pomoc a radu • seznámení s možností vzdělání v ČR, s právem na vzdělání a významem vzdělání • seznámení s možnostmi profesního uplatnění • seznámení s peněžními institucemi (spořitelna, banka) • pochopení pojmu úspory • seznámení s možnostmi ukládání peněz • možnosti vybírání peněz	
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• volný čas a zájmy • pochopení významu vhodného využití volného času	

	• seznámení s kulturními volnočasovými aktivitami • návštěva: kina, divadla, koncertu • využití volného času v rekreačním zařízení • upozornění na ohrožení sociálně patologickými jevy	**Dopravní hřiště**
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• pochopení významu – kvalifikace, rekvalifikace • uvědomění si pojmu nezaměstnanost • seznámení s péčí na úřadu práce	
• využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• seznámení a pochopení sociálního zabezpečení • seznámení s úřadem sociálního zabezpečení v obci • požádání o radu a pomoc	
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• seznámení s dopravními prostředky v dopravě nákladní a osobní • pojmenování dopravních značek pro chodce a cyklisty • seznámení s MHD a jízdním řádem MHD, zakoupení jízdenky	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany)*		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik*		
MkV: Lidské vztahy – *důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích (informování, vyjednávání, žádost)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		

MkV: Lidské vztahy – *právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující pomoc, dobré vztahy, respekt*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnost*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *doprava a životní prostředí (význam vlivu na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SPOLEČNOST**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA		**Vycházky** **Školní výlet**
• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• život lovců mamutů (Dolní Věstonice)	
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• 1. světová válka • 2. světová válka	
• vědět význačných osobnostech našich dějin	• T. G. Masaryk (první prezident ČSR) • V. Havel (první prezident ČR)	
• mít představu o významných historických událostech v naší zemi	• vznik ČSR • Sametová revoluce • vznik ČR • vstup do EU	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
• mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• znát základní údaje o dalších příbuzných (děda, babička, strýc, teta – jméno. příjmení) • posloupnost rodinných životních situací • základní povinnosti rodičů • odpovědnost rodičů za výchovu dětí • vznik rodiny, svatební obřad, manželství, rozpad rodiny a jeho příčiny • rovnoprávné postavení žen a mužů	
• respektovat pravidla společenského soužití	• práva a povinnosti žáků ve škole, vztahy ve škole • společenské soužití v praxi při školním výletě • pamětihodnosti měst ČR • úcta k památkám, vztah k historii	

• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• nákup v nákupním středisku, • nákup různého zboží v obchodech • nákup oblečení, obuvi – požádání o pomoc při nákupu • služby – holičství, kadeřnictví (objednání služby) • opravy obuvi, oděvů, čistírna • opravy v domácnosti • zajištění opravy a pomoc po telefonu • mezilidská komunikace	**Exkurze** **Muzeum, galerie**
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• seznámení se situací dopravní nehody a její řešení (přivolání pomoci, chování lidí) • seznámení s telefonním číslem 155 • rozlišení vhodného a nevhodného chování při pomoci starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vlastní postoj k odsouzení rasismu a vandalismu • vlastní přínos podle svých možností proti projevům rasismu a vandalismu • úcta a ochrana veřejného vlastnictví	
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznámení a pochopení zvyků a obyčejů minoritních skupin ve společnosti (v rámci školy) • úcta k lidem ve společnosti • rovnoprávné postavení mužů a žen	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
• znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• seznámení: státní orgány, instituce a její funkce • pochopení pojmu státní občanství • seznámení s politickými stranami	

• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• seznámení s rodinným právem • vyjádření vlastního postoje k právům dítěte a k základním lidským právům • pochopení pojmu diskriminace	**Celoroční projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• uvědomění si práv a povinnosti občana • uvědomění si rizik a důsledků protiprávního jednání • uvědomění si trestní činnosti mládeže	
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• seznámení s postavením ČR v rámci EU	
PÉČE O OBČANA		
• dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• orientace v místě, kde je škola • samostatná znalost umístění pošty v obci • podání doporučeného dopisu s pomocí • orientace v telefonním seznamu s pomocí • telefonování z veřejného telefonu • pochopení možností vzdělání v ČR a práva na vzdělání • pochopení významu vzdělání • příprava na profesní uplatnění • požádání o pomoc a o radu v peněžní instituci • seznámení s pojmy – vkladní knížka, šeková knížka, kreditní karta, půjčky, bankomat, sporožirový účet	
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• pochopení volnočasových aktivit pro slečny a mladé muže • seznámení se zájmovými činnostmi – ruční práce, sběratelství, kutilství • návštěva: výstavy, muzea, galerie • využití volného času na dovolené v zahraničí • upozornění a varování na nebezpečí drog (zneužívání léků a návykových látek)	

• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• úcta k lidské práci • vedení k nutnosti a kladnému vztahu k práci • požádání o radu a pomoc v případě nezaměstnanosti • seznámení s možností finanční podpory v nezaměstnanosti	**Výlet**
• využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• seznámení s orgány a institucemi zdravotní a sociální péče • seznámení s pomáhajícími organizacemi v obci • návštěva orgánů a institucí zdravotní a sociální péče v rámci exkurze • požádání o radu a pomoc	
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• seznámení s jízdním řádem pro vlaky a autobusy • cestování dopravními prostředky ve městě nebo v okolí školy • chování v dopravních prostředcích • zakoupení jízdenky • dopravní předpisy, dopravní značky pro chodce a cyklisty	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany)*		
EV: Ekosystémy – *kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik*		
MkV: Lidské vztahy – *důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích (informování, vyjednávání, žádost)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		

MkV: Lidské vztahy – *právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující pomoc, dobré vztahy, respekt*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnost*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *doprava a životní prostředí (význam vlivu na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž)*

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací oblast prolíná 2. stupněm základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s příčinami přírodních jevů
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- získávání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

5.6.1 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
						3	3	3	3	**0**	**12**
						povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**ČLOVĚK A PŘÍRODA**
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností. Člověk a příroda prolíná 2. stupněm základního vzdělávání
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací předmět Člověk a jeho svět je členěn na tematické okruhy: • Základní poznatky z fyziky • Základní poznatky z chemie • Základní poznatky z přírodopisu • Základní poznatky ze zeměpisu
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Název předmětu	ČLOVĚK A PŘÍRODA
	• vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • **d**održuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností

Název předmětu	ČLOVĚK A PŘÍRODA
	• pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**ČLOVĚK A PŘÍRODA**	**7. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY		**Vycházky**
• poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• těleso v klidu – stůl, dům (to, co se nepohybuje) • těleso v pohybu – jedoucí auto, kolo (co jede, houpe se) • páka	
• rozeznat zdroje tepla	• oheň – podmínky hoření (kyslík) • dodržování bezpečnosti • slunce – důležitost tohoto zdroje	
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• seznámení s druhy skupenství (pevné, kapalné, plynné)	
• rozeznat zdroje zvuku	• čím rozeznáváme zvuk • zvuk příjemný a nepříjemný	
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• nepobývat dlouho v hlučném prostředí – poškození sluchu	
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• elektrická energie – výroba v elektrárnách, rozvod do měst a vesnic • využití elektrické energie v domácnosti	
• rozpoznat zdroje světla	• základní zdroj světla – Slunce • ostatní zdroje světla (žárovka, baterka, …)	
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• seznámení se zásadami bezpečnosti práce při práci s elektrickými přístroji (elektrické spotřebiče v domácnosti – použití s dohledem)	
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• planeta Země – pohyb kolem své osy • fáze Měsíce	

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE		**Výlet**
• rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• seznámení s látkami (hořlavé a nehořlavé)	
• rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• rozlišení voda pitná a užitková • seznámení s koloběhem vody v přírodě	
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vzduch – kyslík jako jedna ze složek vzduchu	
• vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• likvidace plastů a jejich další použití	
• poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• seznámení se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi v běžném životě • seznámení s etiketami označující chemické výrobky	
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• léky, léčiva – vědět, kdy používáme, užívat pod dohledem dospělých	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU		
• získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• pozorování přírody v nejbližším okolí školy (školní pozemek), pozorování změn • získávání základních vědomostí o dění v přírodě během ročních období s pomocí učitele na základě obrázků • přiřazování textu k danému ročnímu období s pomocí	
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• seznámení se způsoby péče o rostliny a zvířata během rok	
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• seznámení s existencí hub jedlých a jedovatých • seznámení se zásadami sběru hub • poznání jedovaté houby (muchomůrka červená)	

	• seznámení s možností otravy a případné smrti	**Celoškolní projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámení a pojmenování jednotlivých částí stromů (kořen, kmen, koruna, větev) • seznámení a pojmenování ovocných stromů a jejich plodů • pochopení významu a důležitosti ovoce (vitamíny) • pojmenování druhů zeleniny pěstované v ČR • pěstování hospodářských rostlin na poli	
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• pojmenování druhů ovoce a zeleniny • pojmenování zahradních květin • pojmenování planě rostoucích květin na louce • pojmenování vybraných zástupců živočichů podle místa života (ve vodě, ve vzduchu, na zemi) • základní části zvířecího těla (hlava, krk, trup, nohy, ocas)	
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• seznámení s významem lesa • opakování učiva o stromech a keřích	
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• seznámení s částmi lidského těla a jejich funkcemi • seznámení s dýcháním, srdeční činností, zažíváním, vyměšováním • pochopení správné životosprávy, spánku, odpočinku • pochopení škodlivosti kouření a požívání alkoholických nápojů • poučení o hygieně • pomoc při poranění • chování při nemoci	

	• seznámení se změnami v období dospívání (hygiena těla) • seznámení se základy sexuální výchovy (pohlavní orgány) • seznámení s hygienou při menstruaci • seznámení s pojmy přátelství, láska, sexuální vztah • seznámení se vznikem nového života • seznámení s etapami lidského života	**Vycházky**
• vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• seznámení s činnostmi, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• seznámení s dodržováním základních pravidel bezpečného chování při poznávání přírody	
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• seznámení s ochranou přírody	
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU		
• orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• seznámení s pojmem mapa • vymezení pojmů-horstvo, nížina, vodstvo • seznámení s třemi barvami na mapě (hnědá – hory, zelená-nížiny, modrá-vodstvo) • vyhledávání na mapě ČR podle barev	
• najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• seznámení s pojmy hlavních světových stran a jejími zkratkami • seznámení s obrysem naší vlasti a pojmem vnitrozemský stát • vymezení pojmu Evropa a střední Evropa	
• vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• seznámení s pojmem Královéhradecký kraj • určení polohy našeho kraje na mapě ČR • vymezení pojmu Hradec Králové	

• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• orientace na mapě města v nejbližším okolí školy	**Výlet**
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• seznámení se způsoby dopravy z místa bydliště do školy • cestování autobusem s doprovodem	
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého region	• seznámení s přírodními a kulturními zajímavostmi v okolí školy a žákova bydliště	
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• seznámení se zásadami bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • vedení k ochraně přírody a životního prostředí	
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• seznámení s ochranou člověka při ohrožení zdraví a života • seznámení s živelnými pohromami • seznámení s tísňovými telefonními čísly (150, 155, 158, 112) a se zásadami využití těchto čísel	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba energie, vlivy na prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda)*		
EV: Základní podmínky života – *ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *průmysl a životní prostředí*, *odpady a hospodaření s odpady*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)*		
EV: Základní podmínky života – *půda (zdroj výživy, ohrožení půdy)*		

EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*
EV: Ekosystémy – *les (les v našem prostředí, význam lesa)*
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A PŘÍRODA**	**8. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY		**Vycházky**
• poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• těleso v klidu vzhledem k okolí (dům) • pohyby těles – vyjmenovat příklady • těleso v pohybu vzhledem k okolí (kola u jedoucího auta) • kladka	
• rozeznat zdroje tepla	• tření (ruce) • šíření tepla – proudění (např. ústřední topení) • měření tepla (stupně Celsia)	
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• rozeznání skupenství (pevné – lavice, židle, kapalné – voda, tekutiny, plynné – vzduch)	
• rozeznat zdroje zvuku	• ozvěna – co to je a jak vzniká • zvuk se skládá z tónů (hudební nástroje)	
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• vyvarovat se poškození sluchu (nekřičet si do uší, nebouchat dělobuchy, neposlouchat hlasitou hudbu do sluchátek)	
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• přeměna elektrické energie na tepelnou – vařič, světelnou – žárovka, pohybovou – motor v mixéru	
• rozpoznat zdroje světla	• rozlišení zdrojů světla z hlediska ekonomického (zdarma – sluneční záření, za peníze – ostatní zdroje)	
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• pochopení zásad bezpečnosti práce při práci s elektrickými přístroji (elektrické spotřebiče v domácnosti – použití s malým dohledem)	

• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• Slunce – zatmění • vztah Země – Slunce (pohyb)	**Výlet**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE		
• rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• zásady správného zacházení s hořlavinami • seznámení s první pomocí • rozlišení látky rozpustné a nerozpustné	
• rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• voda sladká a mořská – pochopení rozdílu • skupenství vody • pochopení koloběhu vody v přírodě	
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vzduch – složení, vlastnosti • proudění vzduchu (vítr)	
• vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• znečištění ovzduší nevhodnou likvidací plastů a chemikálií	
• poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• pochopení zásad bezpečné práce s chemikáliemi v běžném životě • poznání etiket označující chemické výrobky • stavební pojiva (vápno, cement) – seznámení s použitím a bezpečností při práci	
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny – znát jejich zdroje a jejich vliv na zdraví člověka	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU		
• získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• pozorování a vlastní popis změn v přírodě v blízkém okolí školy • získávání základních vědomostí o dění v přírodě během ročních období s malou pomocí učitele na základě obrázků • přiřazování textu k danému ročnímu období s malou pomocí	

• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• zvládnutí některého ze způsobů péče o rostliny a zvířata během roku s malou pomocí	**Celoškolní projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• poznání našich nejběžnějších hub jedlých a jedovatých • poznání zásad sběru hub • seznámení s nejznámějšími jedlými houbami (alespoň 3 druhy – hřib, žampion, kozák, …) • seznámení s muchomůrkou zelenou • pochopení možnosti otravy a případné smrti	
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámení a pojmenování jednotlivých částí rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod) • rozdělení rostlin na stromy, keře, byliny – seznámení s pojmy • seznámení a pojmenování hlavních obilnin • seznámení s významem léčivých rostlin	
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• pojmenování druhů lesního ovoce • pojmenování plodin pěstovaných na poli • pojmenování okrasných květin • pojmenování léčivých rostlin • pojmenování živočichů žijících v blízkosti vody • základní části těla ryby • seznámení s významem a ochranou živočichů	
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• pochopení významu lesa, důležitosti stromů pro život	
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• pojmenování částí lidského těla a jejich funkcí • jednoduchý popis průběhu dýchání, srdeční činnosti, zažívání, vyměšování	

	• dodržování správné životosprávy, spánku, odpočinku • varování před zneužíváním a užíváním drog • dodržování hygieny • pomoc při pádu, při záchvatu • rozdíl: úraz – nemoc • pochopení rozdílů mezi chlapcem a dívkou • pochopení základů sexuální výchovy (sebeukájení) • samostatné dodržování hygieny při menstruaci • pochopení pojmů přátelství, láska, sexuální vztah • pochopení podstaty vzniku nového života • popis jednotlivých etap lidského života	**Vycházky**
• vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• pochopení činností, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• pochopení dodržování základních pravidel bezpečného chování při poznávání přírody	
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• pochopení chránění přírody	
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU		
• orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• vyhledávání na různých mapách (hory, nížiny, vodstvo) • vymezení pojmů vodstvo (rybníky, jezera, řeky) • seznámení s mapou Evropy	
• najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• zapisování hlavních světových stran do směrové růžice • seznámení s kompasem • seznámení se sousedními státy ČR • vymezení pojmu státní hranice	

• vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• seznámení s mapou Královéhradeckého kraje • vyhledávání v mapě Královéhradeckého kraje – hory, řeky, nížiny, města • seznámení s většími městy Královéhradeckého kraje	**Výlet**
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• orientace na mapě města do centra města (na náměstí)	
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• seznámení se způsoby dopravy v okrese Jičín • cestování vlakem a autobusem s doprovodem	
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého region	• seznámení s přírodními a kulturními zajímavostmi v okrese Jičín	
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• pochopení zásad bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • seznámení s kompasem • pozorování přírody • seznámení s určováním světových stran podle přírody	
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• pochopení ochrany člověka při ohrožení zdraví a života • pochopení a porozumění živelných pohrom • použití tísňových telefonních čísel • upozornění na zneužití tísňových telefonních čísel	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie)*		

EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba energie, vlivy na prostředí)*
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda)*
EV: Ekosystémy – *moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru)*
EV: Základní podmínky života – *ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší)*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)*
EV: Základní podmínky života – *půda (zdroj výživy, ohrožení půdy)*
EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*
EV: Ekosystémy – *les (les v našem prostředí, význam lesa)*
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A PŘÍRODA**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY		**Vycházky**
• poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• pohyb a klid těles – samostatně vyjmenovat příklady • kolo na hřídeli • tření brání v pohybu – jak usnadnit • nakloněná rovina	
• rozeznat zdroje tepla	• tření • vodiče, izolátory • tepelné spotřebiče	
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• poznat skupenství vody (led, voda, pára) • seznámení s procesy (tání, tuhnutí, bod varu)	
• rozeznat zdroje zvuku	• jak a kde se šíří zvuk – 300 m/s, ne ve vzduchoprázdnu	
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• ochrana sluchu v hlučném zaměstnání – ochranná sluchátka při práci s vrtačkou, pilou	
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• měření elektrické energie, spotřeba (kWh), noční proud • střídavý proud	
• rozpoznat zdroje světla	• elektrický oblouk – sváření • zářivka	
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• dodržování zásad bezpečnosti práce při práci s elektrickými přístroji (elektrické spotřebiče v domácnosti – použití samostatně)	

• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• sluneční soustava • dobývání vesmíru	**Výlet**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE		
• rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• vliv teploty a míchání na rychlosti rozpuštění pevné látky	
• rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• ochrana vody a čistota • odpadní vody • vlastnosti vody • popis koloběhu vody v přírodě podle obrázku	
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• nutnost kyslíku pro člověka, zvířata a rostliny • koloběh plynů v přírodě – seznámení	
• vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• únik chemikálií do vody • ekologické katastrofy	
• poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• dodržování zásad bezpečné práce s chemikáliemi v běžném životě • bezpečné poznání etiket označující chemické výrobky • hořlaviny – zásady zacházení • první pomoc při popálení a poleptání – seznámení	
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• léčiva a návykové látky – chemické	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU		
• získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• vlastní popis změn v přírodě, okolí školy • získávání základních vědomostí o dění v přírodě během ročních období téměř samostatně na základě obrázků a krátkého textu	

	• přiřazování textu k danému ročnímu období téměř samostatně	**Celoškolní projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• samostatné zvládnutí některého ze způsobů péče o rostliny a zvířata během roku	
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• roztřídění našich nejběžnějších hub na houby jedlé a jedovaté • dodržování zásad sběru hub • poznání a pojmenování nejznámějších jedlých hub (alespoň 5 druhů) • poznání jedovatých hub (muchomůrka červená a zelená) na obrázcích • seznámení s konzumací hub a první pomocí při otravě houbami	
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• poznání a pojmenování jednotlivých částí rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) • seznámení s významem jednotlivých částí vyšších rostlin • seznámení se základní funkcí rostlin a s významem jejich pěstování • seznámení s významem chráněných rostlin a jejich ochranou	
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• pojmenování druhů luštěnin • pojmenování druhů obilí • pojmenování chráněných rostlin • seznámení se stavbou těla a významem hospodářských zvířat (kůň, prase, ovce, ...) a jiných savců (pes, kočka) • seznámení s ohroženými druhy živočichů	
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vyjádření vlastního názoru k významu lesa, stromů, rostlin a hub pro člověka	

• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• popis stavby těla s pomocí (hrudník, záda, dolní a horní končetiny) • seznámení s krevním oběhem a jeho funkcí • seznámení s jednotlivými soustavami (dýchací, trávicí, vylučovací, nervová) a se smyslovým ústrojím • seznámení s ochranou zdraví, prevencí, onemocněním, otužováním • poznání příznaků nemoci • základy první pomoci • návštěva obvodního lékaře • onemocnění – měření teploty, použití léků • seznámení s lékařským předpisem, návštěva lékárny • seznámení s rychlou záchrannou službou • péče o chrup. Prevence zubního kazu • sexuální vztahy mezi mužem a ženou • seznámení s pojmy těhotenství, porod, antikoncepce, nebezpečí pohlavních chorob, AIDS • upozornění na nebezpečí pohlavního zneužívání	**Vycházky**
• vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• rozeznání činností, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• dodržování základních pravidel bezpečného chování při poznávání přírody	
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• dodržování chránění přírody	
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU		
• orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• seznámení s horstvem, vodstvem a nížinami v nejbližším okolí (v regionu)	

	• vyhledávání horstev, řek, jezer, nížin na mapách našich sousedních států bez pojmenování, jen podle barev	**Výlet**
• najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• seznámení s vedlejšími světovými stranami • manipulace s kompasem s pomocí • určování zeměpisné polohy sousedních států k poloze ČR • seznámení s hlavními městy sousedních států	
• vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• určování zeměpisné polohy Královéhradeckého kraje • určení hranic kraje • vymezení regionů Královéhradeckého kraje • seznámení s městy regionu (Jičínsko)	
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• orientace na mapě města k důležitým místům (nádraží vlakové i autobusové, rybníky, sportoviště)	
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• seznámení se způsoby dopravy po Královéhradeckém kraji • seznámení se způsoby MHD, hledání v jízdním řádu MHD	
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého region	• seznámení s přírodními a kulturními zajímavostmi Královéhradeckého kraje	
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• dodržování zásad bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • práce s kompasem s dopomocí • orientace a určování světových stran v přírodě podle přírodních úkazů	
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• seznámení s chováním a jednáním při nebezpečí živelných pohrom • nácvik telefonování na tísňová telefonní čísel	

	• uvědomění si zneužití tísňových telefonních čísel	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba energie, vlivy na prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
EV: Základní podmínky života – *ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)*		
EV: Základní podmínky života – *půda (zdroj výživy, ohrožení půdy)*		
EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*		
EV: Ekosystémy – *les (les v našem prostředí, význam lesa)*		
EV: Ekosystémy – *pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)*		
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A PŘÍRODA**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY		**Vycházky**
• poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	• setrvačnost – hozený míč, rozjeté šlapací kolo • síla – po směru pohybu zvětšuje rychlost, proti směru snižuje rychlost • gravitace – všechno, co není připevněné padá dolů	
• rozeznat zdroje tepla	• tepelné zdroje – elektrika • hořlavé látky – plyn, benzín, dříví, uhlí, ropa, zemní plyn • sluneční kolektory	
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• pevné látky nemění tvar • kapalné látky mění tvar podle použité nádoby, dělají kapky • plynné látky – těkají	
• rozeznat zdroje zvuku	• jak se mění zvuk • jak vzniká zvuk • jaký zvuk je pro sluch nebezpečný	
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	• důsledky nechráněného sluchu sluchátky – poškození sluchu (hluchota) – změny ve způsobu života	
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• příkon spotřebičů (spotřeba elektrické energie) • co je termostat, šetření elektrické energie • ochrana před radioaktivním zářením • elektromotory (v domácnosti) • elektromotory v autech (startér, světla, stěrače, klimatizace)	

	• sluneční kolektory	**Výlet**
• rozpoznat zdroje světla	• využití zrcadel • praktické využití optických přístrojů	
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• samostatné dodržování zásad bezpečnosti práce při práci s elektrickými přístroji (elektrické spotřebiče v domácnosti – použití zcela samostatně)	
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• Země – pohyb zemských desek, sopky, magnetismus	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE		
• rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• hustota látek – křehkost, pórovitost	
• rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• složení vody • minerální vody • cesta vody do domovů • popis koloběhu vody v přírodě	
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• znečistění ovzduší • první pomoc při nedostatku kyslíku • smog	
• vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• znečistění ovzduší automobily, kouřem z komínů, …	
• poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• samostatné dodržování zásad bezpečné práce s chemikáliemi v běžném životě • poznání označení a symbolů nebezpečných látek • poskytnutí první pomoci při popálení a poleptání s pomocí	
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• léčiva a návykové látky – přírodní	

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU		
• získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• pochopení změn v přírodě • získávání základních vědomostí o dění v přírodě během ročních období samostatně na základě obrázků a krátkého textu • přiřazování textu k danému ročnímu období samostatně	**Celoškolní projekt** **Jaro, léto, podzim, zima**
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• zcela samostatné zvládnutí některého ze způsobů péče o rostliny a zvířata během roku	
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• rozlišení našich nejběžnějších hub jedlých a jedovatých • samostatné dodržování zásad při sběru hub • rozeznání a pojmenování nejznámějších jedlých hub (alespoň 5 druhů) • poznání a pojmenování jedovatých hub (muchomůrka červená a zelená) na obrázcích • seznámení s konzumací hub a přivolání lékařské pomoci	
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• seznámení s plodinami pěstovanými pro danou část (pro list, pro kořen, pro plod) • pochopení významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování • seznámení s rostlinami jedovatými a upozornění na jejich nebezpečí	
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• pojmenování a poznání známých rostlin z nižších ročníků • pojmenování jedovatých rostlin • seznámení se stavbou těla a způsobem života ptáků	

	• pojmenování několika druhů ptáků • seznámení se stavbou těla hmyzu a významem pro člověka • pochopení rozdílu: hmyz škodlivý, hmyz užitečný • seznámení s chráněnými živočichy v ČR	**Vycházky**
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• vyjádření vlastního postojů k významu lesa, společenství stromů, rostlin a hub	
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• stavba lidského těla – pojmenování částí hrudníku, zad, dolních a horních končetin) • jednoduchý popis krevního oběhu • funkce jednotlivých soustav (dýchací, trávicí, vylučovací, nervová) a smyslových orgánů a popis částí těchto soustav • pochopení a dodržování ochrany zdraví, prevence, onemocnění, otužování • reakce na příznaky nemoci (měření teploty) • poskytnutí první pomoci podle svých schopností (přivolání pomoci) • lékaři specialisté • převoz do nemocnice, pobyt v nemocnici • vyzvednutí léků na lékařský předpis (s pomocí) • přivolání záchranné služby • důsledné dodržení péče o chrup a prevence zubního kazu • pochopení sexuálních vztahů mezi mužem a ženou • pochopení pojmů - těhotenství, porod, antikoncepce, nebezpečí pohlavních chorob, AIDS • odpovědnost v sexuálním životě (použití antikoncepce)	

	• jak reagovat v situacích ohrožení pohlavního zneužívání	**Výlet**
• vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• poznání a vlastní vyjádření o činnostech, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• samostatné dodržování základních pravidel bezpečného chování při poznávání přírody	
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• samostatné dodržování chránění přírody	
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU		
• orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• seznámení s horstvem, vodstvem a nížinami v ČR (seznámení s názvy) • vyhledávání horstev, řek, jezer, moří, oceánů, nížin v Evropě bez pojmenování, jen podle barev • seznámení s mapou světa, ostatními světadíly a oceány	
• najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• zápis hlavních i vedlejších světových stran do směrové růžice • manipulace s kompasem s malou pomocí • vyhledání ČR a sousedních států na mapě Evropy • seznámení a vyhledávání ostatních států EU na mapě	
• vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• seznámení se sousedními kraji • ohraničení vzhledem k okolním regionům • zajímavosti místního regionu	
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• seznámení se sousedními kraji • ohraničení vzhledem k okolním regionům • zajímavosti místního regionu	

• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• seznámení se způsoby dopravy na území ČR a se způsoby dopravy do zahraničí • hledání v jízdním řádu (autobusy, vlaky)	
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého region	• seznámení s přírodními a kulturními zajímavostmi v nejbližších krajích našeho regionu a v hlavním městě Praze	
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• téměř samostatné dodržování zásad bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • určování světových stran pomocí kompasu i podle přírodních úkazů s malou pomocí	
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• pochopení chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom • nácvik samostatného telefonování na tísňová telefonní čísel • pochopení důsledků zneužití tísňových telefonních čísel	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba energie, vlivy na prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
EV: Základní podmínky života – *ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *průmysl a životní prostředí*, *odpady a hospodaření s odpady*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *změny v krajině (vliv lidských aktivit)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)*		
EV: Základní podmínky života – *půda (zdroj výživy, ohrožení půdy)*		

EV: Základní podmínky života – *ekosystémy*
EV: Ekosystémy – *les (les v našem prostředí, význam lesa)*
EV: Ekosystémy – *pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)*
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*

5.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.
Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat velice dobrých výsledků.
Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
2	2	2	2	2	2	1	1	1	1+1	**12**	**4+1**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vzdělávací předmět vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků. Plní i funkce psychoterapeutické – pomáhá žákům k odreagování napětí, ke koncentraci pozornosti a k překonávání únavy. Žáci si osvojují jednoduché písničky, říkanky, tanečky, učí se vyjadřovat hudbu pohybem. Hudební výchova rozvíjí jejich intonační, rytmické a pohybové dovednosti i jejich pozornost a paměť.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obor hudební výchova má rozvíjet hudebnost žáků, jejich pohybovou kulturu a vytvářet u nich kladný vztah k hudbě a potřebu hudby v životě, rozvíjet hudební a pohybové dovednosti žáků a jejich tvořivost. Zprostředkovává poznání a chápání hudebního bohatství našich národů, umožňuje estetické cítění a prožívání žáků. Vzdělávací obor zahrnuje tyto učební činnosti: vokální a instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Minimální časová dotace vzdělávacího oboru je na 1. stupni je 12 hodin a na 2. stupni 4 hodiny. V 10. ročníku je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítače

Název předmětu	HUDEBNÍ VÝCHOVA
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • dodržuje společenské normy a pravidla soužití
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce

Název předmětu	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**1. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpěv jednoduchých lidových písní přiměřeného rozsahu • rytmizace říkadel	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• částečné seznámení s Orffovým instrumentářem • hra na hůlky, případně na další netradiční předměty (tj. vařečky, pokličky)	
• vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• vnímání, rozlišování a napodobování nehudebních zvuků (tleskání, dupání) zrakem • rozlišování hudebních zvuků (2 hudební nástroje)	
• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• poslech říkadel a jednoduchých písní v provedení dětských sborů – udržení pozornosti	
• naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• nácvik správného držení těla při dýchání, pravidelné dýchání • dechová cvičení • zřetelná výslovnost slov a slovních spojení	
• reagovat pohybem na hudbu	• pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky přiměřené věku • pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze) • spojení tělesného cvičení s hudebním doprovodem přiměřené věku	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání – *moje tělo*		

Název předmětu	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**2. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpěv jednoduchých lidových písní přiměřeného rozsahu • rytmická cvičení	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• seznámení s dalšími nástroji Orffova instrumentáře • hra na bubínek, tamburínu a na další netradiční předměty (tj. misky, skleničky)	
• vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• vnímání, rozlišování a napodobování nehudebních zvuků (tleskání, dupání) • rozlišování hudebních zvuků (alespoň 3 hudební nástroje)	
• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• cvičení koncentrace pozornosti při poslechu dětských říkadel a jednoduchých písní • poslech krátké skladby	
• naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• dodržování správného držení těla při dýchání, pravidelné dýchání • dechová cvičení • zřetelná výslovnost slov. spojení a říkadel • rytmizace říkadel	
• reagovat pohybem na hudbu	• pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky • pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (klus v různém tempu – zrychlování a zpomalování) • spojení tělesného cvičení s hudebním doprovodem přiměřené věku	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání ve skupině*		

Název předmětu	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpěv jednoduchých lidových písní přiměřeného rozsahu zaměřených k ročním obdobím, svátkům (koledy) • pochopení rytmu podle motor. koordinace	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• poznání celého Orffova instrumentáře • hra na triangl a další nástroje • hra na jednoduché dětské nástroje	
• vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• vnímání a rozlišování nehudebních zvuků a hudebních zvuků sluchem • rozlišování hudebních zvuků (zvonek, bubínek, klavír, housle, kytara)	
• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• zvýšená koncentrace pozornosti při poslechu říkadel a jednoduchých písní • poslech krátké skladby různého charakteru	
• naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• uvědomělé správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání • dechová cvičení • zřetelná výslovnost říkadel • rytmizace říkadel	
• reagovat pohybem na hudbu	• pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky přiměřené věku • pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (poskoky) • spojení tělesného cvičení s hudebním doprovodem přiměřené věku	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</td><td>• zpěv lidových i umělých písní přiměřeného rozsahu a přiměřeně ke schopnostem žáků
• pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší</td><td>• rozlišení hudebních a nehudebních zvuků
• rozlišení mluveného a zpívaného hlasu
• bezpečné rozlišení zvuků hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara)</td></tr>
<tr><td>• správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel</td><td>• uvědomělé správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání
• zřetelná výslovnost říkadel a textů</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</td><td>• poslech hudby z rozhlasu či přehrávače CD určené dětem
• poslech zpěvu
• poslech hry na hudební nástroj
• vytváření vztahu k hudbě
• návštěva besídky</td></tr>
<tr><td>• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</td><td>• rytmická cvičení s využitím Orffova instrumentáře či dalších předmětů
• poznání hudebních nástrojů</td></tr>
<tr><td>• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</td><td>• pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky
• relaxace s hudbou</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – chování podporující dobrá vztahy</td></tr>
</table>

Název předmětu	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpěv lidových i umělých písní přiměřeného rozsahu a přiměřeně ke schopnostem žáků • pochopení a interpretace rytmu podle koordinace zrakové	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší	• bezpečné rozlišení ne/hudebních zvuků • rozlišení mluveného a zpívaného hlasu • bezpečné rozlišení zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kytara) • rozlišení délky tónů (krátké – dlouhé)	
• správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel	• pravidelné dýchání při zřetelné výslovnosti textů písní • nácvik vytleskávání rytmu	
• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• poslech krátké skladby – udržení pozornosti • poslech zpěvních hlasů • poslech skladby – rozpoznání tempa • kladný vztah k hudbě (Co posloucháš?) • návštěva koncertu	Výchovné koncerty
• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	• zpěv lidových i umělých písní s doprovodem hudebního nástroje • zpěv a samostatný doprovod nástrojem	
• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• pohybový projev podle hudby – improvizace • pohybový projev podle hudby – pochod • relaxační cvičení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *vztahy a maše třída*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</td><td>• zpěv lidových i umělých písní přiměřeného rozsahu a přiměřeně ke schopnostem žáků
• pochopení a interpretace rytmu podle koordinace sluchové</td><td colspan="2" rowspan="6">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Koncert či divadelní představení</td></tr>
<tr><td>• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší</td><td>• bezpečné rozlišení zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kytara)
• poznání zvuku i jiných hudebních nástrojů (trubka, basa)
• rozlišení výšky tónů (vyšší – nižší)</td></tr>
<tr><td>• správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel</td><td>• uvědomělá zřetelná výslovnost při zpěvu i při rytmizaci říkadel
• vytleskávání rytmu</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</td><td>• poslech melodie a skladby určené dětem
• poslech a rozpoznání zpěvních hlasů (mužské – ženské)
• poslech skladby – rozpoznání rytmu s pomocí
• Jakou hudbu máš nejraději? – upevňování vztahu k hudbě
• návštěva koncertu či dětského hudebního představení</td></tr>
<tr><td>• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</td><td>• rozpoznání zvuku hudebních nástrojů
• doprovodná hra na jednoduchý rytmický hudební nástroj (bubínek, tamburína)</td></tr>
<tr><td>• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</td><td>• rytmické taneční prvky
• pochod podle hudebního doprovodu
• hudebně relaxační techniky</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</td></tr>
</table>

OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *organizace vlastního času*
MkV: Kulturní rozdíly – *jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena *– dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému* *– dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</td><td>• rytmizace říkadel
• nácvik zřetelné výslovnosti při recitaci a při zpěvu
• nácvik správného dýchání
• upevňování správných pěveckých návyků</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Koncert</td></tr>
<tr><td>• interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</td><td>• zpěv lidových i umělých písní přiměřeně k individuálním schopnostem
• nácvik rozvíjení hudební paměti
• seznámení s hudebními pojmy – nota, notová osnova, hudební klíč</td></tr>
<tr><td>• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</td><td>• hra na tělo, tleskání, dupání
• hra na Orffovské rytmické nástroje (triangl) podle schopností a dovedností žáka</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</td><td>• poznávání hudebních nástrojů sluchem
• poslech krátké skladby známých skladatelů
• poslech písní našich i zahraničních interpretů
• návštěva koncertu</td></tr>
<tr><td>• zvládnout základní kroky jednoduchého tance</td><td>• pohybové hry s říkadly s popěvky
• pochod podle hudby
• základní kroky – polka</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</td><td>• rytmická cvičení
• dodržování zřetelné výslovnosti při zpěvu
• dodržování správného dýchání</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výchovný koncert</td></tr>
<tr><td>• interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</td><td>• zpěv lidových i umělých písní v rozsahu jedné oktávy
• rozvíjení hudební paměti
• seznámení s hudebními pojmy – délka not</td></tr>
<tr><td>• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</td><td>• hra na rytmické i melodické nástroje Orffova instrumentáře (bubínek, tamburína, triangl, činelky) podle schopností a dovedností žáka</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</td><td>• bezpečné poznání známých hudebních nástrojů sluchem
• poslech krátké skladby a seznámení s daným skladatelem
• poslech písní našich i zahraničních interpretů podle výběru a zájmu žáků
• návštěva koncertu</td></tr>
<tr><td>• zvládnout základní kroky jednoduchého tance</td><td>• improvizovaný pohyb podle hudby
• hudebně pohybové hry
• základní kroky – mazurka</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální a neverbální</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</td><td>• zpěv s využitím důrazu na správné dýchání a správnou výslovnost
• dechová, hlasová a rytmizační cvičení</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Koncert či hudební představení</td></tr>
<tr><td>• interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</td><td>• zpěv lidových i umělých písní v rozsahu jedné oktávy s doprovodem klavíru, kytary nebo elektronického nástroje
• zpěv s akcentem na správné dýchání
• pochopení rytmu na základě délky not (z jednoduchých písní)</td></tr>
<tr><td>• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</td><td>• hra na Orffovy nástroje – rytmické i melodické, popř. základy hry na zobcovou flétnu podle schopností a dovedností žáka</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</td><td>• poznání sluchem méně známých nástrojů
• poslech známých skladeb vážné hudby
• poslech taneční hudby různých žánrů
• poslech písní našich i zahraničních skupin
• návštěva koncertu</td></tr>
<tr><td>• zvládnout základní kroky jednoduchého tance</td><td>• relaxační techniky
• pohybové vyjádření hudby – improvizace
• opakování tanců – polka, mazurka
• moderní tance</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Etnický původ – různé způsoby života</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">HUDEBNÍ VÝCHOVA</th><th>10. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</td><td>• zvládnutí správného dýchání a výslovnosti při zpěvu i při mluveném projevu
• řečová, sluchová, dechová a rytmizační cvičení</td><td colspan="2" rowspan="5">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Koncert</td></tr>
<tr><td>• interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</td><td>• zpěv lidových i umělých písní v rozsahu jedné oktávy s doprovodem klavíru, kytary nebo elektronického nástroje
• zpěv koled, ukolébavek, trampských písní s akcentem na správnou výslovnost
• vytleskávání rytmu podle not (přiměřená úroveň lidových písní)</td></tr>
<tr><td>• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</td><td>• doprovod písní na rytmické hudební nástroje podle schopností a dovedností žáka</td></tr>
<tr><td>• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</td><td>• samostatné poznání hudebních nástrojů sluchem
• poslech známých skladeb vážné hudby a seznámení s hudebními skladateli
• poslech taneční hudby různých žánrů
• poslech písní našich i zahraničních skupin podle výběru žáků
• návštěva koncertu</td></tr>
<tr><td>• zvládnout základní kroky jednoduchého tance</td><td>• muzikoterapie
• opakování kroků známých tanců
• základní kroky – valčík
• relaxace hudbou a tancem</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
</table>

MkV: Lidské vztahy – *osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy*
MkV: Etnický původ – *rovnocennost všech etnických skupin a kultur*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*
MkV: Lidské vztahy – *význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti*

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**6**	**4**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Ve vzdělávacím oboru dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Minimální časová dotace vzdělávacího oboru je na 1. stupni je 6 hodin a na 2. stupni 4 hodiny.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály

Název předmětu	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	• vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>1. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</td><td>• rozvíjení grafomotoriky
• základní dovednosti – správné držení tužky, štětce s dopomocí</td><td colspan="2" rowspan="3">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</td><td>• třídění barev a tvarů
• vyhledávání barev ve třídě a nejbližším okolí
• seznámení s tvary ve třídě a nejbližším okolí</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</td><td>• spontánní kresba pastelkou, voskovkou, křídou (uvolňovací cviky)
• vyjádření emocí a nálady
• vyjádření pocitů v práci s prstovými barvami</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>2. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</td><td colspan="2">• grafomotorická cvičení tužkou, štětcem na svislé i vodorovné podložce
• správné držení tužky, štětce s malou dopomocí</td><td rowspan="3">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</td><td colspan="2">• přiřazování věcí stejných barev
• kresba tvarů s dopomocí (obtahování předkresleného)
• vyhledávání tvarů ve třídě a nejbližším okolí</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</td><td colspan="2">• hra s barvou, zapouštění, rozpíjení
• práce s barevnými skvrnami vodových barev
• vybarvení jednoduchých obrázků ze života žáků s pomocí</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – cvičení pozorování</td></tr>
</table>

Název předmětu	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Umění a kultura	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	• uvolňovací cviky křídou, voskovkou, štětcem i netradičními prostředky (houbou, štětkou) • správné držení tužky, štětce	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	• vyhledávání věcí stejných barev • kresba tvarů s pomocí (kruh, trojúhelník) - obkreslování	
• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	• fantazijní představy barevných skvrn temperových barev • základní dovednosti se štětcem (vodové a temperové barvy) • vybarvení jednoduchých obrázků ze života žáků samostatně	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>4. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</td><td colspan="2">• samostatné zvládnutí základní dovedností – kresba křídou, voskovými pastelkami</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</td><td colspan="2">• kreslení předmětů vycházejících z kruhu (míč, sněhulák), ze čtverce (utěrka, kapesník), z obdélníka (ručník, okno)
• samostatné rozlišení a pojmenování základních barev</td></tr>
<tr><td>• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</td><td colspan="2">• poznání základních vlastností neobvyklých materiálů zrakem, hmatem (krupice, nit, kůra) a využití je při vlastní tvorbě</td></tr>
<tr><td>• vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</td><td colspan="2">• vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních
• prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (výzdoba)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>5. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th>Konkrétní učivo</th><th colspan="2">Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</td><td>• samostatné zvládnutí základní dovedností – malba vodovými barvami</td><td colspan="2" rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Školní výstava</td></tr>
<tr><td>• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</td><td>• malby vycházející z barevných skvrn (květiny), z čar a vlnovek (voda)
• rozlišení barevných odstínů – pojmenování</td></tr>
<tr><td>• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</td><td>• dekorativní práce s procvičováním pravidelného střídání prvků jedno a vícebarevných – využití zrakových vjemů
• netradiční výtvarné techniky</td></tr>
<tr><td>• vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</td><td>• vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace)
• prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole, prezentace školy v rámci výstav</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>6. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</td><td colspan="2">• samostatné zvládnutí základní dovedností – malba temperovými barvami</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</td><td colspan="2">• malování temperovými nebo vodovými barvami
• kombinace s jinými technikami (dokreslování pastelkami, vlepování obrázků)
• ladění barev</td></tr>
<tr><td>• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</td><td colspan="2">• fantazijní představy, kombinace různých technik (muchláž, frotáž, asambláž)
• koláž – použití prvků z textilu či papíru a dokreslování</td></tr>
<tr><td>• vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</td><td colspan="2">• vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace) – estetické cítění
• prezentace tvorby v rámci výstav či dalších akcí školy</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mně</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>7. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</td><td colspan="2">• seznámení s využitím pastelu
• vlastní tvorba vodovými barvami, křídou</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</td><td colspan="2">• hry s barvou
• hravé experimentování
• hledání podnětů ve svém okolí (jednoduchá kresba)</td></tr>
<tr><td>• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</td><td colspan="2">• spontánní kresba a malba s náměty ze života</td></tr>
<tr><td>• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</td><td colspan="2">• seznámení s využitím méně dostupných výtvarných materiálů (sádra, krabičky, …)
• seznámení s kašírováním</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</td></tr>
<tr><td colspan="4">EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>8. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</td><td colspan="2">• vlastní tvorba a samostatné zvládnutí výtvarné techniky křídami, vodovými a temperovými barvami, tužkou, voskovými pastelkami aj.</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Výstavka</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</td><td colspan="2">• hry s barvou
• míchání barev
• zjišťování krycí schopnosti barev
• hledání podnětů ve svém okolí (návrhy látek)</td></tr>
<tr><td>• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</td><td colspan="2">• vyjádření vlastních pocitů kresbou a malbou</td></tr>
<tr><td>• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</td><td colspan="2">• využití méně dostupných výtvarných materiálů (keramická hlína, samotvrdnoucí hmota)
• kašírování</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – hledání pomoci při potížích</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Etnický původ – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</td></tr>
<tr><td colspan="4">EV: Základní podmínky života– přírodní zdroje (využívání)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</th><th>9. ročník (2.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</td><td colspan="2">• realizace a prezentace kresby a malby různými malířskými potřebami</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Návštěva galerie</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</td><td colspan="2">• kreslení předmětů geometrických tvarů (kruh – květiny, knoflíky, ovoce, čtverec – ubrus, šachovnice)
• kresby a malby vycházející z barevných skvrn</td></tr>
<tr><td>• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</td><td colspan="2">• volná kresba a malba – ilustrace k textu</td></tr>
<tr><td>• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</td><td colspan="2">• seznámení s experimentováním s různými materiály
• návštěva výstavy výtvarného umění</td></tr>
<tr><th colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</td></tr>
<tr><td colspan="4">MkV: Kulturní rozdíly – respektování zvláštností různých etnik</td></tr>
<tr><td colspan="4">EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí– odpady (druhotné suroviny)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Název předmětu</td><td colspan="2">VÝTVARNÁ VÝCHOVA</td><td>10. ročník (2.st.)</td></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Umění a kultura</td></tr>
<tr><td>Konkrétní výstupy (žák by měl)</td><td colspan="2">Konkrétní učivo</td><td>Poznámky</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</td><td colspan="2">• zcela samostatná realizace a prezentace kresby a malby známými technikami</td><td rowspan="4">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima

Návštěva galerie</td></tr>
<tr><td>• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</td><td colspan="2">• kreslení předmětů geometrických tvarů (obdélník – ručník, okno, ovál – velikonoční vajíčko)
• kresby a malby s využitím rozlišných odstínů a ladění barev</td></tr>
<tr><td>• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</td><td colspan="2">• užití různých výtvarných technik rozvíjejících tvořivost žáků</td></tr>
<tr><td>• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</td><td colspan="2">• experimentování s různými materiály, kombinace forem
• návštěva galerie</td></tr>
<tr><td colspan="4">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů</td></tr>
<tr><td colspan="4">OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, respektování</td></tr>
</table>

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Umožňuje jim rozvoj jejich fyzických a pohybových možností. K osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vedou je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Výchova ke zdraví, Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta **Zdravotní tělesná výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
								1	1	**0**	**2**
								povinný	povinný		

Název předmětu	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obor prolíná 2. stupněm základního vzdělávání a to v 9. a 10. ročníku.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života • ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností

Název předmětu	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
	• nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění

Název předmětu	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
	• respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	• objasnění pojmů: vztahy a soužití v rodině, vztahy mezi vrstevníky, přátelství, láska, etapy lidského života	Cvičení v přírodě
• chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	• objasnění pojmů: hygienické návyky, stravovací návyky, pracovní návyky, dodržování zásad zdravého způsobu života, péče o zdraví, sexuální výchova	
• respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	• pochopení pojmů: zdravotní riziko, lékařská péče, choroba, nemoc	
• znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	• praktické vysvětlení zásad správného stravování (jídelníček) • poučení o vlivu výživy na zdraví	
• uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	• objasnění zásad chování podle všeobecně dodržovaných norem • praktické dovednosti zaměřené na: komunikaci s neznámými lidmi, konfliktní situace, vyhledávání pomoci	
• uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	• pochopení pojmů: násilí, šikana, zneužívání • modelové situace zaměřené na řešení situací	
• zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	• zdůraznění negativních dopadů formou praktického nácviku • využití obrazového materiálu, videotechniky, PC materiálu	
• vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	• objasnění pojmů: návyková látka • zdůraznění nebezpečí poškozování zdraví	
• použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• opakování čísel tísňového volání	

	• nacvičování modelových situací	
• řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• pochopení a chápání pojmu mimořádná situace • objasnění pravidel chování při mimořádných situacích • nácvik situací	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		

Název předmětu	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	• pochopení pojmů: vztahy a soužití v rodině, vztahy mezi chlapci a dívkami, přátelství, láska, sexuální vztahy, podstata vzniku nového života	Cvičení v přírodě
• chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	• pochopení pojmů: hygienické návyky, stravovací návyky, pracovní návyky, dodržování zásad zdravého způsobu života, péče o zdraví, sexuální výchova přiměřenou formou	
• respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	• chápání pojmů: zdravotní riziko, lékařská péče, choroba, nemoc • využití obrazového materiálu, audio, video	
• znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	• jídelníčku • pochopení vlivu zdravé výživy na zdraví • vysvětlení pojmu speciální dieta • používání obrazového materiálu	
• uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	• chápat a uplatňovat zásady chování podle všeobecně dodržovaných norem • praktické dovednosti zaměřené na: komunikaci s neznámými lidmi, konfliktní situace, vyhledávání pomoci při nenadálých situacích, nácvik	
• uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	• chápání pojmů formou modelové situace: domácí násilí, týrání, zneužívání, šikana • využití obrazového materiálu, audio, video	
• zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	• pochopení pojmů formou modelové situace: zneužívání, sexuální kriminalita, komunikace se službami odborné pomoci, důraz na	

	získávání praktických dovedností	
• vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	• pochopení pojmů: zneužívání návykových látek, zdůraznění zdravotního rizika, použití videomateriálu, obrazového materiálu a environmentálního materiálu	
• použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• opakování čísel tísňového volání • nacvičování modelových situací zaměřených na praktické dovednosti	
• řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• chápání a pochopení pojmů: mimořádná situace, pravidla chování při mimořádných situacích • nácvik situací, získávání praktických dovedností	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	**18+6**	**12+4**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově a ve zdravotní tělesné výchově, která je zahrnuta do tělesné výchovy. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení jsou v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V každém ročníku je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem

Název předmětu	TĚLESNÁ VÝCHOVA
rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí • dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• spontánní pohybové činnosti, hry • pohybový režim zábavnou formou	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• nacvičování nástupů • protahovací cvičení • uklidnění po zátěži • relaxační cvičení • dechová cvičení	
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• dodržování smluvených signálů a povelů	
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• nácvik správného držení těla při chůzi • nácvik tichého našlapování při běhu • poskoky na místě • lezení, podlézání, přelézání, prolézání • nácvik chytání míče • pravolevá orientace	
• dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• hygiena osobní • vhodné oblečení a obuv • dodržování povelů a pokynů	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• cvičení na správné držení hlavy • cvičení postavení pánve • uvolňování kloubů, svalů • protahování svalů • dechová a relaxační cvičení • kompenzační cvičení	
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• koncentrační cvičení • cvičení pozornosti	

• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• cviky zaměřené na pohybový aparát • cviky zaměřené na vnitřní orgány • cviky zaměřené na rozvoj smyslových funkcí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve skupině*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• spontánní pohybové činnosti, hry • pohybový režim zábavnou formou • motivační hry	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• nacvičování nástupů • protahovací cvičení • uklidnění po zátěži • relaxační cvičení • dechová cvičení	
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• dodržování smluvených signálů a povelů	
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• chůze daným směrem • chůze v zástupu podle pokynů • výběh na daný signál • poskoky z místa • cvičení na lavičce • cvičení pohybové koordinace • pravolevá orientace • základy gymnastického cvičení • základy hudebně pohybového cvičení	
• dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• cílená a samostatně prováděná hygiena osobní • vhodně zvolené oblečení a obuv • dodržování povelů a pokynů	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• cvičení na správné držení hlavy • cvičení postavení pánve • uvolňování kloubů, svalů • protahování svalů	

	• dechová a relaxační cvičení • kompenzační cvičení	
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• koncentrační cvičení • cvičení pozornosti	
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• cviky zaměřené na pohybový aparát • cviky zaměřené na vnitřní orgány • cviky zaměřené na rozvoj smyslových funkcí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve skupině*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• pohybové hry motivační, tvořivé, napodobivé • jednoduché tanečky s hudbou	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• protahovací cvičení • dechová a relaxační cvičení • rozcvička podle názoru • cílené uklidnění po zátěži	
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• dodržování smluvených signálů a povelů • správná a potová reakce – nacvičování	
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• rytmická chůze, překážky • běh po celé ploše • seskoky, přeskoky • házení na cíl a terč • pravolevá orientace • pohyb se zavřenýma očima • kolektivní hry (+běh a chůze) • sezónní činnosti (hry na sněhu, turistika) • hudebně pohybová činnost	
• dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• samostatně prováděná hygiena • samostatná příprava na pohybovou aktivitu (oblečení, obuv) • dodržování povelů a pokynů	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• cvičení na správné držení hlavy • cvičení postavení pánve • uvolňování kloubů, svalů • protahování svalů • dechová a relaxační cvičení	

	• kompenzační cvičení	
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• koncentrační cvičení • cvičení pozornosti	
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• cviky zaměřené na pohybový aparát • cviky zaměřené na vnitřní orgány • cviky zaměřené na rozvoj smyslových funkcí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve skupině*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• cílené opakování získaných dovedností, obměňování • cíleně zaměřované cviky na podpůrně pohybový systém	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• průpravná, koordinační cvičení • používání správného dechového stereotypu	
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• cviky pro správné držení těla • kondiční cvičení • koordinační cvičení • hudebně pohybová činnost	
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• pochopení smluvených povelů a signálů • pochopení zjednodušených pravidel	
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• protahovací cvičení • dechová a relaxační cvičení • rozcvička • cílené uklidnění po zátěži	
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• honičky, závodivé hry ➢ základy míčových her podle zjednodušených pravidel	Den dětí
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• cíleně prováděná hygiena a příprava před cvičením a poté	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	• provádění cviků zaměřených na: oslabení pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových	

	funkcí • relaxační cvičení • dechová cvičení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• obměňování a opakování získ. dovedností • cíleně zaměřované cviky na odstraňování speciálních zdravotních oslabení	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• základní cvičební polohy: cvičení průpravná, koordinační, cvičení dechová, kompenzační, relaxační	
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• cviky pro správné držení těla • kondiční cvičení • koordinační cvičení • hudebně pohybová činnost • základní prvky gymnastických cvičení	
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• dodržování smluvených povelů a signálů • dodržování a používání zjednodušených pravidel činností	
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• protahovací cvičení (strečink) • dechová a relaxační cvičení • rozcvička • cílené uklidnění po zátěži	
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• závodivé hry • kolektivní míčové hry podle zjednodušených pravidel • postřehové hry • rytmizované činnosti	Den dětí
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• samostatně prováděná hygiena a příprava před a po cvičení • upevňování získaných návyků	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• zvládat základní techniku speciálních	• provádění cviků zaměřených na: oslabení	

cvičení, korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí • relaxační cvičení • dechová cvičení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• získané pohybové dovednosti umět využívat při hře • opakovat získané dovednosti • obměňovat cíleně zaměřované cviky na odstraňování speciálních zdravotních oslabení	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• soubor speciálních cvičení navazujících na základní cvičební polohy:cvičení průpravná, koordinační, cvičení dechová, kompenzační, relaxační	
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• zdokonalování a procvičování cviků zaměřených na: • správné držení těla • kondiční cvičení • koordinační cvičení • hudebně pohybová činnost • základní prvky gymnastických cvičení • plavání – podle individuálních možností žáka i školy	
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• dodržování smluvených povelů a signálů • používání zjednodušených pravidel činností	Den dětí
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• protahovací cvičení (strečink) • dechová a relaxační cvičení • rozcvička • uklidnění, protahovací cviky	
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• závodivé hry kolektivní • míčové hry kolektivní	

	• postřehové hry • rytmizované činnosti • základy atletiky (běh, hod míčkem) • sezónní činnosti podle možností žáků a školy	
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• upevňování získaných návyků a schopností	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	• provádění cviků zaměřených na: oslabení pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí • relaxační cvičení • dechová cvičení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohyb. dovedností	• rozvíjení rychlostních, vytrvalostních, silových, koordinačních schopností • zdravotně zaměřená cvičení	
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• dodržování hygieny a bezpečnosti • samostatná příprava na pohybovou činnost (obuv, oblečení) • rozcvička, strečink • dechová relaxační cvičení	
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• cvičení na prevenci svalových dysbalancí • cvičení koordinační • cvičení koncentrační • cvičení kompenzační • cvičení vyrovnávací	
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• poučení o bezpečnosti chování v přírodě • vycházky do přírody • nácvik chůze po komunikaci • nácvik bezpečného přecházení • zjednodušená pravidla silničního provozu	
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• seznámení se zásadami ošetření drobných poranění • nacvičování způsobu žádosti o první pomoc	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry s různým zaměřením • základní prvky gymnastiky • rytmika • podle možnosti základy atletiky • turistika	

<table>
<tr><td>• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</td><td>• cvičení na rozvoj: správného držení těla, koordinační, vytrvalostní, pozornosti, koncentrace
• posilování</td><td rowspan="6">Vycházky</td></tr>
<tr><td colspan="2">ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</td></tr>
<tr><td>• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</td><td>• seznámení s pravidly osvojovaných činností
• pohotové reagování na pokyny, signál</td></tr>
<tr><td>• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</td><td>• trénování pozornosti, koncentrace, orientace v prostoru</td></tr>
<tr><td colspan="2">ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)</td></tr>
<tr><td>• mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení</td><td>• cviky na korekci zdravotního oslabení:
a) podpůrně pohybového aparátu
b) oslabení vnitřních orgánů
c) oslabení smyslových a nervových funkcí
• soustředění na cvičení
• vytrvalostní cvičení</td></tr>
<tr><td>• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení</td><td>• vnímání prožitků z pohybových činností
• kompenzační cvičení k zdravotnímu oslabení (a, b, c)
• dechová a relaxační cvičení
• zaměření na správnost prováděných cviků</td></tr>
<tr><td colspan="3">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání</td></tr>
<tr><td colspan="3">EV: Vztah člověka k prostředí – naše obec</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)</td></tr>
</table>

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohyb. dovedností	• cvičení cíleně zaměřené na: rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových, koordinačních schopností • zdokonalování zdravotně zaměřených cvičení • cílená relaxační cvičení	
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• samostatná příprava na pohybovou činnost • rozcvička, strečink • dechová relaxační cvičení • uvolňovací cviky	
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• cvičení na prevenci svalových dysbalancí • cvičení koordinační • cvičení koncentrační • cvičení kompenzační • cvičení vyrovnávací • cvičení dechová	
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• poučení o bezpečnosti chování v přírodě – modelové situace • vycházky do přírody • chůze po komunikaci • trénování bezpečného přecházení • trénování zjednodušených pravidel silničního provozu	
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• praktické nacvičování ošetření drobných poranění • procvičování a opakování způsobů žádosti o první pomoc, modelové situace	

<table>
<tr><td colspan="2">ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</td><td rowspan="11">Vycházky</td></tr>
<tr><td>• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</td><td>• kolektivní pohybové hry
• rytmická gymnastika
• atletika – běhy, skoky do dálky
• turistika, sezónní sporty</td></tr>
<tr><td>• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</td><td>• opakování a upevňování získaných dovedností v oblasti cvičení: správného držení těla, koordinačního, vytrvalostního, pozornosti, koncentrace
• posilování</td></tr>
<tr><td colspan="2">ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</td></tr>
<tr><td>• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</td><td>• procvičování a upevňování pravidel osvojovaných činností
• hry na postřeh, pohotovost, koncentraci</td></tr>
<tr><td>• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</td><td>• hry zaměřené na orientaci v prostoru
• trénování reakce, koncentrace, pozornosti</td></tr>
<tr><td colspan="2">ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)</td></tr>
<tr><td>• mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení</td><td>• cviky na korekci zdravotního oslabení:
a) podpůrně pohybového aparátu
b) oslabení vnitřních orgánů
c) oslabení smyslových a nervových funkcí
• soustředění na cvičení
• vytrvalostní cvičení</td></tr>
<tr><td>• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení</td><td>• vnímání prožitků z pohybových činností
• kompenzační cvičení k zdravotnímu oslabení (a, b, c)
• dechová a relaxační cvičení
• zaměření na správnost prováděných cviků</td></tr>
<tr><td colspan="3">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání</td></tr>
</table>

EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Dopravní hřiště
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohyb. dovedností	• opakování a prohlubování dovedností a schopností: rychlostních, vytrvalostních, silových, koordinačních • upevňování a zlepšení provedení zdravotně zaměřených cvičení • dechová a relaxační cvičení s hudbou	
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• samostatná příprava na pohybovou činnost • rozcvička (s hudbou) • dechová, relaxační činnost • uvolňovací cvičení	
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• cvičení na prevenci svalových dysbalancí • cvičení koordinační • cvičení koncentrační • cvičení kompenzační • cvičení vyrovnávací • cvičení dechová	
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• výlety do přírody, turistika • jednoduchá orientace • trénování pohybu v silničním provozu • pobyt na dopravním hřišti – podle možností	
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• procvičování a opakování způsobů žádosti o první pomoc (modelové situace) • praktické nacvičování ošetřování drobných poranění • opakování a upevňování nabytých vědomostí	

<table>
<tr><td colspan="2">ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</td><td rowspan="9">Vycházky</td></tr>
<tr><td>• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</td><td>• základy fotbalu, vybíjené
• základy gymnastického cvičení
• atletika – hody
• turistika
• sezónní sporty</td></tr>
<tr><td>• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</td><td>• samostatně prováděná cvičení: správné držení těla, koordinační, vytrvalostní, pozornosti, koncentrace, svalové posilování, procvičování smyslů</td></tr>
<tr><td colspan="2">ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</td></tr>
<tr><td>• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</td><td>• opakování a osvojování pravidel činností
• hry a soutěže zaměřené na: postřeh, pohotovost, koncentraci, orientaci</td></tr>
<tr><td>• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</td><td>• soutěže a hry zaměřené na: orientaci v prostoru, trénování pohotovosti, pozornosti, koncentrace</td></tr>
<tr><td colspan="2">ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)</td></tr>
<tr><td>• mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení</td><td>• cviky na korekci zdravotního oslabení:
a) podpůrně pohybového aparátu
b) oslabení vnitřních orgánů
c) oslabení smyslových a nervových funkcí
• soustředění na cvičení
• vytrvalostní cvičení</td></tr>
<tr><td>• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení</td><td>• vnímání prožitků z pohybových činností
• kompenzační cvičení k zdravotnímu oslabení (a, b, c)
• dechová a relaxační cvičení
• zaměření na správnost prováděných cviků</td></tr>
<tr><td colspan="3">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě</td></tr>
</table>

OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*

Název předmětu	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Dopravní hřiště
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohyb. dovedností	• upevňování již nabytých dovedností a schopností: rychlostních, vytrvalostních, silových, koordinačních • zlepšení provedení zdravotně zaměřených cvičení • dechová a relaxační cvičení s hudbou	
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• zcela samostatná příprava na pohybovou činnost • rozcvička (s hudbou) • dechová, relaxační činnost • uvolňovací cvičení (strečink)	
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• cvičení na prevenci svalových dysbalancí • cvičení koordinační • cvičení koncentrační • cvičení kompenzační • cvičení vyrovnávací • cvičení dechová • rytmická gymnastika	
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• turistika s prvky orientace • sezónní činnosti • dopravní hřiště – podle individuálních možností	
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• procvičování a opakování způsobů žádosti o první pomoc (modelové situace) • praktické nacvičování ošetřování drobných poranění • procvičování a opakování způsobů žádosti o	

	první pomoc s důrazem na samostatné provedení	Vycházky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• základy fotbalu, vybíjené - upravená pravidla • gymnastického cvičení • atletika • turistika • sezónní sporty	
• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• samostatně prováděná cvičení: správné držení těla, koordinační, vytrvalostní, pozornosti, koncentrace, svalové posilování, procvičování smyslů	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• osvojení zjednodušených pravidel činností • hry a soutěže zaměřené na: postřeh, pohotovost, koncentraci, orientaci	
• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• soutěže a hry zaměřené na: orientaci v prostoru, trénování pohotovosti, pozornosti, koncentrace	
ZDRAVONÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (ZdrTV)		
• mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• cviky na korekci zdravotního oslabení: a) podpůrně pohybového aparátu b) oslabení vnitřních orgánů c) oslabení smyslových a nervových funkcí • soustředění na cvičení • vytrvalostní cvičení	
• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• vnímání prožitků z pohybových činností • kompenzační cvičení k zdravotnímu oslabení (a, b, c) • dechová a relaxační cvičení • zaměření na správnost prováděných cviků	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace)*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena – *dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)*

5.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí na tomto typu školy. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získávání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončení pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

5.9.1 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Počet vyučovacích hodin za týden										Celkem	
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	1.st.	2.st.
3	3	3	4	4	4	5	5+1	6	6	**21**	**22+1**
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si své práce i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Tematické okruhy: • Sebeobsluha (zařazena pouze na 1. stupni) • Práce s drobným materiálem (zařazeny pouze na 1. stupni) • Práce montážní a demontážní • Pěstitelské práce • Práce v domácnosti • Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na 2. stupni) Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi. Učivo celého vzdělávacího předmětu je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. V 8. ročníku je přidána 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a	**Kompetence k učení** – žák si uvědomění význam vzdělání v návaznosti na pracovní uplatnění: • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání • používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

Název předmětu	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• ovládá elementární způsoby práce s počítačem • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
	Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a jejich řešení: • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností • vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností • nenechá se při řešení problému odradit nezdarem • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů
	Kompetence komunikativní – žák je podporován v přirozené jednoduché komunikaci: • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem • rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály • zvládá jednoduchou formu písemné komunikace • vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor • využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky • využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské inkluzi
	Kompetence sociální a personální – žák má schopnost spolupráce, práce ve skupině, upevňuje dobré mezilidské vztahy: • má základní představu o vztazích mezi lidmi • orientuje se v prostředí, ve kterém žije • podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách • uplatňuje základní návyky společenského chování • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi • rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky • uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby • prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
	Kompetence občanské – žák zná práva a povinnosti občanů: • využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti • má povědomí o základních právech a povinnostech občanů • dodržuje společenské normy a pravidla soužití • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Název předmětu	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
	• dokáže se chovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
	Kompetence pracovní – žák je motivován k pozitivnímu vztahu k práci, používá vhodné nástroje a technologie, seznamuje se s volba budoucího povolání: • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech • pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly • soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění • respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce • přijímá posouzení výsledků své práce • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**1. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
SEBEOBSLUHA		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima Vycházky
• zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• správné používání WC • osobní hygiena • používání kapesníku, hřebenu • otevírání a zavírání dveří • rozsvěcování, zhasínání světel • jednoduché stolování ve třídě (svačina)	
• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• svlékání, oblékání prádla, oděvu • rozepínání, zapínání knoflíků, zdrhovadel • uložení oděvu do šatny, skříně s dopomocí • obouvání obuvi	
• udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	• péče o osobní věci • uklízení a ukládání osobních věcí – na pokyn • příprava a uklízení školních pomůcek – na pokyn • vynášení odpadků	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
• třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	• třídění 2-3 druhů drobného materiálu podle velikosti	
• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• ukládání roztříděného materiálu do různých nádob, krabic • manipulace s drobným materiálem (přesýpání)	
• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• splétání provázků, bužírky • stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků	
• pracovat podle slovního návodu	• jednoduché pracovní operace a postupy • vhodná organizace práce	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		Školní pozemek Cvičná kuchyně
• zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• stavění z dřevěných kostek (komíny, zdi, domy) • skládání kostek do krabice • skládání dílů plastikových stavebnic • skládání tvarů z dřívkových stavebnic	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• vycházky do přírody v jednotlivých ročních obdobích	
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• zalévání pokojových rostlin • zalévání rostlin na pozemku	
• používat lehké zahradní náčiní	• práce s lehkým zahradním náčiním • dodržování pracovního postupu • dodržování bezpečnosti práce • dodržování pokynů	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• upravit stůl pro jednoduché stolování	• stolování ve třídě (přesnídávka, svačina) • jednoduchá úprava stolu • pravidla jednoduchého stolování ve třídě • zachovávání čistoty • jednoduché prostírání	
• připravit jednoduchý pokrm	• mazání ukrojeného chleba, pečiva • nalití nápoje • omytí ovoce a zeleniny před konzumací	
• chovat se vhodně při stolování	• užívání talířku, ubrousku, lžičky • seznámení se základními pravidly společenského chování • seznámení s pravidly správného stolování	
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• seznámení s prostorovým uspořádáním kuchyně	

	• seznámení s jednotlivými částmi kuchyně (linka, kamna, …)	
• zvládat drobné úklidové práce	• sbírání, vynášení odpadků • úklid stolu • manipulace se smetáčkem a lopatkou • utírání prachu • nácvik praktických dovedností	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí)*		
MkV: Lidské vztahy – *uplatňování principu slušného chování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *vztahy a naše třída*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**2. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
SEBEOBSLUHA		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• samostatné a správné používání WC • osobní hygiena – čištění zubů, mytí rukou a obličeje • používání kapesníku, hřebenu – na pokyn • otevírání a zavírání dveří – na pokyn • rozsvěcování, zhasínání světel • stolování ve školní jídelně – na pokyn	
• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• svlékání, oblékání prádla, oděvu – samostatně • rozepínání zdrhovadel, patentů, háčků • samostatné uložení oděvu do šatny, skříně • zavazování obuvi	
• udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	• cílená péče o osobní věci a školní pomůcky • uklízení a ukládání osobních věcí – samostatně • příprava a uklízení školních pomůcek – samostatně • utírání prachu, vynášení odpadků	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
• třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	• třídění 3 a více druhů drobného materiálu podle velikosti	
• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• ukládání roztříděného materiálu do různých nádob • manipulace s krabicí • manipulace se zásuvkou • manipulace s drobným materiálem (překládání) • navíjení vlny, provázku na cívku	

• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• splétání provázků, bužírky, textilu • stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků • tvorba jednoduchých předmětů z vlastnoručně připraveného materiálu	Vycházky Školní pozemek
• pracovat podle slovního návodu	• jednoduché pracovní operace s pokyny • vhodná organizace práce • úklid pracovního místa – s pomocí	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• stavění z dřevěných kostek podle předlohy • skládání dílů plastikových stavebnic podle návodu • skládání, rozkládání hraček a předmětů • sestavování tvarů z dřívkových stavebnic • jednoduchá manipulace	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• vycházky do přírody • pozorování podmínek pro život rostlin • seznámení s pozemkem, zahradou	
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• zalévání pokojových rostlin • jednoduchá péče o pokojové rostliny • jednoduchá péče o rostliny na zahradě • hrabání • okopávání motyčkou	
• používat lehké zahradní náčiní	• práce s hráběmi, motyčkou • dodržování pracovního postupu • dodržování bezpečnosti práce • dodržování pokynů • dodržování správného postupu	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• upravit stůl pro jednoduché stolování	• upevňování dovednosti při stolování ve třídě	

	• stolování ve školní jídelně (volba vhodného talíře, příboru) • pravidla stolování při obědě • úklid stolu, důsledné dodržování čistoty • vhodná úprava stolu	Cvičná kuchyně
• připravit jednoduchý pokrm	• mazání ukrojeného pečiva • obložení pečiva • nalití nápoje • slepování drobného pečiva	
• chovat se vhodně při stolování	• seznámení s jednoduchými pravidly stolování při obědě • nácvik používání příboru • procvičování základních pravidel společenského chování • nácvik praktických dovedností	
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• seznámení s obsahem skříněk a zásuvek	
• zvládat drobné úklidové práce	• nácvik správného ukládání • nácvik praktických dovedností • důsledné zachovávání čistoty • úklid stolu • úklid použitého nádobí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*		
MkV: Lidské vztahy – *uplatňování principu slušného chování*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *vztahy a naše třída*		

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th colspan="2">ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE</th><th>3. ročník (1.st.)</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td colspan="3">Člověk a svět práce</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstupy (žák by měl)</th><th colspan="2">Konkrétní učivo</th><th>Poznámky</th></tr>
<tr><td colspan="2">SEBEOBSLUHA</td><td colspan="2" rowspan="7">Celoroční projekt
Jaro, léto, podzim, zima</td></tr>
<tr><td>• zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</td><td colspan="2">• používání WC – samostatně a správně
• osobní hygiena – čistění zubů, mytí rukou a obličeje
• samostatné používání kapesníku, hřebenu
• odemykání, zamykání dveří
• rozsvěcování, zhasínání světel
• stolování ve školní jídelně – samostatně</td></tr>
<tr><td>• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</td><td colspan="2">• skládání oděvu do skříně
• šněrování, upevňování opasků
• zavazování tkaničky, upínání přezky</td></tr>
<tr><td>• udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</td><td colspan="2">• cílená péče o osobní věci a školní pomůcky
• samostatné uklízení a ukládání osobních věcí
• příprava a uklízení školních pomůcek – samostatně
• utírání prachu, sbírání a vynášení odpadků – třídění
• zachování čistoty</td></tr>
<tr><td colspan="2">PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</td></tr>
<tr><td>• třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev</td><td colspan="2">• třídění více druhů drobného materiálu podle velikosti, barvy, tvaru</td></tr>
<tr><td>• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</td><td colspan="2">• ukládání roztříděného materiálu do různých krabic, zásuvek, organizérů
• manipulace s drobným materiálem (překládání, přesýpání)
• navlékání korálků
• sbírání a rozlišování listů</td></tr>
</table>

	• nalepování listů, herbáře	Vycházky Školní pozemek
• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• splétání provázků, bužírky, textilu • stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků • tvorba jednoduchých předmětů z vlastnoručně připraveného materiálu • nácvik uzlu a kličky	
• pracovat podle slovního návodu	• jednoduché pracovní operace samostatně prováděné • vhodná organizace práce • úklid pracovního místa – samostatně	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• stavění z dřevěných kostek podle slovního návodu • skládání dílů plastikových stavebnic • skládání, rozkládání , šroubování hraček a předmětů • sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek podle předlohy a slovního návodu • skládání stavebnic • mozaiky z hříbků	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• vycházky do přírody • pozorování podmínek pro život rostlin • sbírání přírodnin • klíčení rostlin • herbáře	
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• zalévání, údržba pokojových rostlin • péče o pokojové rostliny • péče o rostliny na zahradě • hrabání, • péče o trávník • okopávání, pletí	

• používat lehké zahradní náčiní	• práce s hráběmi, motyčkou • samostatné dodržování pracovního postupu • samostatné dodržování bezpečnosti práce • samostatné dodržování pokynů • upevňování a procvičování získaných dovedností	Cvičná kuchyně
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• upravit stůl pro jednoduché stolování	• prostírání stolu na oběd • příprava stolu na svačinu • úklid stolu po stolování • důsledné udržování čistoty • vhodná úprava stolu	
• připravit jednoduchý pokrm	• bezpečná manipulace s ostrým nožem • krájení ovoce, zeleniny • míchání krému • příprava poháru	
• chovat se vhodně při stolování	• používání příboru • správné využívání pravidel stolování • procvičování základních pravidel společenského chování • nácvik praktických dovedností	
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• práce s drobným kuchyňským náčiním • bezpečné zacházení s kuchyňskými pomůckami • seznámení s technologickým postupem mytí nádobí • upevňování praktických dovedností	
• zvládat drobné úklidové práce	• úklid stolu po stolování • úklid použitého nádobí • nácvik správného postupu mytí nádobí, utírání • úklid nádobí na určené místo	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *moje tělo*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Spolupráce a soutěživost – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci*
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)*
MkV: Lidské vztahy – *uplatňování principu slušného chování*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *vztahy a naše třída*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**4. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
SEBEOBSLUHA		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• opakování činností již osvojených • sprchování, mytí celého těla • péče o zevnějšek • zásady účelného a vkusného oblékání • ukládání věcí do aktovky	
• zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	• skládání oděvu na určené místo • udržování čistoty obuvi	
• dodržovat zásady účelného oblékání	• volba vhodného oblečení dle klimatických podmínek • volba vhodné obuvi (přezůvky, vycházková obuv, tělocvik) • vhodná úprava (knoflíky, zdrhovadla, šněrování)	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
• pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• jednoduché pracovní postupy podle obrazové předlohy • jednoduché pracovní postupy podle slovního doprovodu • užití drobného materiálu – navíjení, namotávání • propichování a navlékání papírků, kousků látky	
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• jednoduché výrobky tematicky zaměřené (Vánoce, Velikonoce) • využití přírodního materiálu • práce s modelínou	

	• jednoduchá technika zpracování vybraného materiálu	Vycházky
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• práce s nůžkami s dopomocí • práce s tupou jehlou • práce s vlnou, motání klubka • manipulace s drobným materiálem	
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• příprava a úklid pracovního místa • úklid pomůcek ve třídě • volba vhodného oděvu • hygiena před a po ukončení činnosti • dodržování pokynů bezpečnosti práce	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• spojování špejlí drátem, provázkem • sestavování dílů stavebnic • šroubování • demontáž modelů	
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• sestavování dílů podle předlohy	
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• manipulace se stavebnicemi plošnými • spojování dílů stavebnic • rozvíjení a upevňování již získaných dovedností	
• udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• samostatně provedená příprava na pracovní činnost • úklid pomůcek ve třídě a do aktovky • udržování čistoty ve třídě • samostatné provedení hygieny • důsledné dodržování pokynů bezpečnosti práce	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• teoretické seznámení s podm. pěstování rostlin: voda, teplo, půda, světlo, vzduch	

• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• ošetřování pokojových rostlin: zalévání, kypření, omývání listů • ošetřování venkovních rostlin: příprava půdy před setím, setí do řádků a jamek	Školní pozemek
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• práce s motyčkou • práce s hráběmi • práce s motykou • práce s konví • praktický nácvik použití	
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• teoretická příprava: práce s obrazovým materiálem • pochopení rozdílu léčivka, jedovatá rostlina • sbírání léčivých rostlin	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• důsledné dodržování pokynů • důsledné dodržování bezpečnosti práce • důsledné dodržování zásad hygieny • zásady první pomoci – ošetření drobných poranění	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• znát základní vybavení kuchyně	• pomoc při ukládání nádobí na určené místo • dodržování systému v ukládání jídelních příborů • seznámení s lednicí • důsledné dodržování bezpečnosti práce	
• připravit jednoduché pohoštění	• bezpečná manipulace s kuchyňskými pomůckami • výběr vhodných pomůcek • dodržování správného technologického postupu • udržování čistoty a pořádku na pracovní desce	
• uplatňovat zásady správné výživy	• seznámení s pravidly správné výživy	

	• co je jídelníček	Cvičná kuchyně
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• uplatnění již získaných dovedností • praktický nácvik • seznámení se základními pravidly společenského chování	
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• bezpečné zacházení s ostrým nožem • nácvik používání škrabky na brambory • nácvik používání otvírače konzerv	
• vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• využití získaných zkušeností • správný postup mytí podlahy • správný postup utírání prachu • seznámení s vysavačem • vnímání estetického prostředí kolem sebe	
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• chápání důležitosti systematického postupu při práci • správné třídění nádobí před mytím • ukládání na správné místo • důsledné udržování pořádku, čistoty • dodržování hygieny	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*		
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – *dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problémových situacích všedního dne*		
EV: Základní podmínky života – *voda, ovzduší, půda*		
MkV: Lidské vztahy – *osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví))*		

OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*
MkV: Etnický původ – různé způsoby života
EV: Vztah člověka k prostředí –*náš životní styl (spotřeba věcí, energie)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**5. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
SEBEOBSLUHA		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• cílená péče o hygienu v období dospívání • vhodná péče o problematickou kůži • péče o vlasy • udržování čistoty osobního prádla a oblečení, obuvi • skládání, ukládání • důsledný pořádek v osobních věcech	
• zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	• skládání oděvu, věšení na ramínko • správná technologie ručního praní • správná technologie čistění obuvi • seznámení se žehličkou • jednoduché šití	
• dodržovat zásady účelného oblékání	• samostatná volba vhodného oblečení dle klimatických podmínek • samostatná volba vhodné obuvi • samostatně prováděná úprava zevnějšku	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
• pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• pracovní postupy podle předlohy a slovního doprovodu • navlékání korálků podle vzoru • navíjení, namotávání vlny, provázku • seznámení s háčkem • propichování a navlékání papírků různé kvality na nit • seznámení s keramickou hmotou	
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• tématicky zaměřené techniky (lidové tradice)	

	• využití přírodního materiálu • tvorba herbářů – technologie • práce s keramickou hlínou • samostatné zpracování vybraného materiálu	Vycházky
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• práce s nůžkami • práce s nožem s dopomocí • práce s ostrou jehlou – seznámení • práce s háčkem – seznámení • přesná manipulace s drobným materiálem	
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• samostatná příprava a úklid pracovního místa • úklid pomůcek ve třídě • volba vhodného pracovního oděvu • hygiena během činnosti • dodržování bezpečnosti práce	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• spojování špejlí drátem, provázkem • sestavování dílů stavebnic • šroubování • demontáž modelů	
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• sestavování dílů podle předlohy	
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• manipulace se stavebnicemi plošnými • spojování dílů stavebnic • rozvíjení a upevňování již získaných dovedností	
• udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• samostatně provedená příprava na pracovní činnost • úklid pomůcek ve třídě a do aktovky • udržování čistoty ve třídě • samostatné provedení hygieny	

	• důsledné dodržování pokynů bezpečnosti práce	Školní pozemek
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin • ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• praktické pozorování podmínek pěstování rostlin • pozorování klíčení semen • půda a její zpracování	
• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• ošetřování pokojových rostlin • základní péče o pokojové rostliny – přesazování • ošetřování venkovních rostlin: - příprava půdy před setí - setí do řádků a jamek - pletí záhonů - pěstování jednoduchých plodů - pěstování květin	
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• práce s hráběmi • práce s motykou • práce s konví, hadicí • práce s rýčem • praktický nácvik použití • práce s motyčkou	
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• práce s obrazovým materiálem • sbírání, sušení léčivých rostlin • poznávání jedovatých rostlin v přírodě • pravidla chování při kontaktu s jedovými rostlinami	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• důsledné dodržování pokynů • důsledné dodržování bezpečnosti práce • samostatná příprava na pracovní činnost (hygiena, vhodný oděv a obuv) • zásady ošetření drobných poranění	

PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• znát základní vybavení kuchyně	• samostatné ukládání nádobí na určené místo • seznámení s varnou plochou • důsledné dodržování hygieny • důsledné dodržování bezpečnosti práce	Cvičná kuchyně
• připravit jednoduché pohoštění	• bezpečná manipulace s kuchyňskými pomůckami • samostatná volba vhodných pomůcek • dodržování technologického postupu • práce s jednoduchým receptem, návodem • úklid pracovní desky	
• uplatňovat zásady správné výživy	• pochopení pravidel správné výživy • sestavování jednoduchého jídelníček	
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• uplatnění již získaných dovedností • praktický nácvik • procvičování základních pravidel společenského chování	
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• samostatné a bezpečné používání ostrého nože • používání škrabky na brambory • používání otvírače konzerv • seznámení s ručním šlehačem	
• vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• procvičování a upevňování získaných zkušeností • správný postup vysávání • udržování estetického prostředí	
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• systematického postupu při práci • správné třídění nádobí před mytím • ukládání na správné místo • důsledné udržování pořádku, čistoty • dodržování hygieny	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – *dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problémových situacích všedního dne*
EV: Základní podmínky života – *voda, ovzduší, půda*
MkV: Lidské vztahy – *osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy*
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví))*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*
MkV: Etnický původ – různé způsoby života
EV: Vztah člověka k prostředí –*náš životní styl (spotřeba věcí, energie)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**6. ročník (1.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
SEBEOBSLUHA		Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• zvýšená péče o hygienu v období dospívání a puberty • dívky – menstruační cyklus • vhodná péče o problematickou kůži (akné) • estetická péče o vlasy • udržování čistoty osobního prádla a oblečení, obuvi • skládání, ukládání • důsledný pořádek v osobních věcech	
• zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	• skládání oděvu, věšení na ramínko, kartáčování • správná technologie ručního praní • správná technologie čistění obuvi • jednoduché žehlení • přišívání knoflíků • základy šití	
• dodržovat zásady účelného oblékání	• samostatná a účelná volba vhodného oblečení podle klimatických podmínek • samostatně prováděná úprava zevnějšku • praktický nácvik	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
• pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• opakování učiva z nižších ročníků • výrobky z drobných materiálů podle předlohy • výrobky z drobných materiálů podle vlastní fantazie • namotávání vlny, provázku	

	• jednoduchá manipulace s háčkem • práce s keramickou hmotou	Vycházky
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• tematicky zaměřené techniky (lidové tradice) • tvorba výrobků z přírodnin • samostatné zpracování vybraného materiálu	
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• využití práce s nůžkami • využití práce s nožem • využití práce s ostrou jehlou • základy jednoduchého háčkování • přesná manipulace s drobným materiálem	
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• samostatná příprava na pracovní činnost • úklid pracovního místa • úklid pomůcek ve třídě • volba vhodného pracovního oděvu • hygiena během činnosti • dodržování bezpečnosti práce	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• samostatné sestavování modelů ze stavebnic • demontáž, úklid dílů do krabic • šroubování, spojování dílů • důraz na samostatnost • důraz na přesnost	
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• samostatná práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy	
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• samostatná manipulace se stavebnicemi plošnými i prostorovými • samostatné vytváření modelů • procvičování a zdokonalování již získaných dovedností	

• udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• samostatně provedená příprava na pracovní činnost • úklid pomůcek ve třídě a do aktovky • udržování čistoty ve třídě • samostatné provedení hygieny • důsledné dodržování pokynů bezpečnosti práce • ošetření drobných poranění	Školní pozemek
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin • ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• využití získaných zkušeností při práci na pozemku • půda a způsoby zpracování • výživa rostlin • osivo • klimatické podmínky a jejich vliv na pěstování	
• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• ucelená péče o pokojové rostliny • ucelená péče o venkovní rostliny • pěstování a sklizeň jednoduchých plodin • pěstování květin • podzimní práce na zahradě	
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• praktické využití získaných dovedností • samostatné a přesné provedení	
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• sbírání, sušení, uskladnění léčivých rostlin • využití léčivých rostlin • práce s obrazovým materiálem • pravidla chování při kontaktu s jedovými rostlinami	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• samostatná příprava na pracovní činnost • důsledné dodržování pokynů • důsledné dodržování bezpečnosti práce • zásady ošetření drobných poranění	

PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• znát základní vybavení kuchyně	• samostatné ukládání použitého materiálu na určené místo • jednoduchá manipulace s varnou plochou • důsledné a samostatné dodržování bezpečnosti práce a hygieny	Cvičná kuchyně
• připravit jednoduché pohoštění	• využití získaných zkušeností při praktickém použití • samostatnost a přesnost provedení • orientace v jednoduchém receptu, návodu • samostatné provedení úklidu na pracovní desce • důsledné dodržování hygieny	
• uplatňovat zásady správné výživy	• procvičování skladby jídelníčku • pochopení nezbytnosti základních výživových hodnot • orientace v obchodě s potravinami	
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• uplatnění, procvičování a upevňování získaných dovedností • nácvik stolování a společenského chování v běžném životě	
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• praktické používání již známých nástrojů • využití získaných zkušeností	
• vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• správný postup jednoduchého, základního úklidu • samostatné provedení jednotlivých úkonů • vnímání a udržování estetického prostředí	
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• samostatné a přesné dodržování systematického postupu • samostatné a důsledné udržování čistoty a pořádku • důsledné dodržování bezpečnosti práce	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě*
MkV: Kulturní rozdíly – *respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – *dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích*
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *dovednosti rozhodování v problémových situacích všedního dne*
EV: Základní podmínky života – *voda, ovzduší, půda*
MkV: Lidské vztahy – *osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy*
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví))*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *komunikace v různých situacích*
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy – *chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*
MkV: Etnický původ – různé způsoby života
EV: Vztah člověka k prostředí –*náš životní styl (spotřeba věcí, energie)*

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**7. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		Školní dílna
• rozlišovat různé druhy materiálů	• nenáročná práce s drobným materiálem • nenáročná práce s papírem a kartonem • nenáročná práce se dřevem	
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• propichování, navlékání na nit • rozlišování různých druhů papíru • lepení papírů, mozaiky • opracování povrchu dřeva brusným papírem • zatloukání, vytahování hřebíků	
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• dodržování správného technologického postupu • volba správného nástroje • dodržování slovního komentáře	
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• postup podle slovního komentáře a návodu	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• volba vhodné jehly, nůžek, lepidla • volba kladívka, hřebíků	
• dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• dodržování pokynů a slovního komentáře	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
• sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• orientace v návodu, předloze • práce s návodem, předlohou	
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• sestavování modelů konstrukčních stavebnic • demontování modelů, ukládání součástek do krabic	

• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• drobné, nenáročné opravy hraček	Vycházky Školní pozemek
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• důsledné dodržování zásad bezpečnosti • důsledné dodržování hygieny práce • důsledné dodržování bezpečnostních předpisů • důsledné dodržování pokynů a komentáře • zásady ošetření drobných poranění	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• základní podmínky pro pěstování • základní zpracování půdy • výživa rostlin	
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pěstování vybraných pokojových rostlin • osvojení základní péče • využití květin v interiéru • aranžování do váz	
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• základní podmínky pro pěstování • základní způsoby zpracování půdy • druhy zeleniny	
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• opakování učiva již osvojeného • samostatná volba vhodného zahradního nářadí • bezpečná manipulace	
• znát běžné druhy ovoce	• práce s obrazovým materiálem • způsob pěstování ovoce • pozorování v přírodě	
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• léčivé rostliny a zdraví člověka • léčivé účinky rostlin • jedovaté rostliny a jejich působení • práce s obrazovým materiálem • pozorování v přírodě • sběr a sušení vybraných druhů	

	• tvorba herbářů	Cvičná kuchyně
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• podmínky chovu • hygiena a bezpečnost chovu	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• dodržování pokynů • důsledné dodržování zásad hygieny • důsledné dodržování bezpečnosti	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• péče o oděv a obuv • stolování, prostírání • mytí a utírání nádobí • úklidové práce • praní a sušení prádla, kapesníků • základy vaření • základy šití • manipulace s elektrospotřebiči	
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• úklidové prostředky, postupy • čistící prostředky, zacházení • elektrické spotřebiče, funkce, užití	
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• bezpečná manipulace se základními kuchyňskými nástroji • bezpečná manipulace s jednoduchými elektrospotřebiči • ošetření rány – řezné, popáleniny	
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• základy vaření – čaj, mléko, vajíčko • práce podle jednoduchého receptu a návodu • zásady zdravé výživy • úpravy pokrmů za studena • základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• jednoduché stolování • prostírání	

	• úklid stolu • sklízení nádobí • správný postup obsluhy • základní principy společenského chování	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• bezpečnost při styku s čistícími prostředky • prací prostředky a zacházení s nimi • elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání • bezpečnost provozu • nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
EV: Ekosystémy – *pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (ochrana životního prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (energie a život, využívání energie)*		
MkV: Lidské vztahy – *vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**8. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		Školní dílna
• rozlišovat různé druhy materiálů	• náročnější práce s drobným materiálem • náročnější práce s papírem a kartonem • náročnější práce se dřevem	
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• kombinované práce s užitím různých drobných materiálů • obkreslování šablony • vystřihování tvarů • balení dárků a balíčků • sbíjení dřeva • slepování dřeva • povrchová úprava dřev barvami a laky • práce se šroubovákem	
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• dodržování správného technologického postupu • samostatná volba správného nástroje • dodržování slovního komentáře • práce podle předlohy	
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• postup podle slovního komentáře • postup podle předlohy • postup podle jednoduchého návodu	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• samostatná volba vhodného nástroje a pomůcky • dodržování technologického postupu • cílená a systematická práce	
• dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• důsledné dodržování pokynů a slovního komentáře	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		Vycházky Školní pozemek
• sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• práce podle návodu, předlohy • práce podle slovního komentáře	
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• rozebírání a složení jednoduchých mechanických hraček	
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• praktické procvičování • drobné, nenáročné opravy hraček	
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• důsledné dodržování zásad bezpečnosti • důsledné dodržování hygieny práce • důsledné dodržování bezpečnostních předpisů • důsledné dodržování pokynů a komentáře • zásady ošetření drobných poranění	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• orientace v pojmech osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování	
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pěstování vybraných druhů • ucelená péče • jednoduchá vazba květin	
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• pěstování vybraných druhů na zahradě • sklizeň, třídění	
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• opakování učiva • bezpečná manipulace • důsledné dodržování pořádku	
• znát běžné druhy ovoce	• sklizeň a skladování ovoce • konzervování	
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• práce s obrazovým materiálem • pozorování v přírodě • sběr a sušení vybraných druhů • tvorba herbářů • koření	

• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• chov zvířat v domácnosti • podmínky chovu • hygiena a bezpečnost	Cvičná kuchyně
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• dodržování pokynů • důsledné dodržování zásad hygieny • důsledné dodržování bezpečnosti	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• opakování a zkvalitňování postupů • mytí a utírání nádobí • stlaní postele, vytírání podlahy, luxování • žehlení rovných kusů • vaření příloh, polévky • přišívání • základy vyšívání • manipulace s elektrospotřebiči	
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• úklidové prostředky, správný postup • čistící prostředky, správné zacházení • elektrické spotřebiče, ovládání • údržba oděvů a textilií – postupy	
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• bezpečná manipulace se základními kuchyňskými nástroji • bezpečná manipulace s jednoduchými elektrospotřebiči • ošetření drobných poranění a úrazů v domácnosti	
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• základní způsoby tepelné úpravy • práce s kuchařskou knihou • zásady zdravé výživy • základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • způsoby konzervace	

• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• základní principy společenského chování • úprava stolu a stolování • jednoduché prostírání • zdobné prvky, květiny	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• bezpečnost při styku s čistícími prostředky • prací prostředky a zacházení s nimi • elektrické spotřebiče –ovládání, ochrana, údržba • bezpečnost provozu • nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
EV: Ekosystémy – *pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (ochrana životního prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (energie a život, využívání energie)*		
MkV: Lidské vztahy – *vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**9. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		Školní dílna
• rozlišovat různé druhy materiálů	• opakování učiva • seznámení s dalšími materiály – plech, plasty, kov, sklo • výměna baterií, žárovky	
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• měření metrem • spojování hřebíky • povrchová úprava dřeva • práce s ocelovým, měděným, hliníkovým drátem • seznámení se sklem • nácvik výměny baterií, žárovky	
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• dodržování správného technologického postupu • samostatná volba správného nástroje • dodržování slovního komentáře • práce podle předlohy	
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• samostatná práce podle slovního komentáře • samostatná práce podle předlohy • samostatná práce podle návodu	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• cílená a systematická práce • samostatná volba vhodného nástroje a pomůcky • dodržování technologického postupu	
• dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• důsledné dodržování pokynů a slovního komentáře	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		Vycházky Školní pozemek
• sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• samostatná práce podle návodu, předlohy • přesné provedení jednotlivých úkonů	
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• rozebírání a složení jednoduchých mechanických strojků	
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• praktické procvičování • drobné, nenáročné opravy jednoduchých mechanických strojků	
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• důsledné dodržování zásad bezpečnosti • důsledné dodržování hygieny práce • důsledné dodržování bezpečnostních předpisů • důsledné dodržování pokynů a komentáře • zásady ošetření drobných poranění	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• příprava osiva ke klíčení • příprava sadby • pěstování • sklizeň • zpracován	
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pěstování vybraných druhů a ucelená péče • využití květin v interiéru • aranžování a jednoduchá vazba	
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• pěstování vybraných druhů na zahradě • sklizeň, třídění • zpracování • zakládání kompostu	
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• opakování učiva • bezpečná manipulace • údržba	
• znát běžné druhy ovoce	• způsob využití ovoce	

	• choroby a škůdci ovocných stromů • ochrana před škůdci	Cvičná kuchyně
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• sběr a sušení vybraných druhů • koření a jeho využití	
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• podmínky chovu • hygiena a bezpečnost • exkurze, pozorování	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• dodržování pokynů • důsledné dodržování zásad hygieny • důsledné dodržování bezpečnosti	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• opakování a zkvalitňování postupů • používání odstředivky • žehlení oděvů • přišívání, sešívání jednoduchým stehem • šití na ručním šicím stroji – podle individuálních schopností • pletení • mytí oken, praní záclon • nákupy a uchovávání potravin • příprava teplých a studených jídel	
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• úklidové prostředky, správná volba, postup • čistící prostředky, správná volba,postup • elektrické spotřebiče, ovládání • údržba oděvů a textilií – správný postup • obsluha ledničky, systém ukládání • vhodný obalový materiál	
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• samostatná a bezpečná manipulace se základními kuchyňskými nástroji • samostatná a bezpečná manipulace s jednoduchými spotřebiči • první pomoc při úrazu, poranění	

• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• práce s kuchařskou knihou, receptem • zásady správné výživy • orientace při nakupování potravin • základní způsoby přípravy studených a teplých pokrmů, nápojů • uchovávání potravin	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• úprava stolu a stolování, chování u stolu • dekorace a květiny – slavnost. příležitostech	
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• procvičování a upevňování nabytých zkušeností, znalostí a vědomostí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
EV: Ekosystémy – *pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (ochrana životního prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (energie a život, využívání energie)*		
MkV: Lidské vztahy – *vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)*		

Název předmětu	**ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**	**10. ročník (2.st.)**
Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce	
Konkrétní výstupy (žák by měl)	**Konkrétní učivo**	**Poznámky**
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		Školní dílna
• rozlišovat různé druhy materiálů	• opakování učiva • jednoduchá manipulace s plechem, plastem, kovem, sklem • exkurze na různá pracoviště	
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• vrtání ručním vrtákem • ohýbání plechu • povrchová úprava • lakování • splétání drátů • práce s technickou stavebnicí (podle možností školy) • exkurze na různá pracoviště	
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• dodržování správného technologického postupu • samostatná volba správného nástroje • dodržování návodu • práce podle předlohy	
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• samostatná práce podle návodu • samostatná práce podle předlohy	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• cílená a systematická práce • samostatná volba vhodného nástroje a pomůcky • dodržování technologického postupu • zvýšený nárok na přesnost provedení	
• dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• důsledné dodržování pokynů a slovního komentáře • zásady ošetření drobných poranění	

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		Vycházky Školní pozemek
• sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• samostatná práce podle návodu, předlohy • přesné provedení jednotlivých úkonů	
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• rozebírání a složení jednoduchých mechanických strojků	
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• praktické procvičování • drobné, nenáročné opravy jednoduchých mechanických strojků	
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• důsledné dodržování zásad bezpečnosti • důsledné dodržování hygieny práce • důsledné dodržování bezpečnostních předpisů • důsledné dodržování pokynů a komentáře • zásady ošetření drobných poranění	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
• volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• příprava osiva ke klíčení • příprava sadby • pěstování • sklizeň • zpracován	
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pěstování vybraných druhů • ucelená péče • využití květin v interiéru • aranžování a jednoduchá vazba	
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• pěstování vybraných druhů na zahradě • sklizeň, třídění • zpracování • zakládání kompostu	
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• opakování učiva • bezpečná manipulace • údržba	

• znát běžné druhy ovoce	• způsob využití ovoce • choroby a škůdci ovocných stromů • ochrana před škůdci	Cvičná kuchyně
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• sběr a sušení vybraných druhů • koření a jeho využití	
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• podmínky chovu • hygiena a bezpečnost • exkurze, pozorování	
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• dodržování pokynů • důsledné dodržování zásad hygieny • důsledné dodržování bezpečnosti	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• opakování a zkvalitňování postupů • používání odstředivky • žehlení oděvů • přišívání, sešívání jednoduchým stehem • šití na ručním šicím stroji – podle individuálních schopností, pletení • mytí oken, praní záclon • nákupy a uchovávání potravin • příprava teplých a studených jídel	
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• úklidové prostředky, správná volba, postup • čistící prostředky, správná volba, postup • elektrické spotřebiče, ovládání • údržba oděvů a textilií – správný postup • obsluha ledničky, systém ukládání • vhodný obalový materiál	
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• samostatná a bezpečná manipulace se základními kuchyňskými nástroji • samostatná a bezpečná manipulace s jednoduchými spotřebiči • první pomoc při úrazu, poranění	

• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• práce s kuchařskou knihou, receptem • zásady správné výživy • orientace při nakupování potravin • základní způsoby přípravy studených a teplých pokrmů, nápojů • uchovávání potravin	Celoroční projekt Jaro, léto, podzim, zima
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• úprava stolu a stolování, chování u stolu • dekorace a květiny – slavnost. příležitostech	
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• procvičování a upevňování nabytých zkušeností, znalostí a vědomostí	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
EV: Základní podmínky života – *přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)*		
OSV – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace – *řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*		
OSV – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace – *cvičení sebeovládání*		
EV: Ekosystémy – *pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich)*		
EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)*		
EV: Ekosystémy – *vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)*		
OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *naše obec (ochrana životního prostředí)*		
EV: Základní podmínky života – *energie (energie a život, využívání energie)*		
MkV: Lidské vztahy – *vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)*		
EV: Vztah člověka k prostředí – *náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)*		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla hodnocení

Vzhledem k tomu, že žáci se vzdělávají podle tohoto ŠVP ZŠS I. díl, jsou **hodnoceni slovně** (chování i všechny výukové předměty). V průběžném hodnocení může pedagog použít klasifikační škálu 1-3 jako motivační prvek.

Předpokladem kvalitního a objektivního hodnocení je:

- uvědomění si daných nedostatků
- pojmenování konkrétních nedostatků
- zdravá komunikace v rámci pedagogického týmu, učitel – zákonný zástupce, učitel – žák
- realizace účinných postupů k nápravě (způsoby nápravy)

Pedagog hodnotí převážně zájem a celkový přístup (reakce na podněty, psychické zvláštnosti, jistá míra samostatnosti, spolupráce, aj.).

Hodnotí se zpravidla celková adaptace žáka na školní prostředí: režim dne (výukové předměty, nezávislost na zákonných zástupcích, schopnost adaptovat se na změny v činnostech během dne), reakce na kolektiv žáků a dospělých a komplexní přístup žáka k výuce (snaha, zájem, spolupráce, jistá míra vědomostí, dovedností a návyků).

6.1.1 Finální (celkové) hodnocení

Chování a vzdělávání žáka (vysvědčení) dává ŠVP prioritu **širší slovní formě hodnocení**.
Třídní učitel tak učiní díky slovním obratům odpovídajícím jednotlivým stupňům hodnocení **v tabulce** (v kapitole 6. 2. Kritéria hodnocení) a to v prvním i druhém pololetí daného školního roku. Ke každému žákovi pedagog přistupuje individuálně, respektuje jeho možnosti a pozitivně hodnotí každý pokrok, snahu, aktivitu v jeho osobnosti i v míře získaných kompetencí. Pedagog individuálně hodnotí každého žáka vzhledem k jeho speciálním vzdělávacím potřebám. Hodnotí individuálně každý výukový předmět a chování v daném pololetí. Činí tak s pedagogickým taktem.

Celkový prospěch žáka hodnotí termínem: **prospěl/a s vyznamenáním, nebo prospěl/a**.

Důraz je kladen především na klíčové kompetence učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, pracovní. Žáci vzdělávající se podle tohoto ŠVP mohou klíčových kompetencí dosahovat samostatně nebo za přispění a pomoci druhé osoby.

6.1.2 Dílčí (průběžné) hodnocení

Dílčí hodnocení chování a vzdělávání, provádí třídní učitel:
V průběžném hodnocení může pedagog použít klasifikační škálu 1-3 jako motivační prvek.

- zápisem do notesů žáků (slouží jako povinná dokumentace místo žákovské knížky)
- zápisem do dokumentace školy, žáka (TV, OS, ZL, KL, portfolia, aj.)
- formou třídních schůzek, kde jsou zákonní zástupci seznámeni s chováním a výsledky vzdělávání jednotlivých žáků
- kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka nebo dle potřeb školy (individuální konzultace po dohodě)

6.1.3 Hodnocení chování

Při hodnocení chování se přihlíží k věku a individuálním zvláštnostem žáka:

- hodnotí se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou (žák bz měl dodržovat pravidla slušného chování a dodržovat vnitřní řád školy během klasifikačního období)
- hodnotí se převážně celková adaptace žáka na školní prostředí: režim dne (výuka, nezávislost na zákonných zástupcích, schopnost adaptovat se na změny v činnostech během výuky), chování a reakce na kolektiv třídy, povahové a osobnostní rysy žáka
- nedostatky v chování žáka se projednávají na pedagogické radě

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni pedagogy:

- průběžně prostřednictvím notesu
- na třídních schůzkách
- před koncem klasifikačního období
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu

Vzhledem k typu vzdělávání se v ZŠS neudělují výchovná opatření typu kázeňských postihů (napomenutí, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy).

V kompetencích ředitele školy či třídního učitele je udělení pochvaly nebo jiného ocenění. Na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu a po projednání v pedagogické radě mohou udělit pochvalu nebo jiné ocenění za projev školní iniciativy, za dlouhodobou úspěšnou práci (zlepšení ve výuce, aktivní přístup žáka, úspěšnost v soutěžích školy, aj.)

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění zaznamená třídní učitel do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.2 Kritéria hodnocení

Výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech, chování ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a jeho věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle a přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Též naznačuje další možný rozvoj žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům, popř. jak je překonávat.

Podklady pro hodnocení chování a výchovně vzdělávacích výsledků žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka, jeho zájem, aktivita a přístup k výuce
- různé prověřování vědomostí, dovedností a návyků (ústní, praktické, pohybové, didaktické hry)
- analýza výsledků činností žáka během dne (zejména spolupráce, samostatnost)
- konzultace s ostatními pedagogy a podle potřeby s dalšími odborníky (především SPC – speciální pedagog, psycholog, sociální pracovník), aj.
- rozhovory se zákonnými zástupci žáka

6.2.1 Tabulka hodnocení pro žáky 1. stupně (1. – 6. ročník)

STUPEŇ / PŘEDMĚT	1	2	3	4	5
ČTENÍ	Čte samostatně (plynule, s porozuměním)	Čte s pomocí (a s částečným porozuměním)	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
PSANÍ	Píše samostatně (čitelně, úhledně)	Píše úhledně (čitelně), s drobnými chybami	Píše s pomocí, ale snaží se	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
ŘEČOVÁ VÝCHOVA	Vyjadřuje se plynule a samostatně	Vyjadřuje se s malou pomocí	Vyjadřuje se s pomocí	Vyjadřuje se s trvalou pomocí	Nekomunikuje, na otázky neodpovídá
MATEMATIKA	Počítá přesně a pohotově, samostatně	Počítá samostatně s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo (ještě, zatím) nezvládá
INFORMATIKA	Pracuje samostatně	Pracuje s malou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje jen s trvalou pomocí	Učivo (ještě, dosud) nezvládá
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Učivo chápe a správně reprodukuje (na otázky správně odpovídá)	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
HUDEBNÍ VÝCHOVA	Pěkně zpívá, má dobrý hudební sluch i rytmus	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád (se zájmem) poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení, ale snaží se	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
TĚLESNÁ VÝCHOVA	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení, ale snaží se	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří

6.2.2 Tabulka hodnocení pro žáky 2. stupně (7. – 10. ročník)

STUPEŇ PŘEDMĚT	1	2	3	4	5
ČTENÍ	Čte samostatně (plynule, s porozuměním)	Čte s pomocí (a s částečným porozuměním)	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
PSANÍ	Píše samostatně (čitelně, úhledně)	Píše úhledně (čitelně), s drobnými chybami	Píše s pomocí, ale snaží se	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
ŘEČOVÁ VÝCHOVA	Vyjadřuje se plynule a samostatně	Vyjadřuje se s malou pomocí	Vyjadřuje se s pomocí	Vyjadřuje se s trvalou pomocí	Nekomunikuje, na otázky neodpovídá
MATEMATIKA	Počítá přesně a pohotově, samostatně	Počítá samostatně s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo (ještě, zatím) nezvládá
INFORMATIKA	Pracuje samostatně	Pracuje s malou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje jen s trvalou pomocí	Učivo (ještě, dosud) nezvládá
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Učivo chápe a správně reprodukuje (na otázky správně odpovídá)	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
ČLOVĚK A PŘÍRODA	Učivo chápe a správně reprodukuje (na otázky správně odpovídá)	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
HUDEBNÍ VÝCHOVA	Pěkně zpívá, má dobrý hudební sluch i rytmus	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád (se zájmem) poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení, ale snaží se	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Učivo chápe	Učivu rozumí	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
TĚLESNÁ VÝCHOVA	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení, ale snaží se	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří